

ABONNEMENTSPRIJS:
per kwartaal bij vooruitbetaling
f 2.73 plus inningskosten
(per bodé 21 cent per week)
Verschijnt dagelijks,
behalve op Zon- en R.K.
Feestdagen.

BUREAUX:
ZUID-KON. WAL 14-18
HELMOND

De Zuidwillemsvaart

NIEUWE HELMONDSCHÉ COURANT

WAARIN OPGENOMEN „HET NIEUWS VAN DE WEEK” HELMONDSCHÉ COURANT

ADVERTENTIE:
van 1-5 regels f 1.50
elke regel meer 30 cent.
Tusschen den tekst 60 cent per
regel; 1e pagina 90 ct. p. regel.
Bij abonnement belangrijke
reductie.
Kleine annonces per 20 woorden
f 0.80 bij vooruitbetaling
Telefoon Inter. 67
Gironummer 60590

Paschen 1941.

De omstandigheden geven aan het Paascheest van dit jaar een bijzonder karakter. In normale tijden gaat het vergezeld van een natuurlijke uitbundigheid, die veroorzaakt wordt door het feit, dat dit feest de lente inluidt en het blijde vooruitzicht opent op de weldaad van den zomer en op den rijkdom aan licht, warmte, vruchtbaarheid en levenskracht die dit jaargetijde geeft.

Voor den Christen heeft Paschen daarenboven hoogere en bovennatuurlijke beteekenis. Christus heeft over den Dood gezegevierd om glorieus te verrijzen. Hij, die den zin van Christus' Verrijzenis begrijpt en er in eigen leven naar handelt door ook in eigen ziel het feest der Opstanding mee te vieren, ondervindt op Paaschmorgen dubbele vreugde: natuurlijke en bovennatuurlijke.

De omstandigheden van het oogenblik temperen de natuurlijke uitbundigheid van het Paascheest. Het past een ernstig levend en denkend mensch niet om, terwijl dit Paschen een wereld te zien geeft, die strijdt om onrecht te herstellen en een hechteren vrede te verkrijgen en deze strijd over miljoenen van menschen veelvoudige kommer brengt, dit alles te vergelijken en opzij te zetten voor vreugde die zich in uitbundigheid manifesteert, welke anders misschien wel gerechtvaardigd zou zijn. Men blijft ernstig, veel meer bang voor het lot van ons continent, waarover in den nabijden tijd met alle grimmigheid die de moderne oorlog met zich brengt, beslist gaat worden. Dit weten moet er ons toe brengen om door ernst en ingetogenheid deze wereld niet te maken tot een toneel, dat ter eener zijde volkeren in den grootsten strijd van hun bestaan laat zien en aan den anderen kant menschen die aan strijd van langeren duur ontkwamen en thans feest hebben op een grommenden vulkaan. Dit past niet bij elkaar!

De christenmensch kan van dit Paschen nochtans een feest maken, een feest dan in bovennatuurlijken zin: dat de ziel verrijkt en ons innerlijk leven. En hij kan dit te beter, omdat de huidige tijd naar het uiterlijke en materiële om versobering en offergeest dwingt. Het Paascheest is niet los te zien van de lijdensdagen die eraan voorafgingen en de mate waarin we met recht feest hebben in onze ziel op Paaschmorgen is afhankelijk van de mate waarin we het offer en de versterving ter loutering hebben gebracht en gedaan. Wij, katholieken, erkennen Gods Voorzienigheid bij en in alles: welnu, hebben we er al eens aan gedacht, dat de weedom van deze tijden en de ontwijking van ons normale leven in Gods hand wel eens de geeigende middelen zouden kunnen zijn om een al te verstoffelijkt mensdom te dwingen zich sterker op het innerlijke en bovennatuurlijke te bezinnen? Verlangt God niet den terugkeer van velen die hun eeuwige geluk voorbijstreefden om geheel en al in het materiële op te gaan? En duurt daarom niet de tijd zoolang, vooraleer de verkwikking van een herwonnen vrede ons deel is, omdat velen ook nu nog de dwingende hand Gods niet voelen die hen naar het betere wil leiden en voor eeuwigen ondergang behoeden?

Door manmoedig onze schuld te bekennen zijn we er nog niet. De daad zal ons beter inzicht moeten begeleiden en ontbrekt het daaraan bij velen ook nu nog niet?

Christus verlangt van de wereld alleen dit: dat men allereerst Zijn Naam zal verheerlijken en dat men naar Zijn Evangelie leven zal. Men zie nu zelf, hoe dicht we daarbij zijn of hoever we er nog afstaan.

En dat hogere begrip moet men als katholiek de wereld en haar verhouding tot God zien.

Verwachten we eigenlijk niet te veel van de wereld? Ons leven is een aaneenschakeling van verlangens, een onafgebroken hunker naar geluk. Men verwacht alles van het leven, veel meer dan het leven geven kan: men zoekt het verloren paradijs!

Maar zoo iemand, dan moet toch zeker de katholiek met beide voeten op den bodem der werkelijkheid blijven staan. In het boek Job staat het even kernachtig als onomwonden neergeschreven: Het leven van den mensch is een krijgsdienst, want sedert den zondeval bestaat de onontkoombare wet van den moeievollen arbeid en van het bestendige leed. Men zou er zich veel eerder over moeten verwonderen wanneer we geen tegenslagen ondervonden dan nu we die wel te verduren krijgen. Het kruis mag geen verrassing voor ons zijn, dan is het al half gedragen!

Paschen en de voorbereidingstijd laten ons in één blik Christus onvergelykelijke lijdens maar ook Zijn triomphale verheerlijking zien en als het waar is, wat Christus leeraarde: de dienaar is niet meer dan de Meester, dan zullen we om aan Christus Verrijzenis deelachtig te kunnen worden, met Hem in het lijdens moeten deelen. Na iederen Goeden Vrijdag volgt Paschen, zoo volgt na alle lijdens de verheerlijking.

Menigeen wil en hier Paschen vieren en evenzoo later, in het bovenaardsche leven. Voor dezen moet het leven of een teleurstelling of een mislukking zijn. De christenmensch immers heeft op deze wereld zijn Goeden Vrijdag door te maken opdat hij daarna het eeuwige Paschen vieren kan.

Zóó en niet anders kan men het leven opvatten. Doet men het niet dan nog blijft ons aardsche bestaan een teleurstelling, want zij die meenen, dat de leer van het kruis een dwaasheid is, zullen het toch moeten dragen en zullen allicht minder tevreden zijn dan zij die erkennen dat ons leven een onafgebroken kruisweg moet zijn. Voor hen, die het hogere inzicht in de beteekenis van kruis en lijdens missen, is lijdens en offer een zinellooze kwelling, een lijdens zonder hoop en deze beproeving heeft in wezen iets van de hellepijn! Hij echter, die in blijdschap zijn kruis draagt, leeft als het ware in het voorportaal van den hemel.

We lazen onlangs ergens, dat God ons in het lijdens het „achtste sacrament” gegeven heeft. Het is inderdaad zoo, dat lijdens en nood de beste vasten- en boetepredikers zijn en het ligt niet aan God als vele menschen slechts door dit middel gered kunnen worden. Wij behoeven de verhogde niet te ontloopen en het lijdens opzettelijk te zoeken, want wat komt is datgene wat de Voorzienigheid voor ons bestemd heeft en die daarvan Zelf gezegd heeft: „Mijn last is licht, mijn juk is zoet.”

Het wordt schier telkendage gezegd en geschreven, dat we een grootschen tijd beleven. Men kan dit tenvolte erkennen: deze tijd is grootsch, want het heeft er allen schijn van dat de Voorzienigheid bezig is het mensdom hardhandig terug te voeren tot waar zijn heil gelegen is. Het moge velen gegeven zijn de teekenen van dezen tijd te verstaan. Paschen 1941 biedt daartoe nog eens de ongezochte gelegenheid.

Niet zoozeer dient gelet op datgene wat ons in dezen oorlog ontvallen zal of kan, of wat ons aan winst zal worden naar het materiële maar op de eerste plaats wel praktisch resultaat deze tijden voor ons geestelijk en onvergankelijk leven zullen hebben.

We hebben zelf de keuze: of met Christus lijdens en met Hem verrijzen, of lijdens in teleurstelling en wanbegrip voor den hooger zin van lijdens en lasten waarop bovendien de eeuwige ondergang volgen kan. Tusschen beide mogelijkheden is geen derde gelaten. Laten we met deze Paschen ons standpunt nog eens opnieuw vaststellen en laten we tenslotte ook bidden voor hen, voor wie deze keuze, onder allerlei omstandigheden moeilijk is!

Duitsch legerbericht.

Opmarsch in Joegoslavië overal voortgezet.

Servische strijdkrachten in het Zuiden in de pan gehakt.

Het opperbevel van de Duitse weermacht maakte gisteren bekend:

Sedert den ochtend van den tienden April bevinden zich Duitse troepen onder bevel van den Generaloberst Freiherr von Weichs, na zich een overtocht te hebben gebaad over de rivier de Drave, ondanks het slechte weer en het moeilijke terrein, opnieuw in succesvollen opmarsch naar het Zuiden. Zoals reeds in een extra bericht is bekend gemaakt, hebben pantsertroepen in een snellen doorbraak de hoofdstad van Kroatië Agram, ingenomen.

De strijdkrachten, die van Nisj uit den vijand in Noordwestelijke richting op den voet achtervolgen, hebben in de gevechten in midden-Servië verscheidene divisies verslagen. Zij hebben daarbij meer dan 10.000 gevangenen gemaakt en 70 stukken geschut alsmede talrijke soorten ander oorlogsmateriaal buitgemaakt. De vijandelijke strijdkrachten, welke in Zuid-Servië slag leverden, zijn in de pan gehakt. Een laatste groep, die nog tegenstand bood, werd op den tienden April bij Krivolatsj door een Duitse divisie deels vernietigd, deels gevangengenomen. Het luchtwapen ondersteunde het optreden van het leger. Ten Westen van Agram werd een transport-

trein op succesvolle wijze gebombardeerd. Gevechtsvliegtuigen veroorzaakten op den negenden April in de haven van Piraeus met bommen brand in een Britsch benzinedepot, en plaatsten bomtreffers op vier groote transportschepen. De overgave van het tot capitulatie gedwongen Griekse leger ten Oosten van de Vardar verloopt volgens de gemaakte plannen. Het aantal gevangenen en de hoeveelheid oorlogsbuit is nog niet te overzien.

Het luchtwapen bracht aan de Britsche oorlogsindustrie en de Britsche bedrijven voor de oorlogvoering opnieuw zware slagen toe. Vliegtuigen der gewapende verkenning brachten 200 km ten Noord-Oosten van de Hebriden een koopvaardijchip van 3000 brt. door voltreffers tot zinken en beschadigden een ander groot koopvaardijchip op ernstige wijze ten Noordwesten van de Shetlandeilanden. Verscheidene honderden gevechtsvliegtuigen deden in den nacht van Donderdag op Vrijdag aanvallen op belangrijke militaire installaties in midden- en Zuid-Engeland. Aanvallen zonder ophouden waren gedurende verscheidene uren gericht op fabrieken te Birmingham. Bij goed zicht konden talrijke groote branden worden waargenomen, zoodat aangenomen kan worden, dat de aanvallen groot effect teweeg hebben gebracht. Andere doeltreffende bomaanvallen waren gericht op de wapenfabrieken van Nottingham, de haveninrichtingen van Southampton en op verscheidene plaatsen aan de Britsche Oost- en Zuidkust.

In Cyrenaica zetten de Duitse-Italiaanse troepen na de innamen van Derna de achtervolging van den verslagen vijand voort. Duitse en Italiaanse duikbommenwerpers bombardeerden herhaaldelijk Britsche troepenconcentraties bij Tobroek

en ondernamen met succes aanvallen op de havenwerken aldaar. Duitse luchtdoelartillerie schoot een Britschen jager van het type Hurricane neer.

De vijand deed overdag een aanval op de kust van de bezette gebieden alsmede op het eiland Norderney. Hier werd uitsluitend in de stad schade aan woonwijken aangericht. Eenige burgers werden gedood en gewond. In den nacht van Donderdag op Vrijdag wierp de vijand op verscheidene plaatsen van West-Duitsland een gering aantal brisant- en brandbommen, welke slechts onbetekenende schade veroorzaakten. De vijand verloor tien vliegtuigen in luchtgevechten, waarvan vijf door nachtjagers werden neergeschoten. Luchtdoelartillerie vernietigde vier andere vliegtuigen. Het gezamenlijke verlies van den vijand bedraagt daarmede in totaal vijftien vliegtuigen. Acht eigen machines worden vermist.

Bergjagers uit de Zuid-Duitse gauen hebben een beslissend aandeel gehad in den doorbraak van de geheel door Griekse elitetroepen bezette en deels in rotsen uitgehouwen bunkerstellingen der Metaxaslinie. In het bijzonder hebben zich hierbij onderscheiden de luitenant in een regiment bergjagers, Ager, die ondanks een ernstige verwonding nog de overgave van twee bunkers wist af te dwingen, alsmede majoor Ens, de commandant van een regiment infanterie, die na doorbraak van het vijandelijke vestingwerk, met een bataljon diep in den rug van den vijand een belangrijke brug onder controle kreeg en ondanks herhaaldelijke vijandelijke aanvallen deze brug wist open te houden totdat nieuwe strijdkrachten waren aangekomen.

Italiaans legerbericht.

Opmarsch in Joegoslavië duurt voort.

Activiteit der luchtmacht.

Het gisteren uitgegeven 308ste communiqué van het Italiaansche hoofdkwartier luidt:

Aan het Julische front is Longatico bezet. Onze actie duurt voort in de dalen van de Save en Ljoebljana.

Aan het Albaneesche Oostfront duurt de opmarsch onzer troepen op Joegoslavisch gebied voort.

Van het Griekse front niets te melden. Onze luchtmacht heeft in scheervlucht vijandelijke troepen, gemechaniseerde strijdmiddelen en stellingen in Joegoslavië aangevallen. Afdeelingen bommenwerpers hebben de havenwerken en de opslagplaatsen van de vlootbasis Sebenico getroffen. De landingsplaatsen voor water-vliegtuigen te Divolje en S'osella werden opnieuw bestookt met bommen en machinegeweervuur. Er braken branden uit en vier water-vliegtuigen werden beschadigd. Ook de militaire installaties te Ragusa werden getroffen. In Griekenland is

het station te Kiparissia beschadigd en de spoorbrug over de Arkadella op den Peloponnesus vernield. Op 9 April hebben vliegtuigen van het Duitse vliegercorps de haven van Piraeus aangevallen. Een groote opslagplaats voor brandstof geraakte in brand; vier groote schepen en de havenwerken werden ernstig beschadigd.

In Cyrenaica duurt de achtervolging van den vijand naar het Oosten voort. Een groote menigte gevangenen en oorlogsmateriaal blijft in onze handen vallen. Tot de gevangenen behoort de legercommandant generaal Neame. Afdeelingen van het Duitse vliegercorps hebben de havenwerken en gemeerde schepen te Tobroek getroffen. Duitse en Italiaanse duikbommenwerpers, stuka's en picchiattelli, hebben troepenconcentraties in de omgeving van Tobroek gebombardeerd.

Uit Italiaans Oost-Afrika geen nieuws van beteekenis.

De Engelse terugtocht in Noord-Afrika.

In het legerbericht uit Calro, dat door den Britschen berichtendienst gepubliceerd wordt, wordt toegegeven, dat de luitenant-generaals Richard, O'Connor en Neame en generaal-majoor Gambier Perry in Libye gevangen zijn genomen. (D.N.B.)

Hongaarsche troepen Joegoslavië binnengetrokken.

Ter bescherming van de Hongaarsche bevolking. Proclamatie van admiraal Horthy.

De Hongaarsche Rijksbestuurder admiraal Horthy heeft — zoo meldt het D.N.B. — een proclamatie tot het Hongaarsche volk gericht, waarin hij mededeelt, dat hij het Hongaarsche leger bevolen heeft, de Hongaarsche bevolking van het Joegoslavische gebied, dat in 1919 door Hongarije werd afgestaan, tegen de anarchie in bescherming te nemen.

Naar de chef van den generalen staf van den Hongaarschen Honved meedeelt, hebben de Hongaarsche troepen de grens van het verdrag van Trianon tusschen den Donau en De Theiss, alsmede in den z.g. Baranyadriehoek tusschen den Donau en de Drave overschreden.

Den 10en September 1919 kwam te St. Germain een vredesverdrag tot stand, waarbij voor de Donau-landen een einde werd gemaakt aan den wereldoorlog. Bij dezen vrede stond Oostenrijk Zuid-Slaven en Z.O.-Karinthië aan Joegoslavië af.

Bij den vrede van Trianon, die den 4en Juni 1919 gesloten werd, stond Hongarije aan Joegoslavië een gebied toe: grootte van 63.000 K.M. af. Dit gebied bestond behalve uit geheel Kroatië en Slavonië bovendien uit Baja en Faria-Theresiapol.

Ten gevolge van beide vredesverdragen verloor het oude Hongaarsche koninkrijk ongeveer twee-derde van zijn grondgebied.

Naar het Hongaarsche Telegraaf Agentschap meldt, hebben zwaar gewapende afdeelingen Joegoslavische Granitsjaren Donderdagmorgen bij Mohacs een aanval gedaan op Hongaarsche grensposten. Deze bonden den strijd met den numeriek sterkeren vijand aan en dreven hem na een hevig gevecht terug. De Hongaarsche gezant te Belgrado heeft per radio opdracht ontvangen bij de Joegoslavische regering krachtig te protesteeren tegen dezen

nieuwen aanval op Hongaarsch gebied. In geheel Hongarije is voor de volgende overtredingen en misdrijven het militaire standrecht ingevoerd: het in gevaar brengen van militaire belangen, sabotage, overtreding der verduisteringsvoorschriften en voor moord, roof en diefstal tijdens luchtalarm.

Het Zweedsche Telegraaf-agentschap meldt, dat de Zweedsche regering heeft besloten het verzoek der Hongaarsche regering in te willigen en de Hongaarsche belangen in Joegoslavië te behartigen.

Naar het commando van den Hongaarschen luchtafweer meldt, zijn Donderdagmiddag op groote hoogte verscheidene Joegoslavische vliegtuigen gezien, die uit Zevenburgen kwamen, in een hoog om Boedapest heen vlogen en ten Noorden van Vac verdwenen. Men acht het waarschijnlijk, dat deze toestellen naar een vreemden staat zijn gevluht. Deze indruk wordt versterkt door de omstandigheid, dat een Joegoslavisch vliegtuig een noodlanding heeft gemaakt bij Nagabanya in Noord-Zevenburgen.

Ochrida bezet door de Italianen. — Bergsagleri ontmoeten Duitse gevechtsgroep.

Naar Stefani meldt hebben Italiaansche troepen gisteren de stad Ochrida,

De opmarsch der Duitse troepen op den Balkan. — Bij het transport der zware artillerie bewijzen de pioniers belangrijke diensten door het leggen der rivierovergangen. Een stuk geschut wordt van den eenen oever naar den andere gebracht. (Foto Weltbild.)

DIT NUMMER BESTAAT UIT VIER BLADEN.

TELEFOONNUMMER
van de Redactie na sluitingsuur der
Kantoren 583.

gelegen aan de oostzijde van het Ochrida-
meer, bezet.

In dezelfde zone van Ochrida hebben
gemotoriseerde colonnes Bersaglieri een
Duitsche gevechtsgroep ontmoet.

Te Mamaia bij Konstanza is volgens het
D.N.B. een Joegoslavisch militair vliegtuig
geland. De beide inzittenden, twee Joego-
slavische vliegerofficieren, gaven zich aan
de Roemeensche autoriteiten over.

40.000 krijgsgevangenen in Zuid-Slavië.
Betreffende de gevechten, die geleid
hebben tot de vernietiging van de vijan-
delijke strijdkrachten in Zuid-Servië wordt
aan het D.N.B. gemeld, dat het aantal
krijgsgevangenen verdubbeld, d.w.z. tot
40.000 gestegen is, en dat de buit aan stuk-
ken geschuut tot 200 is verhoogd.

D.N.B. verneemt, dat den Duitsche troe-
pen op den Balkan een Engelsch bevel is
bekend geworden, dat gericht is tot de in
Macedonië in de tweede verdedigingslinie
staande Britische troepen en dat aldus
luidt: „Linkervleugel bedreigd, trekt terug”.
Men constateert ten aanzien van dit Brit-
sche bevel, dat het de bedoeling onthult,
thans ook de Joegoslaven aan hun lot over
te laten en zich zelf zoo snel mogelijk in
veiligheid te brengen, zonder op den bond-
genoot acht te slaan.

Britische bevelhebber in Griekenland.
Naar Reuter meldt, is luitenant-generaal
Sir Henry Maitland Wilson met het opper-
bevel over de Britische troepen in Grieken-
land belast. Hij staat, zoo wordt verder ge-
meld, onder het opperbevel van generaal
Papagos.

Een D.N.B.-bericht uit Sofia luidt: Uit
Athene wordt gemeld, dat de Engelsche
militaire autoriteiten verscheidene vrach-
schepen, die met Engelsche troepen naar
Griekenland zijn gekomen, in de haven
van de Piraeus hebben laten liggen. Deze
maatregel wordt opgevat als een teken,
dat de Engelschen de schepen willen ge-
bruiken voor het transport van de Engel-
sche troepen uit Griekenland. Dit vermoeden
wordt nog versterkt door het feit, dat
verscheidene Engelsche troepentranspor-
ten, die uit Egypte hadden moeten aanko-
men en waarvoor men in Griekenland reeds
ontschepingsmaatregelen had getroffen,
niet zijn aangekomen.

De Duitsche opmarsch.
In den loop van Vrijdag zijn sterke Ser-
vische troepenconcentraties door Duitsche
duikbommenwerpers ten Westen van Agram
op vernietigende wijze aangevallen. De
morele uitwerking op de marcherende
colonnes was zoo sterk, dat de niet vernietig-
de troepen deels witten doeken uit-
spreidden en zich aan de hen achtervolgen-
de eenheden van het leger overgaven.
(D.N.B.)

Vreugde onder Kroatische bevolking.
Met groote geestdrift heeft de Kroa-
tische bevolking de Duitsche troepen bij
hun intocht in Agram verwelkomd. Hoe
groot de vreugde in de stad is, blijkt uit
een gesprek van een Duitschen soldaat met
generaal Kvaterik, die de Duitsche sol-
daten aldus begroette: „Ik was kolonel in
het oude Oostenrijksche leger. De ont-
vangst der Duitsche troepen is in Agram
en in heel Kroatië een triomftocht, waar-
aan ouden van dagen en kinderen met
tranen in de oogen deelnamen. De Duitsche
soldaat wordt als redder der vrijheid van
de Kroaten beschouwd en alle Kroaten
hebben slechts den eenen wensch: trouw
met trouw te vergelden. De Führer van
het Duitsche volk wordt als een afgod be-
mind. Wij hebben slechts den vurigen
wensch om evenals in den wereldoorlog,
ook thans weer aan de zijde van de Duit-
sche kameraden te strijden.” (D.N.B.)

Middelburg: Ir. W. M. Weleman te Voor-
burg;
Nijmegen: Jhr. P. E. van der Maessen
de Sombref, directeur der arbeidsbeurs te
Nijmegen;
Roermond: S. le Haen, directeur der
arbeidsbeurs te Roermond;
Rotterdam: A. N. van Mill, directeur
der arbeidsbeurs te Rotterdam;
Terneuzen: Joh. Brinkman, directeur
der arbeidsbeurs te Terneuzen;
Tiel: C. J. Versluys, directeur der ar-
beidsbeurs te Hoorn;
Tilburg: dr. W. U. P. M. de Kort te Nij-
megen;

Utrecht: wordt tijdelijk waargenomen
door den directeur van het gewestelijk ar-
beidsbureau te Nijmegen;

Venlo: J. Boonen, directeur der arbeids-
beurs te Venlo;

Vlaardingen: J. J. M. Deleij, hoofdcom-
missie bij den dienst voor sociale zaken te
Dordrecht;

Winschoten: K. van Dijk, directeur der
arbeidsbeurs te Winschoten;

Winterswijk: ir. F. H. Stuvelling, direc-
teur der arbeidsbeurs te Winterswijk;

Zaandam: L. Bandma, directeur der
arbeidsbeurs te Den Helder;

Zwolle: G. B. P. Kolenbrander, direc-
teur der arbeidsbeurs te Hengelo (O.);

Thans is men doende met de samenstel-
ling van de verdere personeelsaf van de
gewestelijke arbeidsbureaus, zoodat met de
aanwijzing van de leiders der bijkan-
toren en het overige daarbij in te deelen
personeel.

STADS NIEUWS

Eerste Plechtige H. Mis Pater Nemesius Gondrie O.F.M.

Zoodat we reeds vroeger aankondigden zal
de Welereer. Pater Nemesius Gondrie O.F.M.
morgen zijn eerste plechtige H. Mis opdra-
gen in de O. L. Vrouwekerk. Onder deze H.
Mis, welke te half 11 aanvangt, zal de Hoog-
eerw. Pater Honoratus Caminada, assis-
teerend Provinciaal der Minderbroeders
Franciscanen, de feestpredicatie houden.
Van 1—2 uur recipieert de neomist ten
huize zijner ouders: Kanaalijds 81.

VERGROOTING IN ALLE KLEUREN

is bij
ATELIER PRINSES
Molenstraat 223 — Tel. 27

Paasch-gratificatie.

Het personeel der N.V. van Vlissingen
& Co's Katoenfabrieken alhier werd gis-
teren bij de loonuitbetaling aangenaam
verrast met een gratificatie van resp. f 8.—,
f 6.—, f 4.— en f 2.— per persoon, al naar
gelang gehuwd zijn en den leeftijdsgrens.

De gratificatie door het betrokken
personeel zeer op prijs wordt gesteld tegen
de a.s. feestdagen behoeft geen betoog.

Aan het personeel der N.V. De Wit's De-
kenindustrie werd heden een Paaschgrati-
ficatie uitbetaald, variërend van f 2 tot
f 8.—.

Beide Paaschdagen

buitengewoon gesoldeerde DINERS in
„Lido”-Restaurant — Mielco.
COUVERTS van f 4.—, f 5.— en f 6.—
in Uw — zoodat als in ons belang,
verzoeken wij U beleefd, tijdig Uw
tafel te willen reserveren onder
TELEFOON No. 41.

Geslaagd.

Bij de op Zaterdag j.l. gehouden examens
te Eindhoven slaagden voor Fransche ste-
nografie onze stadgenooten de dames:
Annie Wijnheimer, Ria v. d. Vliet, Jo v.
Herpen, M. Vingerhoets, Maria v. Oekel,
Chr. Dams.

Rijwiel ontvreemd.

Zekere v. B. uit de Molenstraat, die
gisteren zijn rijwiel even had geplaatst
tegen het hulpkantoor van de Arbeidsbeurs
aan den Zuid-Koninginnewal, kwam bij
het heengaan tot de ontdekking, dat een
ander met z'n karretje was verdwenen.

Goed verduisteren.

Nu de dagen reeds flink „lengen”,
schijnen vele menschen te meenen, dat
men het met den verduisteringsplicht
niet zoo nauw meer behoeft te nemen.
Van overheidswege wordt verzocht nog
eens een krachtige aanmaning tot de
bevolking te richten, dat tusschen zons-
ondergang en zonsopgang volledig ver-
duisterd dient te worden.

Er is geen enkele reden om te meenen,
dat het gevaar minder groot is gewor-
den en men derhalve op het stuk van
verduistering wel wat lakser kan zijn.
De organen der overheid gaan voort met
controleeren en straffen, maar het pub-
liek diende zonder controle en zonder
straf zijn plicht te doen. Zijn vader-
landschen plicht: op geen enkele wijze,
ook niet door nalatigheid, mag men den
toeleg der bommenwerpers begunstigen
of vergemakkelijken.

Des avonds bij 't opsteken van licht
eerst de vensters afgeschermd en 's mor-
gens niet voor 't tijdstip van zonsopgang
(men vindt het dagelijks in onze krant)
de gordijnen open!

Grootere beperking van het taxiverkeer.

Met ingang van heden Zaterdag 12 April
's middags te 12 uur, zal het taxiverkeer
nog meer beperkt worden. De taxi-onder-
nemers zullen uitsluitend van de garages
uit bedienen en dus geen standplaatsen
meer innemen. Alleen in een zeer dringend
geval zal men over een taxi kunnen be-
schikken. Daarbij moet een bewijs van een
arts worden overgelegd, dat het vervoer
noodzakelijk is.

Een ander houdt natuurlijk verband
met de benzineschaarste. Men zal dus
goed doen, het den garagehouders niet
onnoodig lastig te maken.

WINTERHULP NEDERLAND

Aan de Collectanten.

Vanaf Dinsdag 15 April is het Bureau
doorlopend opengesteld van 's morgens 9
tot 's avonds 7 uur.

De lijsten kunnen zoodat den vorigen
keer op het Bureau worden afgehaald. Men
kome zovoel mogelijk met tweeën.

Degenen, die zich tot nu toe nog niet
opgegeven hebben, zouden we willen vragen
hiermee eenige spoed te willen betrachten.

Er is voor allemaal genoeg werk aan den
winkel.

Stel dus Uw aanmelding niet langer uit,
maar kom zoo spoedig mogelijk helpen.

En dan liefst met een medecollectant.

Verplaatsing Winterhulpbureau.

Met ingang van gisteren is het Winter-
hulpbureau verplaatst en thans onderge-
bracht in de commissiekamer van het
Gemeentehuis, onder de poort door links
af, de gang in.

Iets over de komende lijstcollectie.

Om alle misverstand te voorkomen zij
hier het volgende medegedeeld:

Gesteld dat men wil geven natuurlijk,
dan kan men het bedrag van de gift op de
lijst invullen en daarachter zijn handteek-
ening plaatsen.

Men kan verder het bedrag op de lijst
invullen of in laten vullen door den col-
lectant en geen handteekening plaatsen.

En tenslotte kan men zonder meer iets
in de bus stoppen en noch het bedrag,
noch zijn handteekening op de lijst zetten.

In de beide eerste gevallen moet even-
wel de collectant in de gelegenheid gesteld
worden, te zien wat op de lijst staat en
wat er in de bus komt, zoodat bij inlever-
ing de lijsten kloppen met den inhoud
van de bus.

Wat er met de intekenlijsten gebeurt.

Naar aanleiding van de loopende ge-
ruchten, is ons verzocht mede te deelen,
dat de lijsten van de lijstcollectie, onder
berusting blijven van den plaatselijken
Directeur.

Zij worden niet opgezonden en ook niet
aan „belangstellenden” ter inzage, con-
trole of wat dan ook gegeven.

Het eenige wat de plaatselijke Directeur
met de lijsten kan doen, is dit, nagaan of
in bepaalde wijken of buurten de op-
brengst hooger had kunnen zijn en dan
door middel van een folder, circulaire of
anderzins, die wijken of buurten be-
werken.

Zuiver een kwestie van propaganda dus
en verder niets.

Wij hopen met het bovenstaande even-
tuele angstvalligen of twijfelaaars gerust-
gesteld te hebben en vertrouwen gaarne,
dat deze gerustheid des harten, zich
dankbaar zal weten te uiten, door een
milde gift bij de a.s. collecte.

Aanvragen voor de volgende uitkeering.

Mogen wij nog eens dringend verzoeken,
aanvragen voor de volgende uitkeering
zovoel mogelijk schriftelijk in te dienen.
U hoeft slechts, naam en adres op te
geven, de Post zorgt ervoor dat wij Uw
aanvraag prompt ontvangen en tevens,
dat U Uw aanvraagformulier thuis krijgt.
En dat alles zonder dat het U een cent
kost. Immers U hoeft geen postzegel te
gebruiken.

Kom dus zoo weinig mogelijk naar het
Winterhulpbureau, schrijf even. Het be-
spaart U en ons tijd.

Wij wijzen er nog eens nadrukkelijk
op, dat aanvraagformulieren zovoel
mogelijk vergezeld moeten gaan van
door de werkgevers afgegeven inkom-
stenbewijzen van alle werkende gezins-
leden ofwel verklaringen van de steun-
regeling of armbestuur en wel over de
weken van 15 Februari tot en met 29
Maart. Niet volledige bewijzen worden
teruggezonden.

ALLES BETREFFENDE FOTOGRAFIE

is bij
ATELIER PRINSES
Molenstraat 223 — Tel. 27

De Filmprogramma's te Helmond

THEATER CENTRAAL.

„WIENESGESCHICHTEN.”

Geheel afgestemd op de komende feest-
dagen heeft Theater Centraal dimaal een
luchtig comédie op de rol genomen waarvan
men nu eens met recht mag zeggen dat ze
pittig, vlot en amusant is. De plaats van
handeling is het vrolijke Weenen waar
men van die gezellige koffiehuizen heeft
met stamgasten die aan de biertafel ver-
groei zijn, overbelders die de gemeedelijk-
heid zelf zijn, kortom een milieu waar 't
leven zonnig verloopt. Daar nu speelt zich
een tweevoudige liefdesgeschiedenis af:
een tusschen den overbelders en de eigena-
resse van het café, een kostelijk getee-
de geschiedenis en een tweede, die een
meer spontaan en jeugdiger karakter
draagt. Natuurlijk loopen de geliefden
van beide partijen nog al eens over
elkaars paden wat het noodige misver-
stand veroorzaakt. Het wordt zoo erg
dat het met beide engagementen niets
schijnt te zullen worden, de overbelders
gaat zijn meesters zelfs concurrentie aan-
doen door pal naast haar café een eigen
zaak te openen en alle stamgasten mee te
nemen.

Onder de vaderlijke bemoeiingen van
den collega-kelner komt alles tenslotte tot
een oplossing. Er komen zelfs gelukkige
paartjes en de muur tusschen de twee
concurrerende cafés wordt uitgetrokken.

Met Paul Hörbiger als de eerste kelner,
Hans Moser als zijn collega en Marte Ha-
rell als de charmante eigenaresse van het
koffiehuys waar bovendien nog dagelijks
typen verschijnen als weeteniks Stauber-
ger (Oskar Sima) is „Wienesgeschichten”
een film die we gaarne aanbevelen omdat
ze eenieder eenige prettige uren zal bezor-
gen.

Het voorprogramma is uitgebreid en
interessant.

BIOSCOOP „SCALA.”

DE VERSTOKTE VRIJGEZEL.

Fredo de Marana is een schrijver van
veelgelezen boeken over de liefde alsmede
van heerlijke operettes. In de fantasie van
vele meisjes neemt hij een uitzonderlijke
plaats in en ook in het civiele leven heeft
hij, als Ernst Schröder al heel wat meisjes
aan de hand gehad. Thans staat hij op
het punt te gaan trouwen. Maar uitge-
kend enkele dagen voor deze heugelijke
gebeurtenis komt een teleurgestelde roet in
het eten gooien en dan begint de reeks
van pijnlijke situaties voor den burger-
ken Schröder en den schrijver de Marana
die in feite een en dezelfde persoon is.
Iets wat zelfs zijn toekomstige vrouw
eens weet. Meestentijds speelt zijn hu-
knecht voor schrijver, wat hem vooral in
gezelschap van aardige meisjes heel best
afgaat.

Uiteindelijk loopt het heele geval na-
tuurlijk hopeloos vast en dan moeten de
maskers vallen wat intusschen niet belet
dat alle „zij's” de ideale „hij's” vinden,
zoodat dat gaat.

„De verstokte vrijgezel” is een met veel
afwisseling en geestigheid vertelde historie
die men met plezier zal zien.

Het voorprogramma bevat interessante
filmjes.

BIOSCOOP ALCAZAR.

„ONDER GELE VLAG.”

In Alcazar draait dit weekend de beken-
de Hans Albers film „Onder Gele Vlag”, een
romantisch drama waarin naast Albers o.a.
Olga Tschekowa een hoofdrol speelt.

Het voorprogramma is uitgebreid en
interessant.

Arbeidsbemiddeling uitsluitend rijkszaak.

OPHEFFING GEMEENTELIJKE ARBEIDSBEURZEN.

37 gewestelijke bureaus met 148 bijkantoren.

De 1ste Mei a.s. zal voor de arbeids-
bemiddeling in ons land een belangrijke
datum zijn. Dan immers treedt de nieuwe
organisatie van de arbeidsbemiddeling,
waartoe in het najaar van 1940 het be-
sluit werd genomen, in werking.

Daarmede houden de gemeentelijke
arbeidsbeurzen op te bestaan, om plaats
te maken voor 37 over het gehele land
verspreide gewestelijke arbeidsbureaus,
die hierin bijgestaan door 148 bijkan-
toren, onder leiding van het rijksarbeids-
bureau, voortaan de arbeidsbemiddeling
zullen verzorgen.

Terwijl de tot dusver bestaande gemeen-
telijke arbeidsbemiddeling een aangele-
genheid vormde, die plaatselijk een zeer
uiteenlopend beeld vertoonde, is dus thans
de toestand ingetrokken, waarbij deze zaak
voor het gehele land uniform is geregeld.
Intusschen a. b. betreft het hier geenszins
uitsluitend de doorvoering van een eenvormig
werkende voorziening. Dit blijkt reeds da-
delijk uit den gekozen opzet. Terwijl de
gemeentelijke arbeidsbeurzen in hoofdzaak
hun aandacht schonken aan de arbeids-
bemiddeling in eigen gemeente, wordt
thans van rijkswege de zorg voor de ar-
beidsbemiddeling van meet af aan als een
gewestelijke aangelegenheid beschouwd.
Ieder gewestelijk arbeidsbureau is er op
ingericht om, met behulp van een aantal
bijkantoren, de behoeften te peilen van
het district, dat aan zijn zorgen is toever-
trouwd. Hierdoor wordt reeds aanstands
een verrijking verkregen van de moge-
lijkheid tot plaatsing van werkzoekenden.

Doch er is meer. De arbeidsbemiddeling
als sociaal instituut is bezig een grondige
vernieuwing te ondergaan.

Zij komt op een veel brederen grondslag
te berusten en zal daardoor in het maat-
schappelijk bestel een meer ingrijpende
functie gaan vervullen dan in het ver-
leden het geval was. Werknemers en werk-
gevers, beiden dienen ervan te worden
doordrongen, dat deze nieuwe tak van
rijkszorg hun uitnemende diensten zal
kunnen bewijzen. Terwijl enerzijds de
nadruk zal worden gelegd op een sterk
levend persoonlijk contact met de werk-
nemers, zal anderzijds bijzondere aandacht
worden geschonken aan de praktische be-
hoeften van het bedrijfsleven.

In vollen opbouw.

Het hiervoor vereischte apparaat bevindt
zich thans in vollen opbouw. Door mede-
sche keuring, psychotechnisch onderzoek
en de inrichting van een arbeidsboek voor
elken werknemer zullen uitgebreide gege-
vens omtrent de werkzoekenden worden
verkregen. Daarbij ligt het in de bedoeling
om in onderscheidene beroepen en bedri-
ven de bemiddeling aan deskundige ambte-
naren op te dragen. Zoo, bijvoorbeeld, in de
bouwvakken, den land- en tuinbouw, me-
taalnijverheid, de textiel- en de tabaksin-
dustrie, den vrouwenarbeid, alsook bij de
te werkstelling van jeugdige mannelijke
arbeidskrachten, die den leeftijd van 21
jaar nog niet hebben bereikt. Hiermede
zijn uiteraard zoodat de belangen van den
werknemer als die van den werkgever ge-
diend. Ook de bijzondere behoeften van het
gewest zullen in het oog worden gevat,
waarbij gelegenheid zal bestaan de gewes-
telijke structuur van het bedrijfsleven in
aanmerking te nemen en de bemiddeling
bedrijfsgevoel te specialiseren. Een aan
elk arbeidsbureau te verbinden sociaal-
economische afdeling is belast met het
verzamen van de hiertoe benodigde ge-
gevens, zoodat een uitgebreid materiaal be-

schikbaar komt voor het nauwkeurig vol-
gen van de ontwikkeling van het bedrijfs-
leven en als leidraad voor de praktische
werkzaamheid van het bureau. Door een
geregelde uitwisseling der verkregen gege-
vens zal voort en omvattend en diep-
gaand inzicht worden bereikt in de Neder-
landsche arbeidsmarkt en haar behoeften.

Het behoef wel niet te worden gezegd,
dat de gewestelijke opleidingsbureaus niet
dadelijk bij hun inwerkingtreding tot volle
krachtontplooiing zullen kunnen geraken.
Daartoe is allerhand voorbereidend werk
noodig, talloze gegevens zullen moeten
worden verzameld en verwerkt, terwijl ook
het vertrouwen dient te worden gewonnen
van de degenen, die door de arbeidsbemid-
deling in haar nieuwen vorm tot elkaar moe-
ten worden gebracht.

Er wordt echter krachtig gewerkt om de
organisatie zoo spoedig mogelijk tot volle
werkzaamheid te brengen en haar zoodanig
in te richten, dat zij haar diensten kan ver-
richten met de kunde, die het gewicht harer
sociale functie vereischt en met een vlot-
heid, die aan het tempo van het moderne
bedrijfsleven beantwoordt. Uiteraard wordt
hij de personeelkeuze voor het apparaat
der arbeidsbemiddeling met deze vereisch-
ten ter dege rekening gehouden.

Een telexnet zorgt voor een snelle ver-
binding tusschen het departement van
sociale zaken, waaronder het hoofdbureau
ressorteert, met de onderscheidene gewes-
telijke bureaus. Zoo kunnen de gewestelijke
arbeidsbureaus van uur tot uur op de
hoogte worden gesteld van al hetgeen,
waarover zij voor een vlote taakvervulling
moeten kunnen beschikken.

Directeuren der gewestelijke arbeidsbureaus.

De aanwijzing van de directeuren der ge-
westelijke arbeidsbureaus heeft inmiddels
plaatsgevonden. Onderstaande opgave
geeft hiervan een beeld.

Alkmaar: C. H. C. Sprenger te Hilversum;
Amersfoort: F. W. Blaas te Soest;
Amsterdam: A. J. A. C. van Delft, direc-
teur der districtsarbeidsbeurs te Tilburg;
Arnhem: dr. B. Kapma, rijksconsulent
voor sociale zaken te Arnhem;

Bergen op Zoom: F. van den Hout, wnd.
directeur der arbeidsbeurs te 's Hertogen-
bosch;

Breda: ir. N. C. L. H. F. Sassen van Vlier-
den te Wassenaar;

Deventer: H. A. Polder, te ambtenaar ter
gemeentesecretarie te Zwolle; respel;

Dordrecht: mr. J. H. Vermeulen, direc-
teur der arbeidsbeurs te Dordrecht;

Eindhoven: mr. P. H. Werner, directeur
der arbeidsbeurs te Eindhoven;

Emmen: ir. A. F. W. Bennis, directeur der
arbeidsbeurs te Emmen;

Gouda: A. W. Molenbeek, plaatsvervang
directeur der arbeidsbeurs te Rotterdam;

's Gravenhage: C. J. Bakker, directeur
der arbeidsbeurs te 's Gravenhage;

Groningen: H. P. Staal, directeur der ar-
beidsbeurs te Middelburg;

Haarlem: W. H. M. Nienhuis Ruys, te
Overveen;

Heerenveen: mr. D. J. Feltma, contro-
leur steunverlening te 's Gravenhage;

Heerlen: mr. J. N. Metz, wnd. directeur
der arbeidsbeurs te Maastricht;

Hengelo (O.): A. P. M. van Riel, directeur
der arbeidsbeurs te Deventer;

's Hertogenbosch: M. A. Hellemons, com-
missie ter gemeentesecretarie te Steenberg;

Hilversum: mr. J. B. Broekema, wnd.
secretaris van den armenraad te Hilver-
sum;

Leeuwarden: L. Fokkema te Dedem-
svaart;

Leiden: H. Hazelhoff, hoofdcommissie
van het departement van sociale zaken;

Maastricht: M. J. G. Jansen, direc-
teur der arbeidsbeurs te Sittard;

Meppel: J. Vlug, directeur der arbeids-
beurs te Meppel;

MORTEL.

Wit Gele Kruis. — In cafe van Zutphen, hield het Wit Gele Kruis, onder presidium van den heer J. Slegers, zijn druk bezochte jaarvergadering. Aanwezig was om de Zeeerw. Heer Pastoor van Gemert. De heer Slegers opende met een woord van welkom en wees er op, dat met veel toewijding tal van moeilijkheden in het afgelopen jaar overwonnen waren. Hij sprak het vertrouwen uit, dat het Wit Gele Kruis ook de komende jaren een zege zou mogen zijn voor de aangesloten leden. De heer Graat bracht zijn keurig verzorgde verslagen uit, waaruit wij aantekenden, dat het leden-tal is gestegen tot 133. Er waren 750 verplegingsbezoeken gebracht. Uit het kas-verslag bleek, dat een batig saldo aanwezig was van f 112.44. (waarin begrepen de consultatiebijdrage, die over het afgelopen jaar nog niet was uitgekeerd). De penningmeester werd voor zijn accurate beheer dank gebracht.

De aftredende bestuursleden de heeren P. Crooymans en P. van Zeland werden met vrij algemeene stemmen herkozen. Tot kascontroleurs voor 1940 werden gekozen de heeren Th. Fleuren en Fr. van der Horst.

Met een aansporing tot veelvuldig bezoek aan het consultatiebureau te Gemert, sloot de voorzitter deze geanimeerde vergadering.

GOED GELIJKENDE FOTOGRAFIE

is bij

ATELIER PRINSES

Molenstraat 223 — Tel. 27

ASTEN.

Winterhulp. — De huis-lijstencollecte voor de Winterhulp onlangs hier gehouden, bracht, tezamen met de folderactie, een bedrag van f 887.64 op. Van 15 t/m 19 April zal wederom een huis-lijstencollecte gehouden worden.

Distributie. — De inlevering van de opgeplakte bonnen door kippenhouders kan voor het laatst plaats hebben op Dinsdag 15 April a.s. des voormiddags van 9—12 uur op het Distributiekantoor. Tevens is er dan nog gelegenheid om de verklaringen in te leveren ter verkrijging van vaste brandstoffen voor kookdoeleinden.

Enties. — Donderdag 17 April om 9 uur voormiddag zal de heer v. Roosmalen voor belangstellenden een enties-geven in den tuin van den heer J. v. Heugten in de Peel.

LIEROP.

Uitvoering. — A.s. Maandag Tweede Paaschdag zal de Bende van Klavieren Aas, onder leiding van den welerev. heer P. v. d. Velden, onzen oud-dorpsorgel, thans kapelaan te Geertruidenberg, een uitvoering geven in het Vereenigingsgebouw. De programma's, die huis aan huis bezorgd zijn, beloven een gezelligen avond.

DEURNE.

Herhaalde waarschuwing tegen sabotagehandelingen. — De burgemeester der gemeente Deurne c.a. maakt het volgende bekend:

„Naar gebleken is, is voor eenige dagen overdag wederom op twee plaatsen een kabel der Deutsche Weermacht in twee der aangrenzende gemeenten van Deurne, doorgesneden.

Op grond hiervan kan voorloopig de opgelegde straf niet worden verzacht of opgeheven.

Met aandrang waarschuw ik wederom tegen dergelijke handelingen, die aan een zoo groot aantal personen onaangenaamheden met vrijheidsbeperking bezorgen.

Laat iedereen toezien en opletten en mij er terstond van in kennis stellen, wanneer zich iets verdachts voordoet.

Ook verzoeke ik de inwoners om, gelijk is voorgekomen, handelingen als de tong uitsteken tegen Duitsche militairen of het narroepen van hen, achterwege te laten. Het zijn alle daden, die onnodig irriteren, waarmede geen enkel voordeel te behalen is, en die ons onwaardig zijn.

Eindexamen Landbouwschool. — Voor het eindexamen der Deurnesche Landbouwschool slaagden alle 26 leerlingen die de examens deden. De namen der geslaagden zijn:

J. Berkens, Asten; Just. Berkens, Deurne; J. Boerdonk, Bokel; A. Brouwers, Deurne; J. Damen, Liessel; P. Donkers, Bakel; R. Hermans, Bakel; H. v. d. Heuvel, Deurne; J. v. d. Heuvel, Bakel; P. v. d. Hoof, Gemert; A. v. d. Hout, Gemert; J. Kerkers, Asten; A. van Kraay, Helmond; A. Kuipers, Lierop; P. v. d. Linden, Deurne; J. v. d. Loon, Liessel; F. v. d. Loon, Liessel; J. Nooljen, Deurne; J. Renders, Aarle-Rixtel; M. Rooijackers, Asten; H. Slegers, Deurne; J. Srijbosch, Liessel; P. Sijben, Neerkant; Ant. Vinken, Ommel; Adr. Vinken, Ommel en P. Welten, Deurne.

Het eindexamen werd met lof toegekend aan Ant. van Kraaij, Jos. Kerkers, Ant. Vinken en Joh. van Loon.

VLUG!

Breng ons uw film 's morgens voor 10 en 's avonds kunt u de afdrucken zien.

ATELIER PRINSES

Molenstraat 223. Tel. 27.

GRIENDTSVEEN.

Distributie. — Zooals reeds is bekend gemaakt zijn alle pluimveehouders verplicht hun eierbonnen van de Bonkaart Algemeen n.l. de nrs. 81 t/m 100 op het Distributiekantoor in te leveren.

Hiervoor is nog gelegenheid Dinsdag 15 April van 2—2.30 uur te Griendtsveen in de zaal.

Men bringe tegelijkertijd mede de ingevulde registratiekaart, het verzamelontwettbewijs en de eierbonnen nr. 81—100.

Schoenen. Wegens het zeer beperkt aantal toegewezen bonnen kunnen tot nader order geen aanvraagformulieren worden uitgereikt.

Brandstoffen voor kookdoeleinden. In verband met de verlenging van de lopende brandstoffenbonnen, kunnen zij, die uitsluitend zijn aangewezen op vaste brandstoffen voor kookdoeleinden voor de maand April één bon (een eenheid) vaste brandstoffen in ontvangst te nemen.

Men dient hiervoor een ondertekende verklaring op het kantoor in te leveren waarop men dan mede op vertoon van de stamkaart „Hoofd“ de periodebon in ontvangst nemen.

Bedoelde formulier zijn vanaf Woensdag op het kantoor verkrijgbaar.

Huisslaching. Zij die nog niet hebben afgerekend na de laatste huisslaching kunnen zich hiervoor ten kantore vervoege a.s. Woensdag of Vrijdag van 2—5 uur. Stamkaart „Hoofd“ meebrengen.

EINDHOVEN.

Drie rijwelen ontvreemd. — Donderdag zijn in deze gemeente wederom drie rijwelen ontvreemd, waarbij een vertegenwoordiger wel het ergste gedupeerd was, omdat aan zijn rijwiel een lederen tasch hing, waarin manufacturen en stalen. Door de recherche is een onderzoek ingesteld.

Gouden voorwerpen ontvreemd. — Door een bewoonster van de Markt alhier is bij de recherche aangifte gedaan, dat uit een kastlade op haar slaapkamer een gouden horloge en een gouden damesarmband ter gezamenlijke waarde van f 80.— is ontvreemd.

Mgr. H. SNOEYS. +

Plebaan van de Kathedrale kerk te Oslo.

Bij de familie hier te lande is bericht ontvangen, dat 8 April is overleden de Hoogerw. heer Mgr. Henricus Snoeys, Geheim Kamerheer van Z. H. den Paus, Directeur van de Congregatie van den H. Franciscus Xaverius te Bergen, Plebaan van de Katholieke Kerk te Oslo en Missi-onaris van Noordwegen.

Henricus Snoeys werd 26 November geboren te Terheijden (N.-Br.) en priester gewijd te 's Bosch in 1901. Hetzelfde jaar vertrok hij naar de Noorsche Missie, waar hij langen tijd als pastoor en lateraar van het stedelijk gymnasium te Tromsø werkzaam was. Overgeplaatst naar het meer Zuidelijk gelegen Bergen, bouwde hij daar een school, verfraaide de kerk en bestuurdte als Directeur de St. Franciscuscongregatie der Zusters, die in Bussum haar Noviciaat hebben. Onder zijn leiding werden eenige klinieken geopend en werd begonnen met den bouw van een nieuw groot hospitaal.

LAATSTE NIEUWS

FABRIEKSBRAND BIJ TIEL.

Ontploffing van zuurstofcilinders en flesschen.

EEN ERNSTIG GEWONDE.

Even over de grens van Tiel, onder de gemeente Wadenoyen heeft gisteravond een felle brand gewoed, welke het fabrieksgebouw van de N.V. Chemische fabriek en handelsmaatschappij v.h. Jan E. de Boer in asch heeft geleegd.

Het personeel, bestaande uit 20 personen, had zijn dagtaak volbracht en had om half zes de fabriek verlaten. Kort daarna werd de brand ontdekt. De vlammen vonden voedsel in de carbolineum, het hoofdproduct van de fabriek en in overige teerproducten en chemische stoffen en sloegen weldra naar alle kanten uit.

De brandweer van Tiel rukte terstond met groot materiaal uit en bestreed het vuur met zeven stralen. Aanvankelijk stond zij machteloos tegen de vuurzee, maar allengs won zij terrein, zoodat omstreeks kwart over zes het gevaar voor uitbreiding tot de belendingen was geweken.

Bij het bluswerk moest de brandweer — ook de brandweer van Wadenoyen was uitgerukt — behoeftzaam te werk gaan, daar door de hitte verscheidene zuurstofcilinders en flesschen met chemicaliën tot ontploffing kwamen. Bij een van deze explosies werd een opzichter van de brandweer door een wegvliegende scherf ernstig aan het hoofd gewond. Hij moest zich onder geneeskundige behandeling stellen.

Het jonge bedrijf is door den brand zwaar getroffen. De schade is aanzienlijk. De oorzaak van den brand is niet bekend.

Nieuwe eierprijzen vastgesteld.

Het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in Oorlogstijd maakt bekend:

Begin November 1940 werden maximumprijzen vastgesteld voor den verkoop van eieren. Het lag daarbij in de bedoeling de groote prijsverschillen, zooals deze vroeger optraden, onmogelijk te maken en slechts te onderscheiden tusschen een z.g. winterprijs en een „zomer“-prijs. In het algemeen zal de winterprijs iets hooger liggen dan de prijs, die geldt in den tijd van de groote productie.

Intusschen zijn onlangs de veevoederprijzen verhoogd. Van een verhoging van den winterprijs op eieren is echter afgezien, o.a. omdat thans tot vaststelling van een zomerprijs is overgegaan, waarin met de nieuwe veevoederprijzen volledig kon worden rekening gehouden.

Voor de prijzen, zooals deze met ingang van 14 April gelden voor producenten en

VERDUISTERINGSTIJD.

Er is bepaald, dat er verduisterd moet worden tusschen zonsondergang en zonopkomst.

Deze tijden zijn voor morgen:

ZONOPKOMST ZONSONDERGANG

6.48 20.34

MAANOPKOMST MAANONDERGANG

7.54 22.55

MAANDAG:

6.46 20.36

8.33 0.10

DINSDAG:

6.44 20.38

0.10 9.19

den handel, wordt verwezen naar de afzonderlijke perspublicatie.

De winkelprijzen zijn thans met inbegrip van de omzetbelasting vastgesteld voor:

Klasse I (eieren van ten minste 65 gram) op 9 cent per stuk; klasse II (eieren van ten minste 60 gram) op 8½ cent per stuk, klasse III (eieren van ten minste 55 gram) op 8 cent per stuk, klasse IV (eieren van ten minste 50 gram) op 7½ cent per stuk, klasse V (eieren van ten minste 45 gram) op 7 cent per stuk, klasse VI (eieren van ten minste 40 gram) op 6½ cent per stuk.

BURGERLIJKE STAND.

DEURNE.

Van 5—11 April 1941.

Geboren: Johanna M., d. van L. J. Vriens en van H. W. Honings te Deurne, Helm. Weg. — Marinus L. G. z. van H. Bennisbroek en van E. Munsters te Zelberg. Snoertschebaan. — Theodorus M., z. van M. Claassen en van H. v. d. Berkmoortel te Deurne, Vreewijk. — Henricus W., z. van H. Diehlissen en van W. Basten te Liessel, Loon. — Antonia H., d. van P. Smits en van G. Steeghs te Deurne, Liesselscheweg. — Arnoldus M., z. van G. Srijbosch en van W. van de Mortel te Deurne, Milh. Dijk. Ondertrouwd: Hendrikus van de Ven, 36 jaar te Someren en Maria M. van Bree, 40 jaar te Vlierden.

Overleden: Johanna L. J. van der Steen 17 dagen te Deurne, Neerkant. — Johannes M. Goossens, echtgen. van A. Meesterbeurle, 72 jaar te Deurne, Zellscheweg. — Petrus Poulussen, weduwn. van A. Willems 77 jaar te Deurne, Liefdegasticht. — Johannes Derks, 55 jaar te Deurne, Schutsboom.

KLEINE ANNONCES

Kleine Annonces worden geplaatst op

DINSDAG, DONDERDAG en ZATERDAG

PRIJS 80 CENT MAX. 20 WOORDEN elk woord meer 6 ct. Bij drie opeenvolgende plaatsingen van hoogstens 20 woorden f 2.10 en elk woord meer 6 ct. per plaatsing.

UITSLUITEND BIJ VOORUITBETALING

GEVRAAGD voor direct 'n flinke dienst. oode, voor dag of dag en nacht niet beneden 20 j. Z.g. onnodig te solliciteeren. Br. onder no. 813 bur. dezer.

KIJK, KIK, JAN! is dat werk niet van M. Vrijken, Mierlo-Hout 40? Dat klopt, Wim, en dat kost mij f 5. Lak- en Biezen-lichting.

BIJNA ALLE Philips radiotoestellen uit voorraad leverbaar. Let op het juiste adres: K. Meerding, Kromme Steenweg 8A. Telefoon 841.

Vakkundige reparatie-inrichting, desgewenscht eerst prijsopgave van de onkosten. Draaistroommotoren uit voorraad leverbaar.

KAPITAAL beschikbaar voor 1e hypotheek 4 pct. Tevens voor 2e hypotheek en crediten. Br. onder no. 751 bur. dezer.

Meur. van Thiel-Haffmans, Jhr. Wesselmanlaan, vraagt voor direct een net morgenmeisje. Aan hetzelfde adres 'n huissnaalster

GEVRAAGD 15 Mei in gezin van 2 personen R.K. Dienstbode, zelfstandig koken en werken, v.g.g.v. Mevrouw Phaf, Heuvel, Gemert.

LAGE PRIJZEN kippengas, vogelgas, harmonica-gas, draad, spaden, schoffels, harken, tuinslang, waschketels, waschtobbe, stofzuigers, elektrische motoren. Alle soorten gereedschappen. Henk van Duppen, Molenstraat 112, t.o. 't Gasthuis, Telef. 786, Helmond.

GEZIN 3 PERSONEN vraagt wegens teleurstelling zoo spoedig mogelijk in Helmond of omgeving nette woning of ongem. kamers. Gunstige referenties. Br. onder no. 822 bur. dezer.

Benige goede

LEEMGRAVERS

gevraagd, Steenfabriek „De Nijverheid“, Mierlo-Hout.

A.S. ZATERDAG

4 uur opening van Café

Kusters, Molenstraat 180a.

Prima dranken, nette

bediening.

GEVRAAGD

'n Boodschappenjongen.

Electr. Techn.-en Handels-

installatiebureau Goed-

hart, Steenweg 21A, Hel-

mond, Tel. 750.

TE KOOP

met garantie eenige ge-

bruikte prima naaimachi-

nes vanaf f 25. Tevens een

Singer schoenmakersma-

chine, als nieuw. Molenstr.

118, Helmond.

NET DAGMEISJE

gevraagd van 8-12, 1½-5.

Kerkstraat 31, Helmond.

NET DAGMEISJE

gevraagd, netjes kunnende

werken. Br. onder no. 821

bur. dezer.

JUIST AANGEKOMEN

24 keukenstellen, emaille

diverse kleuren, resida,

crème, rood, blauw, prijzen

B. K. f 36, geldria extra

zwaar f 24. Spoed u. Frans

Welten, Aarle-Rixtel.

GEVRAAGD

groot Heerenhuis. Br. on-

der no. 819 bur. dezer.

OOK UW ADRES

voor onderdelen, vakkun-

dige reparaties, sportsturen

in verschillende uitvoering.

Rijwielhandel Ant. Wilde,

Bakelschedijk 18, Tel. 776.

GEVRAAGD

Kantoorbediende (vr.),

leeftijd 16 à 18 jaar. Br.

onder no. 820 bur. dezer.

WONINGBUREAU

L. M. Vogels, Helmond,

heeft te koop: heerenhu-

izen, winkelhuizen, arbe-

derswoningen en bosschen.

Vertegenwoordiger Algem.

Frische Levensverzeke-

ring 1841. Spaarklokken.

VOOR UW

Landbouwgebedschap naar

Aarlesche Bazar. Punt-

draad per rol f 6.25, gaas,

diverse maten vanaf 14 ct.

per M., 1 M. hoog. Frans

Welten, Aarle-Rixtel.

UIT VOORRAAD

leverbaar een partij nieu-

we meubelen, zooa's Old

Finish Huiske- en

Slaapkamer-ameublement

stoelgarnituren enz. Aarle-

Rixtelsche Bazar, Frans

Welten, Dorpsstraat B 17,

Tel. 28, Aarle-Rixtel.

Het dochtertje, ons geschenken,

werd door den Heer weer terug-

genomen bij de geboorte

F. VAN OORSCHOT

M. VAN OORSCHOT-

ADRIAENS

11 April 1941.

Gevraagd:

R. K. Bakkersleerling

1 à 2 jaar bij het vak.

FONS ADRIAANS

Bakker - BAKEL

Dr. C. D. VERRIJP

OOGARTS

A.s. Dinsdag

geen spreekuur

Grondig nazien!

Daar zal hij

werkelijk

van opknappen!

Ga hiervoor naar:

Rijwielmagazijn

B. Sprengers & Zonen

HELMOND

KERKSTR. 31 - TELEF. 112

WAARSCHUWING!

Alvorens in te gaan op

dienstbetrekkingen aange-

boden in advertenties, ver-

zume men nimmer vooraf

inlichtingen aan te vragen

welke gratis gegeven wor-

den door de R. K. Vereen-

iging ter Bescherming van

Metsels in Nederland. In

iedere Parochiekerk vindt

men kaarten met het adres

van dames, waar U deze

inlichtingen kunt bekomen

OJA! - OJA!

Een liedje of een voordracht

Bij bruiloft of feestje.

De Ontvanger der Registratie en Domeinen te Helmond

zal ten zijnen kantore verkoopen:

A. op Zaterdag 19 April a.s. om 10 uur v.m. bij in chrijving:

6. gegoten ijzeren lantaarnpalen, 2 koperen keukenspotten, 2 elektr. rammotoren (1/2 P.K.), hakhout en snoeihout langs de Zuidwillemsvaart onder Helmond, Aarle-Rixtel en Beek en Donk;

B. op Zaterdag 26 April a.s. om 10 uur v.m.: 21 inbeslaggenomen rijwielen (met banden), oud metaal enzovoort, inlichtingen ten kantore.

dat is 'erzucht'!
zegt de koksmat

De Koksmat werkt zonder solen, je nog beter, hij verdient veel meer voor U, dan dat hij een beetje kost!

Deze moderne, sierlijke, ronde koksmat bespaart buitengewoon op uw gas- en brandstofverbruik, 1/5 van de normale kosten op gas of formule is voldoende en voor de rest zorgt de Koksmat! Ideal voor rijst, gort, peulvruchten en gedroogde vruchten.

De kleine Koksmat (voor één pan) F. 5.75

De groote Koksmat (voor 2 pannen) F. 8.50

VERLAAT ONZE UITVOERIGE BROCHURE!

bruynzeel Koksmat

Ant. Fransen & Zn.
Molenstr. - Helmond
Telefoon 296

BEKENDMAKING

DISTRIBUTIEKRINGKANTOOR HELMOND

Da Lelder van het Distributiekringkantor Helmond brengt ter algemeene kennis, dat op 15 April a.s. geen formulieren voor het aanvragen van een schoenenbon worden uitgereikt.

Helmond, 11 April 1941.

Het Distributiekringkantor Helmond,
JOS. MAAS.

GEBOUW SOBRIETAS

HELMOND

1ste en 2de PAASCHDAG
Zondag 13 en Maandag 14 April

's middags 3 uur
's avonds 6 uur

**INTERNATIONAAL
NON-STOP-VARIÉTÉ**

14
Wereld attracties

DAAN HOYKAAS
DE POPULAIRE RADIO-HUMORIST

- **RODNEY en BRADY**
Acrobatiek en Dans.
- **DAN SAYTON en RUTH**
Enorme Kunst-wielrijders.
- **DE 4 VAGEBONDEN**
Oer-komische melange-act.

THE 5 JACKSONS
Sensationele Amerikaanse Lasso- en Messen-act

- **THE TWO ROLLERS**
Komische Jongleurs
- **MARY AND JEFF**
Lachspieren — cavacieurs
- **SYLVIA RIO**
Dans op wielen

DE 4 SONG-SINGERS
DE WELBEKENDE RADIO-STAR

- **DE DRIE RETHLEMS**
Perche en handvoltoeurs
- **ROBIN-FOX**
Mensch of kanarie?
- **FRED-SALUM**
De gummi-man

THE 5 MADY-GIRLS
DANS, CHARM en RYTHME!

GROOT ORKEST

PRIJZEN: 60 cent — 75 cent — 1. — — 1.25 gld.

Plaatsbespreking Zaterdagavond van 7-9 uur, Zondag en Maandag vanaf 12 uur aan het gebouw

TOEGANG VOOR JONG EN OUD.

BOUI-FIX • PRODUCTEN •

DEN HAAG - UTRECHT

BOUI-FIX PRODUCTEN.

Hoofdkantoor: van Aerssenstraat 45, Den Haag, Tel. 552447-555348.

GROSSIERS: N.V. I. Spoorenberg-Schulte, Helmond
N.V. Grossierderij Gebr. Magis
N.V. Grossierderij M. v. Stekelenburg

BAKKERSCURSUS

TE
HELMOND

NEDERLANDSCHE BAKKERSBOND

Erkende cursus begint Don-
derdag 24 April 1941 te
HELMOND.

Prijs f 41 — (f 6 — per maand)
Officieel programma.
Repetitor en tentamen
W. DEN OUDSTEN.

Aanmelden terstond
bij erkend bakkerijleeraar
H. M. VAN OOSTEROM.
Breedweg 59 — MAASNIEL
of
W. DEN OUDSTEN,
Amandelstraat 105,
's-GRAVENHAGE - Tel. 339987

TAXATIE

van Onroerende en
Roerende Goederen
draagt U veilig op aan

WIJNAND JONGEN
Makelaar
Gedipl. Beëdigd Taxateur
Expert - HELMOND

**PRIMA
VOGELZADEN,**
Vogelkoolen, Aquaria en
benodigdheden koopt U
het voordeligst bij:

J. AMIJS & ZONEN
Binderseind 50 — Helmond
Wij betalen voor gele en bonte
mannen Kanaries f 3.25, Pop-
pen f 0.50, Kleurpoppen
f 0.75.

AMUSEMENT!

SCHITTERENDE PAASCHPROGRAMMA'S IN
DE HELMONDSCH BISCOOP-THEATERS!

CENTRAAL Vanaf ZAT-RDAG 12 APRIL
(Zaterdag, Zondag en Maan-
dag kwart voor 5 en kwart
voor 7. Dinsdag, Woensdag en Donderdag kwart voor 7)

PAUL HÖRBIGER - MARTE HARELL
IN DE GRANDIOZE WERELDSUCCESSFILM:

WIENER GESCHICHTEN

HANS MOSER - SIEGFRIED BREUER - OLLY HOLZMANN
Een eest van Weense charme en geest! Een cocktail
van humor en vrolijkheid! Het toppunt van amusement
en zalige verrukking! Bespreek U uw plaatsen! Toeg. 14 j.

Maandag 2 uur Groot Kinder- en Familie-Matinee
HET GEVAARLIJKE AVONTUUR

Een spannend filmwerk van heidenmoed en opoffering!
— Geheel gespeeld door HOLLANDSCHE Jongens! —

30 April en 1 Mei • SNIP EN SNAP!

SCALA

Zaterdag 12 t/m Woensdag
16 April (Zaterdag, Zondag
en Maandag kwart voor 5
en kwart voor 7. Dinsdag en Woensdag kwart voor 7)

Theo Lingen - Ralph Arthur Roberts
IN HET DAVERENDE LACH-EVENEMENT:

DE VERSTOKTE VRIJGEZEL

De vrolijke en pikante levensloop van een geboren
vrouwenhater! Een film, overvloedig van humor en
ondeugende verwikkelingen! De tranen zullen U over
de wangen lopen van het lachen! — Toegang 18 jaar

ALCAZAR

Zaterdag 12, Zondag 13 en Maan-
dag 14 April (telkens kwart
voor 5 en kwart voor 7)

HANS ALBERS In zijn sensationele avon-
turenfilm uit zijn carrière:
ONDER GELE VLAG

Een adembeklemmend drama op den Atlantischen
Oceaan! Dappere mannen vechten tegen groote gevaren
en verschrikkingen! Groeiende spanning! Stijgende
sensatie! Sterke emotie! — Toegang 18 jaar.

Let s.v.p. op VERVROEGDE AANVANGSUREN!

**KINDER-
WANDEL-
WAGENS**

ANT. FRANSSEN & Zn.
Molenstr., Helmond, Tel. 296

SPORTARTIKELN

**Voetbal
Gymnastiek
Hockey
Tennis**

Onze zaak is geopend tot 6 uur

FR. DE WUFFEL EN ZON

Kerkstraat 5 — Telefoon 311 — Helmond

MIDDELBARE TECHNISCHE SCHOOL

EINDHOVEN

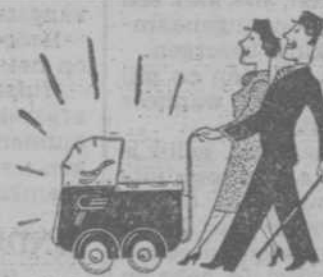
Gesubsidieerd ingevolge de Nijverheidsonderwijswet.

Afdelingen: Mechanische Bedrijfstechiek (MB)
Elektrische Bedrijfstechiek (EB)

AANMELDING

voor de cursus 1941-1942 kan geschieden tot uiterlijk 1 Juli a.s.

Inlichtingen worden verstrekt door den Directeur.
Spreekuren: Maandag 11-12 uur en Vrijdag 16-17 uur.
Correspondentie-adres: M.T.S. Eindhoven, Kasanjelaan 1, Eindhoven
Telefoon: No. 7204 of No. 7350.

OUDERTROTS!

Op de wandeling met
een KINDERWAGEN van

ANT. FRANSSEN & Zn.

Molenstr., Helmond, Tel. 296

OFFICIEELE PUBLICATIE

van het Departement van
Landbouw en Visscherij.

Maximum prijzen voor eieren.

Het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in Oorlogstijd maakt
bekend, dat met ingang van 14 April voor producenten en handelaren
de navolgende maximum prijzen voor eieren gelden:

A. Versche kippen-eieren.

	1	2	3	4	5	6
tenmin- ste	66 kg	62/63 kg	57/58 kg	52/53 kg	47/48 kg	—
per 1000 stuk	per 1000	per 1000	per 1000	per 1000	per 1000	per 1000
Verkoop door:	ten- minste	60-65	55-60	50-55	45-50	ten- hoogste
Hoofveelheid	gr. p. ei	gr. p. ei	gr. p. ei	gr. p. ei	gr. p. ei	gr. p. ei
Pluimvee- houder aan verzamelaar	1 kg f 1.05	f 1.05	f 1.05	f 1.05	f 1.05	f 1.05
Verzame- laar aan handelaar	1 kg f 1.07	f 1.07	f 1.07	f 1.07	f 1.07	f 1.07
Handelaar aan gros- sist	100 st. f 7.55	f 7.05	f 6.55	f 6.05	f 5.55	f 5.05
Grossist aan detailist of voor indu- striele	doelende 100 st. f 8.10	f 7.60	f 7.10	f 6.60	f 6.10	f 5.60

B. Kalkelen.
Bij verkoop door grossiers aan detailisten of voor industriële doel-
elnden f 5.20 per 100 stuks.

Bovenstaande prijzen gelden inclusief omzetbelasting, welke evenwel
uitsluitend behoort te worden voldaan door den grossier. Deze is
4.7% van den verkoopsprijs, verschuldigd. Producent, verzamelaar, en
handelaar zijn dienengevolge van betaling van omzetbelasting vrij-
gesteld.

Voorts gelden de genoemde prijzen:

Bij verkoop door een pluimveehouder aan een verzamelaar voor
levering franco koper; —

Bij verkoop door een verzamelaar aan een handelaar voor levering
af bedrijf van den verkoper en exclusief levering in kist of doos; —

Bij verkoop door een handelaar aan een grossier voor levering franco
plaats van bestemming, met dien verstande, dat vrachtkosten boven
7 1/2 cent per 100 eieren voor rekening van den grossier komen en
exclusief levering in kist of doos; —

Bij verpakking in kartonkisten mag een bedrag van ten hoogste
f 5. — en bij verpakking in boxkisten een bedrag van ten hoogste
f 1.25 per kist met emballage op rekening worden gesteld; —

De kisten met emballage moeten, mits in goeden staat, door den
handelaar worden teruggenomen, onder aftrek van een bedrag van ten
hoogste f 0.05 per 100 stuks geleverde eieren als vergoeding voor het
gebruik; —

Bij verkoop door een grossier aan een detailist of voor industriële
doeleinden voor levering franco koper en exclusief levering in kist
of doos; —

het op rekening gestelde verpakkingsmateriaal moet, mits in goeden
staat, door den grossier worden teruggenomen onder aftrek van een
bedrag van ten hoogste f 0.05 per 100 stuks geleverde eieren als ver-
goeding voor het gebruik; —

Herijk van Maten en Gewichten.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van HELMOND maken bekend:
dat dit jaar voor den Herijk van Maten en Gewichten zitting zal
worden gehouden te HELMOND in een lokaal van het gemeentehuis.

Maandag 21 April 9 1/2 — 12 1-4	Voor verkopers van maten en gewichten, alle apothekers, goud- en zilversmeden, laboratoria en voor diegenen welke vooraf be-richt hebben ontvangen.
Dinsdag 22 " Idem	Voor allen wier geslachtsnaam be-ghint met de letters A—E
Woensdag 23 " Idem	Idem F—J
Donderdag 24 " Idem	Idem K—L
Vrijdag 25 " Idem	Idem M—R
Maandag 28 " Idem	Idem S—U
Dinsdag 29 " Idem	Idem V—Z
Donderdag 1 Mei Idem	Idem
Vrijdag 2 " 9 1/2 — 12	voor STIPHOUT.

Aan belanghebbenden wordt in herinnering gebracht:

- dat de maten en gewichten schoon, droog en roestvrij moeten wor-
den aangeboden om onderzocht te worden.
Ijzeren maten binnen en buiten geveerd.
Blikken maten blank geschuurd.
Koperen gewichten afwaschen en ook de gaten reinigen.
Ijzeren gewichten mogen niet gepoetlood zijn, doch moeten
roestvrij zijn gemaakt en daarna ingewreven met gekookte lijnolie.
Wijzigingen der maten, zooals aangesoldeerde deksels, enz.
worden NIET toegelaten.
Langtematen met bijzondere merktekens worden geweigerd.
- dat de maten en gewichten vóór 1 October 1941 gestempeld moe-
ten zijn met de letter **H** en dat er, bij verzuim of verhindering
om van de zitting gebruik te maken, nog gelegenheid bestaat
maten en gewichten te laten herijken aan het Ijkkantoor te
's Hertogenbosch, Wolvenhoek 2, elken Woensdag en Donderdag
van 9-12 en van 2-4 uur.
- dat maten en gewichten, welke zijn gestempeld met het afkeu-
ringsmerk **A** niet in winkels enz. mogen teruggebracht worden.
- dat betaald moet worden voor het onderzoek van maten en ge-
wichten (ijkloon) en voor het justeren van gewichten (justerloon) en
wel ten bate van 's Rijks schatkist.
- dat de milligramgewichten niet op de herijkzitting, maar alleen
aan het Ijkkantoor herijk kunnen worden. (Opzending per post
franco, met insluiting van een postbewijs tot een bedrag over-
eenkomende met de som van 10 ct. voor elk gewicht. Het bedrag
kan ook geregeerd worden op postrekening nr. 15250. Ook is
mede te zenden de bij de laatste verificatie afgegeven gezegde
enveloppe, daar de gewichten anders aan de elschen, gesteld voor
de nieuwe zullen moeten voldoen).

Helmond, den 8 April 1941.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester
J. J. EBBEN, i.s.
De Secretaris
HKSPOORS

Erdal
Schoencreme
NEDERLANDSCH FABRIKAAT

De reuk moge "anders" zijn...
De kwaliteit bleef en blijft dezelfde!

Door het gebruik van nieuwe oplos-
middelen is de reuk van Erdal gewij-
zigd. Aan de kwaliteit doet dit niets af.
Absoluut niets! Want de was-soorten
(en daar komt het op aan!) bleven
precies dezelfde! Erdal garandeert
dan ook onvoorwaardelijk de vóór-
oorlogse Erdal-kwaliteit!

Blijf goed voor Uw schoenen zorgen.
Zeker in deze tijd! Blijf Erdal ge-
bruiken: Erdal — zoo goed voor
het leer en beroemd door zijn
glans. Erdal... die den levens-
duur van Uw schoenen
verduubbelt!

NOTARIS VAN KEULEN

TE HELMOND,

zal publiek verkoopen:

1. Bij inzet op Dinsdag 22
April 1941 in het café P.
van Stiphout aan den
N.-Kon. Wal te Helmond en
bij toeslag op Dinsdag 29
April 1941, in het café J.
Luijben aan den Zuid-Kon.
Wal aldaar, telkens des
nam. om 4 uur, ten ver-
zoeken van Mevrouw J. G.
van Nunen-Zeegelaar te
Schijndel:

KANTOORGEBOUW
met werkplaats,
open plaats, inrijpoort
en erf,

gelegen te Helmond aan
den Zuid-Koninginnewal
no. 25, voorzien van water-
leiding en electr. licht en
verhuurd voor f 600 per
jaar tot 31 Maart 1942, —
kad. Helmond, sectie D no.
1720, groot 2.21 aren.

De onderbouw is geschikt
om event. een verdieping te
kunnen dragen.

Aanvaarding door het
genot der huur vanaf 1
Aug. 1941.

Betaaldag 29 Juli 1941.

2. Op Woensdag 23 April
1941, des nam. om 2 uur, te
Helmond aan den Steen-
weg in de zaal van café
„Prins Bernhard“, ten ver-
zoeken van de erven P. C. P.
de Louw, tegen contante
betaling:

**MEUBILAIRE
GOEDEREN**

als: elkenhouten woon-
kamer-ameublement, ma-
honinghouten slaapkamer-
ameublement, serre-ameu-
blement, dressoir, tafels,
stoelen, piano, boekenkast,
bureau, geëmailleerde bad-
kuip, diverse schilderijen,
divan, servoezen, glas- en
aardewerk, vogelkooi enz.

Kijkdag: Woensdag 23
April 1941 v.m. 10-12 uur.

Voor noemde notaris be-
richt, dat de toeslag van
TWEË WOONHUIZEN c.a.
te Helmond, Zuiderstraat
100 en 102 tot nadere aan-
kondiging is uitgesteld.

NOTARIS VAN ALPHEN

TE HELMOND

zal publiek verkoopen:

1. Op Donderdag 17 April
1941 om 10 uur te Bakel op
Grootel ten verzoeken van
de N.V. „Houtzagerij en
Houthandel van Felix
Clereux“ te Helmond, tegen
contante betaling:

Ca. 60 koopen

DENNENDUNSEL
geschikt voor boonstaken,
geriefhout enz., liggende in
haze bosschen op Grootel
voornoemd.

Bijeenkomst ter plaatse.

2. Op Dinsdag 22 en 29
April 1941 om 3 uur in café
Arn. Mandigers, N.K. Wal,

Helmond, inzet, en in casu

H. van Wetten-Verbeend
dort aldaar toeslag voor de
erven Meij. de weduwe L.
A. L. Bel-Leblanc:

Het zeer gunstig te He-
mond aan de Veemarkt
N.K. Wal 25 gelegen

HUIS,

tot heden gebruikt als kof-
fiehuis, met woning en erf,
groot 185 M2, belend de
familie Hockers, P. J. M.

Laukens c.s. en M. Koolen,
voorzien van gas-, water-
en elektrische geleidingen.
Het kofliehuis bevat be-
neden groote gelagkamer,
keuken-huiskamer en 3 kam-
mers, 2 waterrijle kelders
boven grooten zolder met
kamers.

Terstond te aanvaarden
met bijbetaling van 1 pct.
belastingen van 1 Jan. 41
voor koper; betaaldag 3
Juli '41; te bezichtigen op
Woensdags van 3-4 uur.

Notaris J. A. TROMP

TE DEURNE

zal publiek verkoopen:

1. Op Donderdag 17 April
1941 om 10 uur v.m. te
Deurne, ten verzoeken van
Adr. Jonkers te Deurne:

CAFÉ-INVENTARIS

als: buffet met toonbank,
tafels en stoelen, canapés,
glaswerk, dienbladen, 1
electrische zaallampen, ka-
schels, kachelpijpen en el-
bogen, enz. enz.

Betaling contant.

2. Ten verzoeken van de
Gemeente Deurne:

VEEN- EN PEELVELDEN.

A. Dinsdag 22 April 1941
om 9 uur v.m. te beginnen
bij Wachtpost 21 tot en met
Musschenkeet.

B. Woensdag 23 April
1941 om 9 uur v.m. te be-
ginnen op Noorder Peelt
tot aan de Soeloop.

C. Dinsdag 29 April 1941
om 2 uur n.m. ter plaatse
„Kwadenstaart“.

D. Woensdag 30 April
1941 om 9 uur te Helmon-
den nabij V. Teeffels.
Daarna achter Gilsbert van
Lierop aan de Brug 6
circa 12 uur op den Neer-
kant.

Bijeenkomst aan de He-
traksche Hoofdwijk.
Betaaldag 1 Augustus 1941.

Achterstaalligen worden
niet als koper aange-
nomen. Op volmacht en vo-
den handel mag niet ge-
kocht worden. Na de ver-
koop worden geen peels-
velden meer toegewezen.

De koopers worden er
op attent gemaakt dat zij
door aankoop van veen in
peelvelden de dubbele he-
veelheid turf kunnen bekom-
men van de anders op een
kolonbon te ontvangen
hoeveelheid brandstof.

Adverteert in

„De Zuidwillemsvaart“

Tweede Blad van „De Zuidwillemsvaart“

Brief uit Tirana

Joegoslavië een geesteskind van den wereldoorlog.

Geen hecht gevormde, maar een mozaiekstaat.

(Van onzen V.P.B.-correspondent).

Uit den kleinen, Servischen Balkanstaat heeft zich, als gevolg van den wereldoorlog, gedeeltelijk vrijwillig en anderdeels onvrijwillig, door samensmelting van de staatjes der Serven, Kroaten en Slowenen en later door het opnemen van nieuwe volkeren en nieuwe gebiedsdeelen het koninkrijk Joego-Slavië ontwikkeld. Daardoor ontstond een „veelvoukerenstaat“, binnen welks grenzen men Serven, Kroaten, Slowenen, Duitschers, Hongaren, Albanen, Roemenen en bewoners afkomstig uit Bohemen en Moravië kon aantreffen.

Bij het uitbreken van den wereldoorlog hielden de Kroaten en Slowenen nog vast aan Oostenrijk-Hongarije. De Serven evenwel stichtten reeds in 1915, tezamen met de Sloveense emigranten, die waren uitgeweken naar Londen, een zoogenaamd Joego-Slavisch Comité, dat tot taak had de vereeniging van alle Zuid-Slaven voor te bereiden. De onder Oostenrijksch-Hongaarsche heerschappij staande Kroaten en Slowenen verzetten zich in den beginne hiertegen en voelden meer voor de stichting van een zelfstandig staatje, dat samen zou werken met Oostenrijk. Eerst toen de Donaumonarchie gevallen was hadden de Serven geheel vrij spel. Den zesden October 1918 kwam in Agram een nationale raad van Serven, Slowenen en Kroaten bijeen, die begon met te verklaren, dat men in hem diende te zien de „politieke vertegenwoordiging van alle partijen van de Oostenrijksch-Hongaarsche Zuid-Slaven“. De nationale raad nam daarop het bewind over Kroatië, Slowenië en Dalmatie, de Krain, Bosnie en Herzegovina over en verklaarde zes weken daarna, dat deze gebieden ingelijfd werden bij Servië, dat tevoren reeds den zelfstandigen staat Montenegro had geannexeerd. Den eersten December 1918 werd toen onder de Servische dynastie Karageorgewitsch het nieuwe koninkrijk der Serven, Kroaten en Slowenen uitgeroepen; de vele minderheden werden toen reeds niet meer genoemd. De aldus samengevoegde staten zaten vervolgens te Versailles, Trianon en Saint Germain aan de tafel der overwinnaars en verwierpen hier, ondanks heftige protesten van Roemenië, een deel van Hongarije en bovendien Zuidelijk Silezië. Zij wilden ook het Zuidelijke Karinthie en Istrië hebben; maar het eerste bleef na een volksstemming ressorteren onder Oostenrijk, terwijl Istrië aan Italië werd toegewezen.

Eenheid onmogelijk.

Het was wel duidelijk, dat het op een dergelijke wijze uit vele verschillende volksgroepen samengesteld Joego-Slavië moeilijk één hechte eenheid zou kunnen vormen, al was het alleen maar hierom, dat de andere volksgroepen slechts zich ongaarne zouden bukken voor de Servische heerschappij. De Serven pochten over hun vermogen om te centraliseren; zij zetten ook door, dat een conservatief-Servische grondwet werd aangenomen. Maar het onmiddellijke gevolg was een verbiterte oppositie van de Kroaten, van de Montenegrijnen, de Bosnische Mohammedanen, de Sloveense clericalen, terwijl ook de Servische liberale volksdeelen zich weldra bij de opposanten voegden. Sedert 1921 ging het land gebukt onder een verwoeden partijstrijd. Arrestaties, aanslagen, coalitieregeringen, het stichten van nieuwe partijen, het verbieden van partijen, dat alles was aan de orde van den dag. Deze laatste jaren eindigden met een revolutie die van den... koning zelf uitging. Hij stelde de grondwet buiten werking, ontbond alle partijen en stelde een militaire dictatuur in. De nieuwe ministerpresident generaal Zivkowitzsch, een der leiders van

den Pan-Servischen geheimen bond van officieren van de Witte Hand, zette de onderdrukking van de Joego-Slavische minderheden met kracht en geweld voort. Toen dat alles na acht maanden geen succes bleek te hebben, werd het koninkrijk der Serven, Kroaten en Slowenen omgedoopt in Joego-Slavië. Geheel Joego-Slavië werd verdeeld in willekeurige provincies, zoogenaamde banaten. De tegenstellingen tusschen de Serven en de verschillende minderheden zijn sedert deze gewelddadig niet verzacht.

Een overzicht in vogelvlucht.

Het banaat Drau met de steden Laibach, Marburg en Zillj grenst ten Zuiden van Graz en Klagenfurt aan het Duitse rijk. Hier wonen hoofdzakelijk Slowenen, onder wie ongeveer 60.000 Duitschers. De streek waar men hoofdzakelijk Kroaten en Slowenen aantreft, met de hoofdstad Agram

Brief uit Kopenhagen.

IJsland het eiland tusschen hamer en aambeel.

Benarde positie der Engelsche bezettingstroepen.

Door de als gevolg van de wederrechtelijke bezetting van het tot Denemarken behorende IJsland noodig geworden uitbreiding van het Duitse operatiegebied rond IJsland tot aan de grenzen van Groenland, is het lot van de Engelsche bezettingstroepen allesbehalve rooskleurig geworden en met levendige belangstelling volgt men hier de symptomen, die er op wijzen, in welk een benarde positie de Engelschen op IJsland zijn komen te verkeren. Toen Duitschland zich in het voorjaar meester maakte van de Engelsche bastions op het vasteland en de Britten overal van het continent verdreven werden, bezetten de Engelschen in alle stilte den tienden Mei het verre eiland.

Het ongewapende IJsland protesteerde onmiddellijk bij monde van zijn eersten minister Jonasson tegen deze daad en den elfden Mei werd dit protest zelfs schriftelijk overhandigd. Tijdens den winter hebben de Engelschen versterkingen naar het eiland gezonden, maar de inheemse bevolking bleef ondanks alles een vijandige houding aannemen en een daar verschijnende courant „Mirgun Blading“ sprak nog in Maart van „moordenaars“ en bedoelde daarmee de Engelschen, aangezien een IJslandsche vischkotter door een Britsche duikboot was getorpedeerd.

Door de uitbreiding van de Duitse blokkade — aldus redeneert men hier — worden de Engelsche bezettingstroepen afgesneden van hun vaderland maar ook van versterkingen uit de Ver. Staten. Het verkeer tusschen IJsland en Engeland over de Faroer is lamgelegd. Nu moeten de 120.000 IJslanders volgens Engelsche opgaven een bezettingsleger van 70.000 man voeden. En daarbij is het eiland, waar men eerst in 1939 enkele schuchtere pogingen heeft gewaagd om den bodem productief te maken, in hoofdzaak aangewezen op den importhandel, die thans uiteraard volkomen stil ligt.

Tusschen de U.S.A. en IJsland zouden, naar wij vernamen, nog slechts vijf kleine schepen op en neer varen om voor de bevolking te zorgen. Maar voor de Engelsche bezetting zou al geen fourage meer aangevoerd kunnen worden, terwijl de IJslandsche vischrijd ook al niet, gelijk

is veranderd in het banaat Save; het aantal Duitschers in dit gebied bedraagt volgens Joego-Slavische opgaven ongeveer 80.000. Het vroegere Bosnie ligt tegenwoordig voor de helft in het banaat Vrbas; dit gebied met de hoofdstad Banjaloea telt onder zijn bewoners ongeveer 10.000 Duitschers. Het vroegere Dalmatie, Herzegovina en Montenegro zijn verdeeld over twee banaten, in het kustgebied met de hoofdstad Split en in Zeta met de hoofdstad Cetinje; het aantal hier woonachtige Duitschers is buitengewoon gering. Het vroegere Hongaarsche banaat heet tegenwoordig Donau; hier vormde het Duitse element met 400.000 zielen ongeveer een vijfde van de bevolking. Het oude Noord-Servische gebied is veranderd in het banaat Morava met de hoofdstad Nisj en het vroegere Zuid-Slavische gebied in het banaat Wardar met de hoofdstad Skopje. De Joego-Slavische residentie Belgrado vormt een provincie op zichzelf; hier wonen 13.000 Duitschers.

Tenslotte nog iets over de verhouding der volksgroepen: in totaal telt Joego-Slavië 12.000.000 inwoners, waarvan 6.400.000 Serven, 2.500.000 Kroaten, 1.200.000 Slowenen, 470.000 Hongaren, ongeveer evenveel Albanen en 230.000 Roemenen. Het aantal Duitschers, dat bij het uitbreken van het huidige conflict in Joegoslavië woonde, bedroeg 700.000.

tot dusverre, door IJslandsche blokkadebrekers tegen abnormale hoge prijzen in Engeland verkocht kan worden. Men kan daaruit concluderen, dat de Engelsche soldaten op IJsland allerminst in een benijdenswaardige positie verkeren.

Een oud land met een rijke historie.

Toen in 1930 het duizendjarig bestaan van het IJslandsche „Althing“, 's werelds oudste parlement werd gevierd, heeft men dit feit ook in Europa en met name in Duitschland, herdacht. Deze grondwet gaat, wat zijn grondtrekken aangaat, terug op den „solon van IJsland“ op Ulfiot. Reeds kort nadat de Germanen zich hier gevestigd hadden, deed de behoefte zich gevoelen, dat men de openbare orde zou regelen volgens een wet. Nog heden is voor de IJslanders het Althing in Tingvellir, gelegen op een groote lavavlaakte, heilig. De Noorsche koningen braken in 1264 de vrijheid van de IJslanders, maar het Ding bleef in stand en ondanks alle pogingen van de Noren om de IJslanders onmogelijk te maken, dreven deze levendigen handel met de Duitse kooplieden van de Middeleeuwen, die hun koren brachten en daarvoor visch en zwavel in hun schepen mede terug namen. Toen de Denen de erfenis van de Noren kregen, braken er zware tijden aan. In 1602 werd de handel een Deensch monopolie, geen IJslander mocht nog handel drijven. In het jaar 1800 werd het Althing zelfs opgeheven en daarmee was de IJslandsche vrijheid, ook wat de interne aangelegenheden betrof, vernietigd. Maar het taal strijdende volk bereikte ten slotte, dat het monopolie opgeheven werd. Dat gebeurde in 1854. In 1871 kreeg het land een grondwet, in 1903 kwamen er eigen ministers aan het bewind, in 1911 volgde een eigen universiteit in Reykjavik en in 1918 werd een verdrag ondertekend, waarbij werd bepaald, dat de koning van Denemarken tot 1943 alleen de buitenlandse zaken zou behartigen en in naam zou heerschen over het eiland. Het zou niet onmogelijk zijn, dat de oorlogsgebeurtenissen opnieuw voedsel gaven aan het verlangen naar volledige zelfstandigheid; of dergelijke pogingen thans

Een Churchill-rekening....

(foto Polygoon)

evenwel met succes bekroond zouden worden, is een tweede.

Oud en nieuw vormen een schrille disharmonie.

Wells waar is de geest van Edda nog altijd levendig op het verre eiland, maar door het contact met den modernen Europeeschen geest hebben zich in de afgelopen dertig jaar toch verschillende belangrijke veranderingen voltrokken, die men niet altijd verbeteringen kan noemen. In Reykjavik woont momenteel ongeveer dertig procent van de geheele bevolking. De oude stad met het Ding is reeds lang overschaduwd door de nieuwe stadswijken, waar men afschuwelijke betonnen gewaarten ziet, geschapen naar Amerikaansch voorbeeld, terwijl de boomloze omgeving voor de stad allesbehalve opgeëurd wordt door de betonnen landhuizen. Voor den oorlog werd de situatie duidelijk, dat IJsland is gelegen op de grens tusschen Amerika en Engeland. De Amerikaansche toeristen legden beslag op de folklore, het echte, natuurlijke ging te gronde en viel ten offer aan de vreemde indigene industrie, hetgeen nog iets anders is dan een gezonde buitenlandse belangstelling voor kleederdrachten, zeden en gebruiken van het volk (zie het Nederlandse voorbeeld Marken — Red.) De eerbiedwaardige tradities zijn bezig uit te sterven met den boerenstand, die zienderogen achteruit gaat. Misschien komt uit deze benarde tijden iets beters voor de IJslanders, die hun nationaal bewustzijn wellicht juist door bezetting der Engelschen zullen herwinnen.

WINTERHULP NEDERLAND

Gironummer van de W.H.N. 5553.
De Bank van de W.H.N. is
Kasvereeniging N.V., Amsterdam.
Postgironummer: 877.
Voor het volk door het volk.

Boekbespreking.

Mooi Kempen-nummer van „t Getouw.“

Het April-nummer van „t Getouw“ is nagenoeg geheel gewijd aan de Kempen. Een der bekendste zonen van dit gewest, mr. J. J. Wintermans (vroeger als rijkslandbouwconsulent werkzaam) beschrijft uitvoerig hoe de Kempen als nederig kwartier der oude Brabantse Melerij door opbloei van industrie tot ontwikkeling is gekomen. Het overzicht is, misschien in verband met de plaatsruimte, hier en daar wat oppervlakkig. Zoo wordt de oudste kerk van Nederland — het prachtige monument te Waalre, welks geschiedenis teruggaat tot de achttiende eeuw en dat thans gerestaureerd wordt — in 't geheel niet genoemd. Van mr. J. J. Wintermans is ook een Kempisch volkslied „Ons Kempenland“ opgenomen, dat door J. J. Bellin werd getoonzet. Evenmin als zijn Brabantisch volkslied vinden we deze Kempen lofzang bijzonder geslaagd.

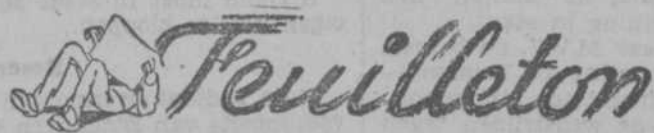
Anton Deering vertelt herinneringen aan „De Witte Bergen“ bij Oirschot, een der mooiste jeugd-werkkampen in ons land, terwijl A. C. W. van der Vet den lof zingt van 't Kempische landschap. Op fraaie foto's heeft Martin Coppens woning en mensch van Kempenland vastgelegd.

Met „De ontwikkeling van de textiel-industrie in Kempenland“ door P. A. v. d. Waterbeemd komen we in het technisch gedeelte van het nummer. Jan C. Zaalberg vervolgt zijn bijdragen over de Bindingsleer en A. M. M. v. d. Looveren geeft een uiteenzetting van de tweezijdige of bilaterale clearing.

Bescherm u tegen de gevolgen van
LUCHTAANVALLEN!

Bedenkt

dat nalatigheid Uwerzijds in het nemen van beschermingsmaatregelen gevolgen met zich kan brengen voor U en talloze anderen.

Ki-Tsjoen, de Schrik der Gele Zee

Door T. WALLER.

„Ik vind het zelf ook niet mooi. Het is onzin“, bekende Ki-Tsjoen, steeds de oogen op de heuvelrij gericht.
„Waarom draag je deze kleren dan?“
„Daar heb ik mijn reden voor“, zei Ki-Tsjoen. „Omdat de Chinezen het mooi vinden. Men moet zulke dingen doen om die menschen te imponeren.“

Meteen beet ze zich op de lippen.

Ze voelde dat ze zich hier in de kaart liet kijken. Uit haar bekentenis kon Pellegrin begrijpen, dat ze ook hem met listen aan zich bond.

Tot nog toe had Ki-Tsjoen niet veel aan Pellegrin gehad. Hij had haar meer last dan gemak bezorgd. Ze was er echter van overtuigd, dat het straks in Hongkong wel anders zou worden.

Pellegrin wilde verder spreken maar met een handbeweging beduidde ze hem te zwijgen.

Heel in de verte, een flink eind benoorden de stad, flikkerde iets. Het was een witte verblindende schijn, die Pellegrin met de oogen deed knippen.

„Het sein“, dacht hij.

Het geflikker bleef aanhouden. Onregelmatig volgden de flitsen elkaar op. Men seinde met een spiegel, die het zonlicht ving. Pellegrin wist, dat men dergelijke seinen over een geweldigen afstand kon zien. Hij kende ook het seinstelsel maar was niet in staat uit dit signaal iets op te maken, waaraan hij eenige houvast had. Toch scheen Ki-Tsjoen de code te kennen; onmiddellijk nadat zij het bericht had opgenomen, deelde zij haar bevelen uit en langzaam stoomde de Tai Fu verder.

Voor de reede liet zij het anker uitwerpen en weldra verscheen een van die kleine stoombarkassen, waarmee de havenpolitie of andere autoriteiten de binnenkomende schepen tegemoet gaan.

Ki-Tsjoen scheen zich over dit bezoek niet ongerust te maken. Het signaal had haar medegedeeld, dat de tijd gekomen was om de haven in te varen en dat de ambtenaren, die het schip zouden onderzoeken, tot de beweging van Soen behoorden.

Vóór de barkas langs de valreep kwam had Ki-Tsjoen zich reeds verkleet en ze verscheen aan dek gekleed in een eenvoudige, smaakvol zomertoliet.

De ambtenaren klommen aan boord van de Tai Fu. Zij waren in het wit en droegen eerder een teveel aan goud-passement.

De kleren hingen hun ietwat slap om het lijf, de gezichten van de Chineesche ambtenaren kwamen klein en verdroogd boven de hagelwitte stof van de pakken uit en slechts de brillen met bolle glazen gaven aan die gezichten een uitdrukking van levendige intelligentie.

Ki-Tsjoen ontving hen met de eenvoudige vriendelijkheid van een geroutineerde Europeesche gastvrouw. Er was een zekere verstandhouding merkbaar tusschen haar en de ambtenaren en het zou een opmerkelijk toeschouwer niet zijn ontgaan, dat men zeer lichtig over de formaliteiten heen stapte. De officier van gezondheid achtte het overbodig de bemanning te testen op hun gezondheidstoestand en het voorgeschreven onderzoek naar de lading en de bestemming daarvan, bleef eveneens achterwege.

Na deze comédie trok het kleine gezelschap zich terug in de kapiteinshut. Ki-Tsjoen liet de gordijntjes voor de raampjes zakken en nam vervolgens plaats, recht tegenover de beide ambtenaren, die het zich gemakkelijk maakten en de zware petten van het hoofd zetten. Ki-Tsjoen schoof hen een doosje sigaretten toe en met een aantrekkelijke onverschilligheid voor conventie reikte zij hen vervolgens vuur.

„Het lijkt ons beter“, begon de officier van gezondheid, „dat u zich persoonlijk niet in de stad waagt, Miss Tissot.“

„Ik weet dat het gevaarlijk is“, antwoordde het meisje.

„Er wordt den laatsten tijd gewag gemaakt van een piraten-schip. Er zijn verschillende schepen aangevallen en verdwenen.

Men fluistert zelfs, dat het kaperschip onder commando van een vrouw staat.“

Ki-Tsjoen dacht even na. Toen merkte ze op.

„Zoo, zegt men dat. Eigenaardig. Ik heb verscheidene schepen overmeesterd, maar ik ben steeds zoo verstandig geweest geen getuigen achter te laten.“

Bij deze woorden hief zij de rechterhand omhoog en toonde hen haar handpalm, een gebaar dat veel overeenkomst vertoonde met den Amerikaanschen eed. Bij de Chinezen wilde het echter zeggen, dat de personen over wien men sprak zich tot de vaders verzameld hadden.

„Er moet toch ergens iemand ontsnapt zijn“, meende een der ambtenaren. „Men vertelt zelfs bijzonderheden over die vrouw, omtrent haar wonderlijke kleding.“

Opeens vroeg Ki-Tsjoen heftig:

„Hebben ze ook een signalement van het schip.“

„Neen. Dat is geen geval. Anders hadden wij er wel iets over gehoord. Het is echter een feit, dat de Britsche autoriteiten van plan zijn een onderzoek in te stellen. Er wordt een kleine kruiser uitgerust om de zee te surveilleren. Mij dunkt, dat u van de zijde der Britten het meeste gevaar te verwachten hebt.“

„Goed“, mompelde Ki-Tsjoen, half peinzend, „dan zal het voor mij 't beste zijn, indien ik mij uitgeef als een vrouw van Engelsche nationaliteit.“

Reeds den volgende dag wandelde op den grooten zakenboulevard van Hongkong een jonge vrouw, die wegens haar elegance en exotisch uiterlijk nogal de aandacht trok. Zij had, volgens de algemeene mode, een korte volle voor en in den arm droeg zij een zeer klein Chineesch schoothondje.

De jonge vrouw scheen veel van het dier te houden. Zonder zich te geneeren bleef ze soms even staan om het beestje over den kop te kriebelen en dan sprak ze eenige lieve woordjes tot het wollige dier of tilde het naar haar wang om het even met een luchtig gebaar langs haar wang te streelen.

(Wordt vervolgd.)

BINNENLAND

BELANGENVERTEGENWOORDIGING DOOR JODEN.

Verboden en strafbaar.

De „Deutsche Zeitung in den Niederlanden“ meldt, dat de vereniging van ouders van een gymnasium te Den Haag een Joodsch medelid tot haar voorzitter had gekozen, en dat de Duitse autoriteiten daarop dezen persoon naar een concentratie-kamp in Duitsland hebben gezonden. Het blad motiveert dit met een aanhang uit de rede van den Rijkscommissaris, dat de Joden geen Nederlanders en bovendien de vijanden van het nat.-socialisme en van het nat.-socialistische Duitsland zijn, zoodat een Jood, die een belangenvertegenwoordiging van Nederlanders op zich neemt, zich tot de hoofdfiguur van een tegen de bezettende macht gericht actie en demonstratie maakt. De stichting van een Joden-raad, aldus het blad, maakt dat de Joden hun eigen belangen kunnen behartigen; met die van anderen mogen zij zich niet inlaten.

ORDENING IN HET CAFÉBEDRIJF.

Het bier moet uit de winkels.

Men meldt ons uit Amsterdam: De Bond van belanghebbenden in het Hotel-, café- en restauratiebedrijf „Bond 1940“ en de Nieuwe Nederlandsche Bond van Koffiehuishouders en Slijters „Nienebokos“ hielden Woensdagmiddag in „Krasnapolsk“ gezamenlijk een druk bezochte vergadering, waarin de belangen van allen, die werkzaam zijn in het koffiehuishoudersbedrijf, werden besproken en waarin opgewekt werd tot samenwerking.

De voorzitter van de afdeling Amsterdam van „Nienebokos“ de heer H. Heere, deelde mede, dat er tusschen de beide bonden een afspraak is gemaakt tot samenwerking, welke berust op het gemeenschappelijke doel, n.l. het afschaffen van de bestaande drankwet en vervanging door een gezonde wet en het opheffen van de verpachting der vergunningen.

Vervolgens sprak de heer M. A. Opmeer, bondsvoorzitter van „Nienebokos“, die de rantsoenering van bier en gedistilleerd behandelde. Spr. stelde voorop, dat met de volle medewerking van de leveranciers veel te bereiken is, ontbreekt deze echter, dan zal men tot andere maatregelen moeten overgaan. Voorts behandelde spr. de moeilijkheden van de bierdistributie, vooral het feit, dat vele kruideniers, sigarenwinkels enz. bier verkopen. Dit kwantum zou aan de caféhouders geleverd moeten worden. De rantsoenering van gedistilleerd noemde spr. den doodsteek voor het cafébedrijf. Er is thans een rantsoeneringsbureau ingesteld, waarin de groot-, tusschen- en kleinhandel vertegenwoordigd zijn. Er zijn reeds verschillende suggesties ter verbetering gedaan. Vervolgens wees spr. er op, dat de belastingen der wijns en stijen. Spr. was van meening, dat bij den gemiddelde voor de prijzen moet worden aangedrongen op verhooging van de prijzen van gedistilleerd. De voorbereidingen hiertoe zullen spoedig ter hand worden genomen. Ten slotte gaf spr. nog enkele wege aan, waarlangs thans bestaande misstanden uit den weg kunnen worden geruimd.

De volgende spreker, de heer F. J. E. van Houten, bondsvoorzitter van den Bond 1940 uitte zijn blijdschap over de gezamenlijk voortgezette actie. Vervolgens wees hij er op, dat tengevolge van de actie van den Bond de aanslag voor vergunningen, ondanks den gestegen omzet van dit jaar, met 40 pct. is verlaagd. In gelijke mate als de jeneveroetwinst is verlaagd, zullen de overige lasten als personeele belasting en de huur verlaagd moeten worden.

Spr. behandelde voorts klachten over de rantsoenering en de houding van den Bond van Distillateurs en den Bond van Brouwerijen. Men parasiteert nog op onze verdeeldheid, aldus spr. Wij moeten eischen dat het bier uit de andere winkels, verdwijnt. Spr. toonde voorts aan hetgeen de Bond heeft gedaan voor verschillende vergunninghouders en inzake de verpachting van vergunningen. In de nieuwe ordening kennen wij geen verpachting, zelfs geen vergunninghouder, doch alleen den exploitant. Ten slotte ontwikkelde spr. bezwaren tegen het vervangerscontract.

De laatste spreker was de heer D. Alta, bestuurslid van den Bond 1940, die zijn volgend uitspraak over het begin van samenwerking tusschen de bonden. Vervolgens behandelde spr. de belastingen op het cafébedrijf. Rijk en gemeente zijn altijd als een wild diertje op dit bedrijf aangevallen, aldus spr., uit angst de stemmen van de geheelonthouders te verliezen, durfde men in de openbare vertegenwoordigende lichamen niet over belastingverlaging te spreken. Spr. heeft de verlaging der personeele be-

OFFICIEELE PUBLICATIE

VAN DEN GEMACHTIGDE VOOR DE PRIJZEN.

VASTGESTELDE MAXIMUMPRIJZEN.

BERICHT No. 7

De volgende prijzen (omzetbelasting inbegrepen) mogen ten hoogste aan het publiek in rekening worden gebracht:

Eieren: (hiermede vervalt Bericht No. 3).

Versche eieren klasse 1 (65 gr. en meer)	9	ct. per stuk
„ „ „ „ 2 (60—65 gr.)	8 1/2	„ „ „
„ „ „ „ 3 (55—60 gr.)	8	„ „ „
„ „ „ „ 4 (50—55 gr.)	7 1/2	„ „ „
„ „ „ „ 5 (45—50 gr.)	7	„ „ „
„ „ „ „ 6 (minder dan 45 gr.)	6 1/2	„ „ „

Het vragen van hoogere prijzen is strafbaar.

Bewaars deze opgave en gebruik haar.

Nieuwe opgaven kunnen de vroegere ongeldig maken.

lasting er in den Amsterdamschen gemeenteraad met heel wat moeite en inspanning door gekregen.

Spr. toonde voorts aan, hoeveel belastingen — soms twintig — er rusten op een middelmatig cafébedrijf.

Vervolgens overgaande tot den bierprijs, zelde spr., dat deze is vastgesteld in een tijd van hoogconjunctuur en dat deze prijs niettegenstaande groote wijzigingen, is gehandhaafd. Brouwerijen en distillateurs hebben miljoenen verdiend. Bij de komende ordening zullen de koffiehuishouders er voor moeten zorgen, dat niet weer de room van de melk zal worden geschept. De brouwerijen en distillateurs zullen dan niet meer den baas spelen, de kleine middenstander zal een behoorlijk bestaan krijgen en executies tengevolge van het niet kunnen voldoen aan de verplichtingen zullen niet meer voorkomen.

Nieuwe vinding voor persgasvulstations.

Nu er in Nederland enkele persgasvulstations in bedrijf zijn, komt er direct een praktische vraag naar voren, n.l.: „Op welke wijze kunnen wij de actieradius van de wagens, die op persgas loopen, vergroeten?“

Zoodaals bekend, voert iedere wagen een aantal cylinders of ballen (afhankelijk van de beschikbare ruimte en het mede te nemen „dood“ gewicht) met zich mede, welke gevuld zijn met licht- of stadsgas, variërend van 30—150 at.

Het persgasvulstation moet om de cylinders op dezen hoogsten druk te kunnen vullen dan zelf over een compressorinstallatie beschikken, die het gas op 200 at. perst. Rekening houdend met de druktoelaatbaarheid, in de cylinders, in verband met de veiligheid, ligt het dus voor de hand, dat men zal trachten zooveel mogelijk met gas gevulde cylinders op den wagen mede te nemen, of wel een zekere kwantiteit gas van zoo hoog mogelijke druk. Deze laatste methode verdient, verreweg de voorkeur, omdat hiermede meer plaatsruimte voor nuttig vervoer beschikbaar blijft, terwijl het „dood“ gewicht zoo laag mogelijk gehouden wordt. Dit is dan ook een van de redenen, waarom men er reeds toe over wil gaan de persgasvulstations met compressorinstallaties van hooger druk (350 at.) in te richten, waarmede dan bereikt wordt, dat men het gas in de wagenflesschen op 200 at. kan brengen om zoodoende den actieradius der wagens beduidend te vergroeten.

Aan deze oplossing kleefde echter één groote „maar“ n.l. dat door de aanschaffing van de zwaardere installatie ook de exploitatie van een 350 — at — station duurder wordt, afgezien van het feit, dat een dergelijke drukverhoging weer bijzondere eischen stelt o.a. aan het materiaal, een factor, die juist in dezen tijd van groeiende materiaalschaarste van overwegend belang is.

Daarom is het dubbel toe te juichen, dat een Nederlandsche fabriek op dit gebied een zeer belangrijke vinding gedaan heeft, die in de praktijk van groote waarde zal blijken te zijn.

Het zijn n.l. de Grasso's machinefabrieken N. V. te 's-Hertogenbosch, die een systeem, waarop inmiddels octrool verkregen werd, hebben uitgedacht.

De Grasso-fabrieken noemen dit systeem het z.g. verdringingsstelsel, waarbij met een 200 at. station niet alleen precies hetzelfde bereikt wordt als met een 350 at. station, maar waaraan bovendien vele praktische voordeelen verbonden zijn.

Naar onze meening, aldus het Hgz., waarvan we bovenstaande ontleenen, moet deze vinding de toepassing van persgasvulstations belangrijk stimuleren en wanneer er nu maar voldoende persgasvulstations in Nederland opgericht worden, dan voorzien wij, zeker voor de eerstkomende jaren, een sterk toenemende populariteit, welke die van benzinetractione benadert.

UIT DE PROVINCIE

GERWEN.

— De boerderijbrand. — Over den ernstigen brand op 't gehucht Alverhooft wordt nog gemeld, dat de oorzaak te wijten is aan het spelen met vuur door een kleinzoon van landbouwer van Weert, nabij een stroomtjijt.

Buurtbewoners, die den brand bemerkten, waarschuwden den eigenaar en vingden aan met het reddingswerk.

Vooral de 16-jarige Frans Rooyackers heeft zich daarbij moedig gedragen. Het was den knaap bekend, dat in de woning zich nog een kleinkind van v. W. bevond, een jongetje van een jaar. Zonder een oogenblik te aarzelen drong hij de woning binnen en haalde de kleine, die in een kinderwagen sliep. Nauwelijks was hij buiten of het dak stortte in.

Ook den landbouwer Th. Vrijaldenhoven heeft zich verdienstelijk gemaakt, wijl hij met groote moeite erin slaagde het vee, dat op stal stond, t.w. 2 koeien, 4 varkens en 1 paard naar buiten wist te drijven.

ERP.

— Burgerlijke stand. — Geboren: Wilhelmus z. van J. v. Zutven-Werts. — Jan z. v. H. Smits-Wijdevan. — Clasina d. van H. Delisse-v. Berlo. — Johannes z. van J. Prettie-de Valk. — Josephus z. van P. Donkers-Donkers. — Antonius z. van A. v. d. Beeten-de Groot. — Antonetta d. van M. van Leuken-Smits. — Andreas z. van A. Vissers-Boog. — Arnolda d. van M. v. d. Heuvel van Stiphout.

Overleden: Johanna Bekkers 3 w.

— Zuivelfabriek. — Op de jaarvergadering der coöp. Zuivelfabriek had de aanbesteding plaats van de melkritten, die maar voor een half jaar werden aangegomen in verband met de tijdsomstandigheden. Over het algemeen waren de ritten iets hooger in prijs dan vorig jaar.

Pijnen?

♥ ♥ ♥ **Mijnhardtjes** hebben veelzijdig pijnuitdrijvende werking.

TRAGISCH ONGEVAL TE TILBURG.

Vijfjarig meisje spelend den dood in.

In de Groeseindstraat te Tilburg vond een tragisch ongeval plaats, dat het leven heeft gekost aan het 5-jarig meisje Pa. A. M. G. Schuurmans, wonende Bisschop Masiusstraat.

In genoemde straat stond een truck met oplegger, geladen met dennestammen, stil. De chauffeur had 'n praatje gemaakt met een kennis en wilde nu weer doorrijden. Slechts heel langzaam trok aanvankelijk de truck den zwaar beladen oplegger vooruit. Nauwelijks had de truck enkele meters gereden of de chauffeur hoorde hulpgeschree en stopte onmiddellijk.

Er bleek een zeer ernstig ongeluk te zijn gebeurd. Een zich in de onmiddellijke buurt bevindende knaap van 7 jaar was met een eigen gemaakt vierwielig duwwagentje aan het spelen. In het wagentje zaten drie kinderen van 3 tot 5 jaar, onder wie de 5-jarige Pa. Schuurmans. Op het oogenblik, dat de truck zich in beweging zette had de knaap het wagentje voor zich uit geduwd. Daar het ventje het hoofd voorovergebogen hield zag hij niet, dat het wagentje juist onder den oplegger terecht kwam. Het zware linkerachterwiel ging de 5-jarige Pa. Schuurmans over het hoofd, zoodat het kind op slag werd gedood. De twee andere kinderen in het wagentje kwamen er met niet ernstige schaafwonden af.

(Hgz.)

Brand te Oploo.

Te Oploo brak brand uit in het huis van P. Bergmans. In korten tijd waren woonhuis en schuur uitgebrand. Ook de inboedel ging grotendeels verloren. De dichtbij gelegerde Duitse militairen hebben krug geholpen en met anderen gered, wat nog te redden was. Het huis was laag verzekerd.

Doodelijk verkeersongeval te Eindhoven.

Woensdagmiddag omstreeks 1 uur reed de 42-jarige schilderspatroon H. van Beek, wonende aan den Aalsterweg te Eindhoven, per rijwiel over genoemde straat. Nabij zijn woning gekomen werd hij door een passerende auto gegrepen en tegen den weg geslingerd, alwaar hij met ernstige verwondingen bleef liggen. Direct werd geneeskundige hulp verleend, die den man per ziekenauto naar het Sint Jozephziekenhuis liet overbrengen, alwaar het slachtoffer kort na zijn aankomst, aan de bekomen verwondingen is overleden. Van Beek was gehuwd en laat een vrouw en vier jeugdige kinderen achter.

Frauduleus geslacht Varkensvleesch verhandeld.

De Rechtbank te Den Bosch heeft vonnis gewezen in de strafzaak tegen den thans gedetineerden 56-jarigen koopman P. J. van L. woonachtig te Erp, die aldaar op verschillende tijdstippen van het vorige jaar en dit jaar, niet minder dan 12 varkens frauduleus heeft geslacht en dit vleesch heeft verkocht, zonder daarbij vleeschbonds te ontvangen.

Tegen van L. heeft de Officier van Justitie zes maanden gevangenisstraf geëischt. De Rechtbank heeft hem veroordeeld tot vier maanden gevangenisstraf met aftrek van het voorarrest.

De Rechtbank heeft voorts vonnis gewezen in de strafzaak tegen den 27-jarigen J. C. van L. woonachtig te Erp, die van den vorigen verdachte in totaal 600 K.G. varkensvleesch zonder bonnen heeft gekocht.

Tegen hem heeft de Officier van Justitie drie maanden gevangenisstraf geëischt. De Rechtbank heeft hem veroordeeld tot een maand gevangenisstraf.

Aanbesteding Dommelbrug te Eindhoven.

Donderdag is te Eindhoven aanbesteed het maken van een gewapend betonbrug over de Dommel in den randweg om Eindhoven met bijkomende werken.

Hoogste inschrijver de heer J. C. Vermeulen, Eindhoven met f 164.690.—

Laagste de heer Jos. Demonte uit Weert met f 119.900.—

GEWESTELIJK ARBEIDSBUREAU „EINDHOVEN.“

Welke gemeenten eronder ressorteeren.

(Herplaatst wegens misstelling).

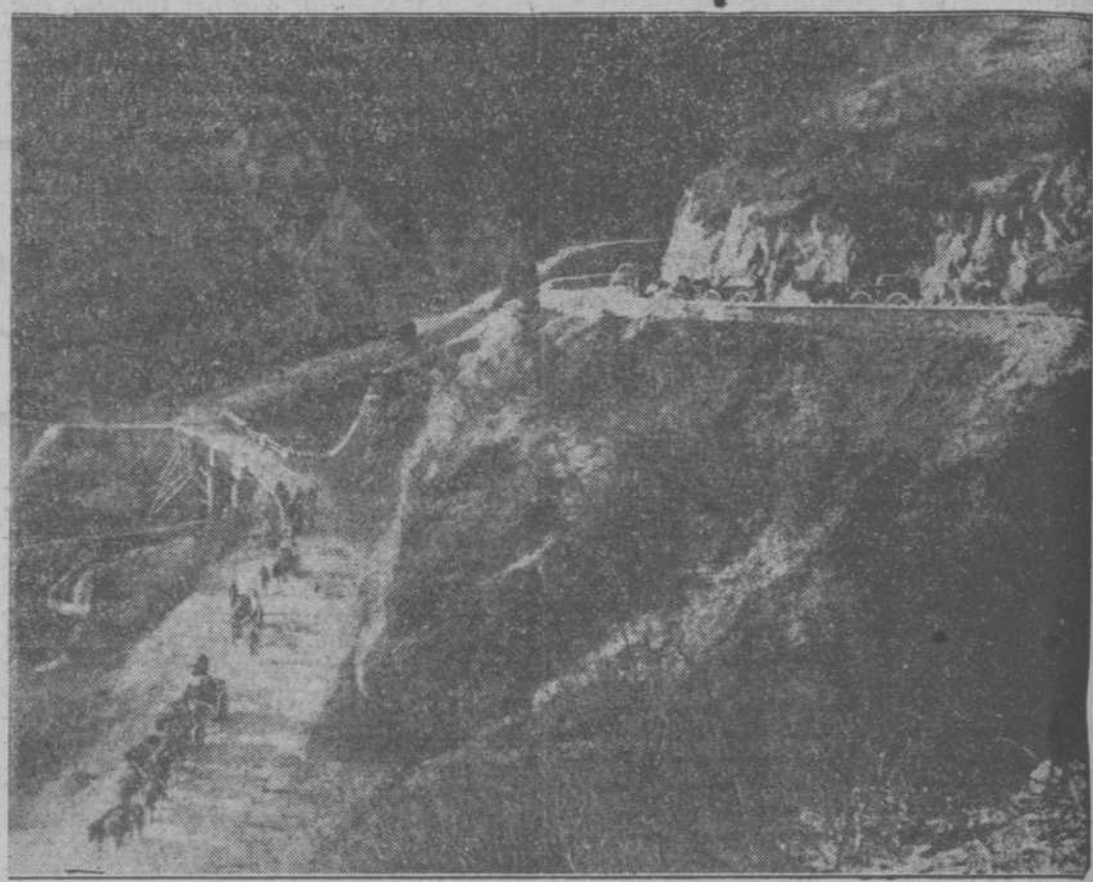
Onder het te Eindhoven gevestigde gewestelijke Arbeidsbureau vallen rechtsstreeks de volgende gemeenten: Geldrop, Heeze, Nuenen, Gerwen, Nederwetten, Veldhoven en Waale.

Bijkantoren zijn gevestigd te Best, (waaronder ressorteeren Oirschot, Son en Breughel), Bladel (Eersel, Hoogeloon, Hapert en Casteren, Reuzel, Vessum, Wintelre en Knegsel), Budel (Maarheeze), Durne, (Asten, Someren), Helmond, (Aarle-Rixtel, Bakel, Beek en Donk, Gemert, Lieshout, Mierlo, Stiphout) en Valkenswaard, dat Bergeijk, Leende, Luijkgestel, Riethoven en Westerhoven omvat.

Geen nieuw politiebureau te Tilburg.

Doordat het hoofdbureau van politie te Tilburg al lang niet meer aan de gestelde eischen voldoet en de ruimte bovendien veel te klein is, besloot de Gemeenteraad in begin 1940 een nieuw hoofdbureau te bouwen. De voorbereidingen werden getroffen en een dezer dagen zou met de uitvoering van het bouwplan begonnen worden.

Het Departement echter heeft een dezer dagen aan B. en W. medegedeeld, dat het plan voor de bouw van een nieuw bureau nog even in portefeuille moet blijven, daar de bouw van woningen voor moet gaan.

Op den Sipka-pas. — Langs steile rotswanden van het moeilijk begaanbare Balkan-landschap kronkelt zich de belangrijkste verkeersweg van Bulgarije. — Zware Duitse artillerie daalt een berg af. (Foto Atlantic.)

ONZE SPORTRUBRIEK

Voetbal

Helmond krijgt N. A. C. op bezoek.

Gevaarlijke trips voor Kolping en Helmondia. HET ZUIDEN.

1e klasse.

Met nog slechts drie wedstrijden voor den boeg moet Helmond trachten de twee andere degradatie-candidaten Limburgia en Roermond van zich af te schudden en daarbij ontvangt zij Maandag om te beginnen Nac. Het is waar: voor de Bredanaars is de wedstrijd niet van zoo heel groot belang, maar de west Brabanders hebben hun sportleven naam hoog te houden en mogen Helmond de overwinning niet cadeau doen. Het zal voor Helmond dan ook een zware strijd beteekenen. Vechtende met den moed der wanhoop is er wellicht toch iets te bereiken. Limburgia heeft het in haar thuiswedstrijd tegen Eindhoven al heel wat gemakkelijker, we achten hen zelfs tot een overwinning in staat.

Roermond moet naar M.V.V. op bezoek, een even zware ontmoeting als Helmond—Nac. Hier heeft Roermond nog niet gewonnen. In ieder geval de wedstrijden tegen de laagste plaats zijn overmorgen hoogst interessant.

P.S.V. gaat nu wel definitief kampioen worden. Ze ontvangt Juliana en behaalt ze hierbij tenminste en punt dan kan de kampioensvlag onherroepelijk in top, ongeacht den uitslag van het protest over de ontmoeting Juliana—Nac.

Noad—Longa is een derby, die ook alleen als zoodanig nog belang inboezemt; wellicht draait de wedstrijd op een gelijkspel uit, anders is de club van Pelikaan voor ons favoriet.

De wedstrijd B.V.V.—Willem II die ook nog was vastgesteld zal wel niet worden gespeeld, naar de Sportkroniek vermoedt.

2e klasse C.

Kolping en Helmondia hebben allebei een gevaarlijke reis te ondernemen. Kolping voor wie de punten per slot van rekening van het grootste belang zijn moet naar Schijndel en deze ploeg heeft j.l. Zondag bij Helmondia voldoende bewezen, dat ze een niet te onderschatten partij voor Kolping vormt. De roodbroeken zullen alles moeten geven om de beide punten mee naar huis te kunnen nemen.

Helmondia heeft het evenmin gemakkelijk S.V.D. staat nog steeds bij de eerste groep op de ranglijst, ze volgt Helmondia n.l. op den voet en gedurende de afgelopen competitie bewees ze verschillende malen ook voor „grooten“ een struikelblok te zijn. Ook de roodbaadjes voorspellen we daarom zwaren strijd.

Picus reist naar Vught om Zwaluw partij te geven. De Eindhovenschen zouden hier ook nog wel eens een puntje kunnen laten evenals bij de Valk.

De Valken zelf gaan bij Top op bezoek, waar ze waarschijnlijk wel zullen winnen. R.K.T.V.V. krijgt Nevelo thuis. Wellicht inspireert het degradatiegevaar de Tilburgers tot de overwinning.

Brabantia zal het ook op eigen terrein tegen Wilhelmina wel niet kunnen houden. E.S.V. wordt in Waalwijk natuurlijk het slachtoffer van W.S.C.

3e klasse G.

G.V.V. kan als ze alle hens aan dek haalt een overwinning op het bezoekende Valencia behalen.

V.S.V. moet in staat worden geacht Tirol eronder te houden, al speelt hier het semi-derby-karakter van den strijd natuurlijk ook een woordje mee.

4e klasse H.

Eli zal thuis spelend met Blauw-Geel wel raad weten. Een spannenden strijd verwachten we in Asten waar Helmondia 2 bij N.W.C. op bezoek moet. Wellicht loopt deze ontmoeting op een gelijkspel uit.

H.T.M.S. moet in staat zijn Deurania in eigen huis te kloppen.

Reserve 2e klasse B.

Mulo 2 dient overmorgen zonder al te veel moeite van Eindhoven 4 te winnen. Hetzelfde kan worden gezegd met betrekking tot Kolping 2 dat E.S.V. 2 in Eindhoven te bekampen krijgt.

Woensel 2 wint natuurlijk van P.S.V. 4, terwijl Tirol 2 het or tegen P.S.V. 4.

H. V. V. HELMOND.

Junioren-competitie.

Alle junioren-leden dienen heden, Zaterdagmiddag half drie op 't terrein aanwezig te zijn, heden, Zaterdagmiddag om 3 uur op het terrein te zijn.

H. V. V. HELMONDIA.

Junioren.

Alle Junioren zonder uitzondering in sportcostuum en de leiders worden verzocht a.s. Zaterdagmiddag om 4 uur op het terrein te zijn.

J. W. -COMPETITIE.

De uitslagen van Zaterdag j.l. luiden:
J. W. St. Jozef—J. W. H. Hart 12-0
J. W. Lambertus—J. W. Lieshout 1-3
Vanwege Paasch-Zaterdag zijn er geen wedstrijden vastgesteld.

De standenlijst ziet er op het oogenblik als volgt uit:

J. W. Mierlo-Hout	4	3	1	0	7	24-3
J. W. Lieshout	4	2	1	1	5	12-13
J. W. Lambertus	5	2	0	3	4	19-18
J. W. St. Jozef	5	2	0	3	4	21-24
J. W. H. Hart	2	0	0	2	0	0-18

De Competitieleider.

De secretaris-generaal van het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten, dr. Goedewaagen, heeft deze week een bezoek gebracht aan 's Hertogenbosch. Burgemeester mr. F. van Lanschot (links) geeft dr. Goedewaagen uitlegging omtrent de kunstschaten in het stadhuis (Foto Het Zuiden)

Derde Blad van „De Zuidwillemsvaart“

Brief uit Oslo

De felle strijd bij Namsos een jaar oud

Hoe een Engelsch oorlogsschip tot zinken werd gebracht.

(van onzen V.P.B.-correspondent).

Het is weer April en vanzelf gaan onze gedachten terug naar de maand April van het vorige jaar, toen strijd werd geleverd in de Noorsche wateren en de Duitsers slag leverden met de vloot en het expeditiecorps der geallieerden. In de Namsosfjord werd op 30 April 1940 een Engels kruiser tot zinken gebracht, welks voornaamste taak het was aanvullende vliegtuigen van de Duitsers op een veiligen afstand te houden. Deze dagen hadden wij gelegenheid met de bemanning van het vliegtuig te spreken, dat den kruiser tot zinken wist te brengen.

De klok een jaar terug.

„Dagelijks moesten onze escadrilles“, aldus vertelt ons de piloot, „meerdere vluchten per dag maken en wij zijn er trotsch op, dat onze groep in slechts weinige dagen verscheidene schepen van de Tonnies, die moesten dienen voor de ravitaillement van de in Noorwegen aan wal gezette troepen, tot zinken wist te brengen. Maar wij hebben het steeds als een bijzonder voorrecht beschouwd, dat het ons drieën weggelegd was om dit bijzondere succes aan den commandant van ons escadrille te kunnen melden. Een waarlijk vette brok hebben wij nu zoo ongeveer een jaar geleden naar den bodem van de zee gezonden. Wij slaagden er in een Engelsch kruiser, voorzien van zware luchtafweer, derhalve een oorlogsschip, dat eigenlijk tot taak had om de Engelsche transportschepen te behoeden voor de Duitse aanvallen, tot zinken te brengen.

Zoals meestal in die dagen het geval was, kregen wij tegen den middag het bevel om in het algemeen op zoek te gaan naar vijandelijke vaartuigen en deze te bombarderen. Wij startten met drie machines, vooraan vloog onze commandant, aan het begin van ons verblijf hier in Noorwegen heeft de bergachtige kust met de talloze fjorden, deze wijd vertakte reeën, ons heel wat moeilijkheden bezorgd. Dikwijls bekeek ons de vrees of wij er wel in zouden slagen den goeden weg terug te vinden. Nu echter kennen wij de streek op ons duimpje en weten ook waar de vijandelijke schepen te vinden zijn, waar zij zich gewoonlijk trachten te verbergen. Een dergelijk schip, dat dicht tegen den rotswand gemeerd ligt, is uit de hoogte, waarop wij moesten vliegen, werkelijk niet zoo heel gemakkelijk te onderscheiden. Daarom vloegen wij, meestal over een grooten afstand verdeeld, onafhankelijk van elkaar, alle inhammen af. Ditmaal echter was het allerminst noodig om te zoeken. Toen wij de stad Namsos naderden, ontwaanden wij al spoedig een buitengewoon heftig luchtoverval. Soms vloegen de projectielen rakelings langs ons toestel. Men went echter aan alles en weldra begonnen wij dan ook scherpe bochten naar links en rechts te maken. Op eens ontdekten wij onder ons een

schip, dat blijkbaar de haven wilde binnenvoeren, maar dat op hetzelfde oogenblik dat wij verschenen, van koers veranderde en zigzag varende weer de open zee koos. Duidelijk konden wij het zog van het schip onderscheiden en dan plotseling begint men daar beneden uit alle stukken op ons te schieten. Door wilde bochten te maken en ver uit elkaar te vliegen, vormden wij voor onzen tegenstander al een heel slecht doel. Even tevoren echter had hij een salvo afgegeven, die op enkele meters afstand voor onze motoren langs schoot.

De aanvalleur aangevallen.

„Opeens zie ik“, zoo gaat nu de onderofficier voort, „hoe onze commandant de machine op haar kop zet en midden in het hevige vuur den kruiser aanvalt. Ik kan waarnemen, dat de afgeworpen bom in het water valt. Snel breng ik ook mijn toestel in de goede positie, duik dan om laag en laat de bom vallen. De explosie zelf kon ik niet waarnemen, maar reeds wanneer ik het toestel weer optrek, zie ik twee ontploffingen, die voor mij het bewijs leveren, dat ik goed heb gemikt.“

De tweede onderofficier zet het verhaal voort: „Nadat ons escadrille uit elkaar was geslagen, nam ik nauwkeurig waar wat mijn kameraad en onze commandant zouden doen. De openvolging, waarin wij tot den aanval zouden overgaan, was van tevoren vastgesteld. Nadat ik had gezien hoe de beide andere machines in het luchtoverval waren gevlogen en hoe mijn kameraad den kruiser had getroffen, was de beurt aan mij. Toch was ik nog altijd zoover verwijderd, dat mijn bom eerst een minuut later viel dan de zijne. Duidelijk kon ik zien hoe het projectiel neerplafte op het achterdek en daar explodeerde met een donderende knal; zware rookwolken stegen op. Nu kwam het er nog slechts op aan het goed begonnen werk af te maken. Of de kruiser nog schoot, weet ik niet, maar zeker is, dat men van de landzijde nog op onbeschaamde wijze vuurde. Zoo laag mogelijk volgde ik de twee andere vliegtuigen. Even het aantrekken van den stuurknuppel, de kist over een bergkam heendruwen, en wij waren in veiligheid. Toen wij weer contact hadden, stelden wij in de eerste plaats vast, dat niemand gewond en dat door de treffers in onze machines geen vitale onderdelen getroffen waren. In hoeverre onze bommen hun werk hadden gedaan, zouden wij eerst later te weten komen. Wij wisten zeker, dat wij goed getroffen hadden. Onze vreugde kende geen grenzen.

Twee uur later stelde een verkenners vast, dat de Engelsche kruiser door een geweldige explosie was verwoest. Een reusachtige rookwolk, een helle vuurschijn en reddingsboten, die koers zetten naar den oever bewezen, dat het oorlogsschip totaal vernietigd was.

ITALIAANSCH BURGERLIJK BESTUUR TE BENGHAZI EN DERNÄ HERVAT.

Generaals O'Connor, Meame en Parry behooren tot de vermisten.

Korten tijd, nadat de Engelschen Benghazi en Derna hadden ontruimd, heeft het Italiaansche burgerlijke bestuur in die plaatsen zijn werkzaamheden hervat. Hoezeer de Engelschen te Benghazi verrast werden blijkt uit het feit, dat zij zelfs niet den tijd hebben gevonden om kostbare benzinevoorraden te vernietigen. Bij Dsjebel en Derna konden Italiaansche gevangenen, die de Engelschen niet hadden kunnen wegvloeren, bevrijd worden.

Naar Reuter volgens een D.N.B.-bericht uit Berlijn meldt, behoort tot de bij de operaties in Libye vermisten, ook generaal Sir Richard O'Connor, die de rechterhand was van generaal Wavell. Voorts behoorden tot de vermisten generaal Meame, de vroegere opperbevelhebber van de Britsche strijdkrachten in Palestina en ten slotte generaal-majoor Gambier Parry, die chef van de Britsche militaire missie was, die destijds in Griekenland geweest is.

Haven van Tobroek gebombardeerd.

Duitse gevechtsvliegtuigen hebben op 9 April en havenwerken van Tobroek aangevallen. Zoeklichten, afweerbatterijen en schepen werden gebombardeerd.

Naar aanleiding van de verklaring van Churchill, volgens welke bij de gevechten van Keren 4.000 Engelschen gesneuveld waren, constateert de Giornale d'Italia opnieuw, dat bij die operaties 15.000 Engelschen gevallen en vele duizenden gewond zijn en dat bovendien de groote materiele verliezen der Britsche troepen niet aangevuld kunnen worden. (D.N.B.)

Arbitrage bij de Fordfabrieken.

Uit Detroit wordt gemeld, dat de stakende arbeiders der Fordfabrieken de arbitragevoorzieningen van den gouverneur van den staat Michigan hebben aangenomen. Ook de directie verklaarde zich bereid de voorstellen „met voorbehoud“ te aanvaarden. (D.N.B.)

Officieele Amerikaansche waarnemer naar Londen.

Het D.N.B. meldt uit New-York: Generaal majoor Arnold, chef van het luchtvaartcorps en plaatsvervangend chef van den generelen staf der luchtmacht, is met een clippervliegtuig van New-York vertrokken om zich naar Londen te begeven, waar hij als officieel waarnemer drie tot vier weken zal blijven.

Vrijwillige evacuatie van Istanboel.

In een commentaar op de voorbereidingen voor een vrijwillige evacuatie van Istanboel heeft de zender Ankara er den nadruk op gelegd, dat deze maatregelen geen voorboden van een oorlog zijn. Ongetwijfeld, aldus de omroep, is de oorlog tot voor de deur van Turkije gekomen, doch Turkije heeft geen oorlogspunten. De maatregelen in kwestie zijn van denzelfden aard als de verduisteringsvoorbereidingen. (D.N.B.)

Treinontsporing in de Verenigde Staten.

Bij Valdosta in den staat Georgie is door onbekende oorzaak een sneltrein van zeer moderne constructie op het traject Chicago-Miami ontspoord. Hoewel de locomotief en vier van de zeven wagons van een helling vielen, werden zij niet buitengewoon beschadigd. Ook de passagiers kwamen er vrij goed af. Weliswaar werden ruim twintig reizigers gewond, doch geen van hen verkeert in levensgevaar. (D.N.B.)

Mislukte aanslag op Decoux.

Volgens een Domeinbericht uit Hanoi zou op 6 April op den Franschen gouverneur-generaal van Indochina, Decoux, een mislukte aanslag zijn gepleegd. De daders hadden de rails over een lengte van 20 meter opgebroken, nadat de trein van Decoux, die een inspectiebezoek aan Laos zou brengen, reeds gepasseerd was.

GEMENGD NIEUWS

KETTINGHANDEL ONTDEKT.

Proces-verbaal tegen dertien personen opgemaakt.

In de gemeenten Enkhuizen, Andijk en Grootebroek zijn ambtenaren van den crisistoelichtdienst in samenwerking met de politie een omvangrijken kettinghandel in koffiesurrogaat, thee, cacao, bruine bonen en zeep op het spoor gekomen, waarbij niet minder dan dertien personen zijn betrokken, die allen proces-verbaal tegen zich zagen opgemaakt. De verschillende artikelen werden clandestien tegen zeer hooge prijzen van de hand gedaan. Men is er in geslaagd een grooten voorraad goederen in beslag te nemen. Ook werd bij eenige in het complot betrokken personen ongebondenvoer in beslag genomen. Het onderzoek in deze zaak duurt voort.

Het bewaren van rijwielbanden.

Wij lezen in de „Kampioen“: Gelukkig zijn thans de fietsers, die nog op tijd één of meer reservebanden hebben opgedaan en zich daarom het eerste jaar in ieder geval geen bandenzorgen behoeven te maken. Wanneer zij er tenminste om denken, dat een fietsband ook bij bewaring eenige eischen stelt en niet als een stuk brandhout overal en op iedere wijze bewaard kan worden. Evenals alle andere rubberartikelen moeten fietsbanden bij voorkeur worden bewaard in een donkere ruimte, welke niet te droog is en niet aan al te groote temperatuurswisselingen bloot staat. De kelder is meestal een zeer goede bewaarplaats voor banden, rijwielshuurtjes, waar 'szomers de zon heet op staat te branden, zijn daarentegen zeer ongeschikt.

Het is aan te bevelen buitenbanden goed schoon op te bergen en ze op te hangen op een stok. Dubbelgevouwen in een pakje bekomen de banden op den duur zeer slecht. Binnenbanden kan men het beste licht opgepompt bewaren, terwijl men er voor moet waken dat noch binnen- noch buitenbanden in aanraking komen met olie of andere vetten.

Na Paschen opbouwdienst-uniformen inleveren.

Aan het op 22 Maart ontslagen personeel van den voormaligen Opbouwdienst wordt medegedeeld, dat het dit personeel van Dinsdag 15 April a.s. af verboden is nog het uniform van dezen dienst te dragen. Op dien dag moeten dus allen, die den Opbouwdienst hebben verlaten, zich in het bezit hebben gesteld van burgerkleding en vóór Zondag 20 April a.s. moeten zij hun uniform bij de daartoe aangewezen instanties hebben ingeleverd.

Brutale dief in de val gelopen.

Op 20 Maart j.l. werd bij de politie te Zwolle aangifte gedaan van diefstal van drie foto toestellen, ter gezamenlijke waarde van f.100, uit een etalagekastje van een winkel in de Diezestraat. Eenige dagen later kwam in een fotohandel een man, die een foto toestel wilde laten repareren. Het bleek een der gestolen toestellen te zijn.

De eigenaar van de zaak waarschuwde de politie, maar de dief, bemerkende, dat men hem wantrouwde, nam de vlucht. Hij wist zich tot gisteren schuil te houden, doch werd thans, op grond van het signalement van den fotohandelaar door de politie aangehouden. Het bleek J. C. van B. uit Zwolle te zijn. De man zal ter beschikking van de justitie worden gesteld. De foto toestellen zijn bij hem in beslag genomen.

BRANDEN.

Grootte heidebrand in Amersfoort.

Woensdagavond omstreeks 6 uur heeft op de Leuendsche heide tusschen de Pyramide van Austerlitz en Amersfoort een groote heidebrand gewoed. De leden van den arbeidsdienst in het kamp Waterloo begaven zich direct naar het terrein van den brand en werden spoedig geassisteerd door leden van de Duitse weermacht. De brand was echter zoo hevig, dat het noodig bleek assistentie in te roepen van de brandweer te Amersfoort en de boschbrandweer te Zelst. Gezamenlijk is men er in geslaagd na twee uur den brand te blusschen. Een groot aantal hectaren heide is verloren gegaan. De oorzaak van den brand is onbekend.

HET ZIEKENFONDSEWEZEN IN 1940.

Toeneming van het aantal

verzekerden met een kwart miljoen.

In de 2e aflevering van het maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek is een overzicht opgenomen van den stand van het ziekenfondswezen op 1 Januari 1941. Op dezen datum waren 4.273.000 personen bij ziekenfondsen aangesloten, d.i. 47,9 % der Nederlandsche bevolking. Gedurende 1940 nam het aantal verzekerden met rond 248.000 toe; dit is de grootste stijging, die sinds het samenstellen van de statistiek in 1936 is geconstateerd. Speciaal de maatschappijfondsen, de directiefondsen en de onderling beheerde fondsen vertoonden een belangrijken groei.

Onderstaand staatje geeft een beeld van den stand per provincie op 1 Januari 1941:

	Totaal	Per 1000 inw.
Groningen	126.311	296
Friesland	67.281	157
Drenthe	74.222	296
Overijssel	328.429	562
Gelderland	360.519	384
Utrecht	244.092	498
Noord-Holland	1.071.903	630
Zuid-Holland	1.283.556	591
Zeeland	80.268	315
Noord-Brabant	401.701	382
Limborg	235.151	379

Voor nadere bijzonderheden moge naar het maandschrift worden verwezen.

DAGELIJSCH VERKEERSONGELUKKEN.

Door zijn eigen wagen overreden.

Donderdagavond is te Zwolle op den verbindingsweg tusschen den Deventerstraatweg en de Schelleraal een ernstig ongeluk gebeurd. De boerenarbeider G. J. v. d. Brink was bezig met paard en wagen boomen te vervoeren naar den houthandelaar H. Huyskamp in IJtersum. Door den korten draai over den overweg kwam het paard scheef in het tuig te staan. v. d. B. wilde dit onder het rijden verhelpen, doch kwam te vallen en onder 't paard terecht, waarna vervolgens het linker voor- en achterwiel van den zwaar opgeladen wagen den man over het lichaam gingen. Met zware inwendige kneuzingen is het slachtoffer naar het Sophia-ziekenhuis vervoerd.

Van wagen gevallen en overreden.

Woensdagavond tegen zeven uur reed te Vlaardingen de zestienjarige K. van R. als bestuurder van paard en wagen op de Gempte Biersloot. Naast hem op den bok zat de vierjarige Josina Moerman, dochter van zijn patroon. Toen de wagen door een kull reed, viel Josina van den bok, terwijl op hetzelfde oogenblik van R. achterom keek, omdat eenige kisten van den wagen vielen. Het meisje viel eerst op de treeplank en toen op den grond, vlak voor het voorwiel van den wagen.

Het voorwiel reed over haar borstkas. Voordat het achterwiel haar bereikte was de wagen reeds tot stilstand gebracht. Het kind werd in hoogst ernstigen toestand per ziekenauto naar het ziekenhuis vervoerd, waar het inmiddels is overleden. Van schuld bij den bestuurder is geen sprake.

Door een draaiende as gegrepen.

Bij het verrichten van werkzaamheden is te Sittard de vijftigjarige heer Geurts in zijn meubelfabriek aan den Steenweg door de as van een groote zaagmachine gegrepen. Hij werd in het rond geslingerd en dood opgenomen. De ongelukkige laat een vrouw met drie kinderen achter.

TEXTIELDISTRIBUTIE.

Leveringsvergunning voor gordijnen enz.

Artikelen zoals gordijnen, matrassen, karpotten, tapijten, loopers en maten kunnen uitsluitend betrokken worden op een „leveringsvergunning“, afgegeven door den plaatselijken distributiedienst. Uit de vele brieven, die de economische voorlichtingsdienst dag in dag uit ontvangt van personen, die bij de distributie moeilijkheden ondervinden, is gebleken, dat dit nog onvoldoende bij het publiek bekend is.

Bij den aankoop der goederen moet de leveringsvergunning aan den winkelier worden afgegeven. Wij men de artikelen koopen in meer dan één winkel, dan is het noodzakelijk meer dan een vergunning aan te vragen. Men houde dit goed in het oog, daar er anders voor den koper moeilijkheden en voor de distributiediensten veel extra werk ontstaat. Vraag dus twee vergunningen, indien in twee zaken gekocht moet worden.

SLACHTOFFERS VAN HET WATER.

Zeilboot omgeslagen. — Jongen verdronken.

Donderdagmiddag is op de Westeinderplas te Aalsmeer een zeilboot omgeslagen, waarin vier leerlingen van een gymnasium te Haarlem hadden plaats genomen. Hierbij is helaas de 16-jarige Albert Hooijhorst uit Bloemendaal om het leven gekomen. De drie andere inzittenden konden gered worden.

R. K. OPENBARE LEESZAAL „ST. AUGUSTINUS“.

Aanwinsten April 1941.

Romans:

- A Ned C 356 v Coolidge. — Voor moord gezocht.
- B Ned E 146 t Eekhout. — Tijl Uilen-spiegel.
- A Ned H 797 j Hoornik. — Joosje.
- B Ned K 642 k Koenen. — De korrel in de voor.
- B Ned M 324 k Mattheesen. — De kliniek van Dr. Savoir.
- A Ned O 312 d Oosten, v. — De dubbel-toren.
- B Ned S 484 b Schreurs. — De bruid die hij niet verwachtte.
- B Ned W 296 g West. — Goudclitators.
- B Ned Z 243 gr Zeggelen, v. — „Grand Seigneur“.

Studieboeken:

- 16 M 474 a Mennicke. — De angst in het leven van de mens.
- 22 A 216 k Aerde, v. — Kain.
- 22 P 576 e Plessis, de. — Het einde der tijden.
- 29 B 775 m Boné. — Moeder Maria Rafols.
- 29 G 222 m Geerts. — Mijn dagboek.
- 37 B 867 Brievenboek, Het beste.
- 37 H 584 o Heusden, v. — De onbekende mensch.
- 53 B 804 w Bragg. — Het wonder van het licht.
- 53 M 681 a Möller. — Antomen en andere kleine deeltjes.
- 81 H 406 b Heerkens, P. — Brabant.
- 81 H 476 l Werumens Buning. — Lof van Nederland.
- 97 R 585 s Roelzema. — Het smeulende vuur.

Jeugdboeken:

- KA H 642 i Hildebrand. — In het warme vossenhol.
- KA B 865 i Brinkgreve. — Ineke Eigen-wijs.
- KC N 102 m Nabben. — Meisjes met een baan.

BUITENLAND

Duitse nota aan Hull overhandigd.

De Duitse zaakgelastigde te Washington heeft minister Hull een nota overhandigd naar aanleiding van de behandeling der bemanning van het in beslag genomen Duitse vrachtschip „Arauca“, die, in weerwil van het staken der strafvervolgung, wederrechtelijk wordt vastgehouden in de gevangenis te Miami. (D.N.B.)

Herderlijke brief der Duitse bisschoppen.

In een herderlijk schrijven bij het Paascheest, gedenkt de Roomsche Katholieke Kerk in Duitsland vooral de soldaten te velde, die gedurende de Paaschdagen aan de verschillende fronten een wrede strijd meemaken. Het herderlijk schrijven eindigt met een gebed om de eindoverwinning. (D.N.B.)

Klein luchtvaartverongeluk.

Associated Press meldt, dat bij het vlieg-veld te Lakehurst in New-Jersey een klein luchtvaartverongeluk is gevallen. Er deden zich geen dodelijke ongevallen voor. (D.N.B.)

Engelsche vrouwen in militairen dienst.

Naar Associated Press uit Londen meldt, heeft de Britsche minister van oorlog in het Lagerhuis medegedeeld, dat thans ook vrouwen militairen dienst zullen doen en dezelfde positie als de soldaten zullen hebben. Men wil haar gebruiken voor de bediening van zoeklichten en de controle op richtoestellen. (D.N.B.)

Het katholicisme in Portugal.

Het jaarboek der Katholieke actie in Portugal voor het jaar 1941 geeft een interessant kijk op de positie van de Katholieke Kerk in Portugal en zijn koloniën. Hieruit blijkt duidelijk, dat het religieuze leven ook in het vorige jaar sterk vooruitgegaan is.

Interessant is ook het geboortecijfer in Portugal. Dit cijfer is daar zeer hoog: op 1000 inwoners heeft men 26,27 geboorten per jaar.

Van de religieuze orden zijn momenteel Lazaristen, Franciscanen en Salesianen werkzaam.

Bijzonder verdienstelijk voor de armen van dit land zijn de St. Vincentius-conferenties, die op het oogenblik in 346 plaatsen vertegenwoordigd zijn. (V.P.B.)

Laat geen stukje grond braak liggen!

Iedere vierkante meter is voor U van groote waarde.

Onmisbaar,

vooral nu, is:

ONZE TUIN

1000 WENKEN VOOR TEELT EN VERZORGING VAN

ALLERLEI GROENTEN

BOOMGAARD EN FRUIT

PLANTEN EN BLOEMEN

DOOR H. HAMELIJNCK EN N. P. VAN DRIEL

LAND- EN TUINBOUWONDERWIJZERS

Prijs slechts f 0.70*; fr. p. p. f 0.75*.

Bij den boekhandel en N.V. Boekdrukkerij „Helmond“ te Helmond Bestellingen kunnen ook worden opgegeven bij onze bezorgers.

BESTELBILJET Opzenden in open enveloppe, gefrankeerd met 1/2 ct

Aan Boekhandel

Aan N.V. Boekdrukkerij „Helmond“, Giro 60590, Helmond

Zend mij — ex. „Onze Tuin“

Naam:

Adres:

Bedrag op giro 60590 gestort.

Per postwissel verzonden.

In postzegels ingesloten.

Zegen van het H. Olesel.

Het H. Olesel is het Sacrament, dat door de zalving met gewijde olie en het gebed van den priester aan de zieken genade en sterkte geeft. Het wordt ook genoemd „Sacrament van de stervenden“, omdat het alleen in stervensgevaar aan zieken wordt toegediend.

Dat het H. Olesel waarlijk een Sacrament is, door Christus ingesteld, weten we uit het onfeilbaar leerambt van de Kerk.

Het Concilie van Trente stelde vast, dat het laatste Olesel een waar en eigenlijk Sacrament is, door Christus ingesteld en door den apostel Jacobus verkondigd.

De Jacobus-tekst, door het Concilie van Trente verklaard, luidt: „Is iemand ziek onder u, dan roep hij de priesters der Kerk er bij, en zij zullen over hem bidden en hem met olie zalven in den naam des Heeren, en dat gebed des geloofs zal den zieke genezen, en de Heer zal hem oprichten en als hij gezondigd heeft, zullen zij hem vergeven worden.“ (Jac. 5, 14 vv.).

Volgens voorschrift van het Romeinsche Ritueel worden de vijf zintuigen: oogen, ooren, neus, mond en handen gezalfd. Ook worden de voeten gezalfd, doch deze zalving kan om elke billijke reden nagelaten worden.

Het Heilig Olesel wordt toegediend aan de geloovigen, die tot het gebruik van het verstand zijn gekomen en wegens ziekte of ouderdom in gevaar van sterven zijn.

Het gaat dan over een waarschijnlijk gevaar van sterven. Daar behoort dus geen onmiddellijk stervensgevaar te zijn. Voldoende is, dat er naar redelijke schatting — gevaar — bestaat, dat de zieke zal sterven, al is dat, gevaar niet onmiddellijk aanwezig.

In hoeverre is nu dit Sacrament voor den zieke een zegen?

De Kerkvergadering van Trente heeft over dien zegen het volgende geleerd: „Het H. Olesel verlicht en versterkt de ziel van den zieke, door hem te bezielen met een groot vertrouwen op Gods barmhertigheid; hierdoor opgebeurd, draagt de zieke gemakkelijker de lasten en het lijden van de ziekte en weerstaat gemakkelijker aan de beproevingen van den duivel (Bess. 14, c. 2).

Hiermee geeft het Concilie van Trente niet den volledigen zegen van het Sacrament weer, maar het meest kenmerkende. Dokters, verpleegsters en priesters, die zoo dikwijls bij zieken komen voordat ze „bediend“ zijn en ook daarna, weten allen wat een weldadigen invloed er van dit Sacrament op de zieken uitgaat.

En dan gaat dat niet over die gevallen, waarin dit Sacrament wordt toegediend aan zieken, die buiten kennis zijn of althans door kortst of anderszins in een toestand van zeer verminderd bewustzijn, — maar over zieken, die werkelijk tijdig en bij vol bewustzijn het H. Olesel ontvangen.

Weinig, dan is het voor iedereen opvallend, wat een merkwaardige kalmte en rust er over de zieken komt; een kalmte en berusting, die de zieken zelf vaak in de meest roerende bewoordingen uitspreken. En die kalmte berusting verlaat hem niet meer. Dit is dan ook wel het meest treffende uitwyskel.

Doch dit vindt zijn dieperen grond in andere uitwyskelen, die aan onze waarneming ontsnappen. En dat zijn deze: Als „Sacrament van de levenden“ vermeerdert het in de ziel de liefde tot God. Ten tweede ontvangt de ziel vergiffenis van de dagelijkse zonden — als de zieke er niet aan gehecht blijft en ze eenigermate betreurt. Ten derde vergeeft het ook de doodzonden (herstelt dus de verloren liefde tot God), als de zieke niet meer in staat is, deze te biechten.

Het H. Olesel vergeeft niet alleen de zonden, maar ook de tijdelijke straffen, welke na de vergeving van de zondenschuld nog niet zijn uitgeboet.

Het is, zoals de H.H. Vaders en godgeleerden leerden, als Sacrament ingesteld om de ziel voor te bereiden, bij het verlaten van het lichaam, onmiddellijk de glorie binnen te gaan.

Deze volle uitwerking zal dit Sacrament dan ook hebben in die zielen, die het met waardige voorbereiding en godsvrucht ontvangen en zoo ten volle meewerken met de genaden, die het verleent.

Daar is nog een zegen, welke aan dit Sacrament verbonden is, namelijk deze, dat het den zieke helpt tot de gezondheid, als hem dit zalig is.

Dit sacramenteel uitwyskel is echter ondergeschikt aan het hoofddoel van het Sacrament, namelijk de zaligheid van de ziel.

Wanneer we dit alles overdenken, dan mogen we Jezus wel danken, dat Hij dit genademiddel aan Zijn Kerk heeft verleend, en dikwijls bidden om het groote voorrecht, dit H. Sacrament bij vol bewustzijn en goed voorbereid te mogen ontvangen.

Boekbespreking.

„Ons Nestje“.

Wij ontvingen een exemplaar van „Ons Nestje“, een nieuw tijdschrift voor het gezellige huis. De bedoeling is om wanneer autoriteiten daartoe toestemming verleenen, dit tijdschrift periodiek uit te geven. Het gestelde oogmerk daarbij is niet enkel voorlichting te geven op het gebied van wandversiering, doch ook andere voorwerpen, welke bij de inrichting der woning te pas komen, daarbij te betrekken.

Dit tijdschrift, dat wordt uitgegeven door de Nederlandsche Behangpapier-fabriek van Rath & Doodenheffer, zal bij de Nederlandsche huisvrouwen ongetwijfeld een hartelijk onthaal vinden. Een proef-exemplaar kan iedereen gratis bekomen bij R. & D.-Postbus 375 te Amsterdam of via den behanger.

Verschillende verenigingen in Gelderland en Overijssel geschorst.

Naar wij vernemen heeft de procureur-generaal bij het gerechtshof te Arnhem verschillende verenigingen in Gelderland en Overijssel, die zich volgens hun statuten ten doel stellen maatschappelijke of culturele belangen te behartigen, geschorst wegens het feit, dat uit deze verenigingen bepaalde personen werden geweerd, uitsluitend wegens hun nationaal-socialistische overtuiging.

Dergelijke daden van maatschappelijke boycot worden ontoelaatbaar geacht.

GEMENGD NIEUWS

BENZINEVERBRUIK MOET WORDEN BEPERKT.

De toegewezen hoeveelheid voor April moet strekken tot 31 Mei aanstaande.

ALLEEN TOEWIJZING VOOR NOODZAKELIJK VERKEER.

De Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, in overleg met den Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, maakt bekend:

De huidige benzinestituatie in ons land maakt voor het oogenblik een drastische beperking dringend noodzakelijk. Van overheidswege moeten in dit verband de volgende maatregelen genomen worden:

Het bij beschikking van 31 Maart 1941 no. 12695 n.g. aangewezen tijdvak van 1 tot en met 30 April 1941, zijnde de 10e motorbrandstofdistributieperiode, wordt verlengd tot en met 31 Mei 1941.

Als 11e distributieperiode wordt niettemin aangewezen het tijdvak van 1 tot en met 31 Mei 1941.

Als gevolg hiervan zullen wederverkoopers van 1 tot en met 31 Mei a.s. zoowel de thans geldende 11a coupons met zwarten letterdruk en ingedrukt in paars het cijfer 10 mogen accepteren als de voor Mei ontworpen coupons van lichtbruine kleur met zwarten letterdruk en ingedrukt in bruin het cijfer 11.

Speciale aandacht van wederverkoopers wordt gevraagd, voor den thans verschoven datum van laatste inzending aan leveranciers van opplakvellen met coupons. De laatste datum, waarop April-coupons nog aan leveranciers ter aanvulling van den voorraad mogen worden ingezonden, wordt bepaald op 2 Juni 1941.

De bedoeling van de hier weergegeven maatregelen is, dat verbruikers van motorbrandstof zich er reeds thans op zullen hebben in te stellen, dat zij met de hun voor April toegewezen hoeveelheden motorbrandstof zullen moeten uitkomen tot en met 31 Mei a.s.

Toewijzing voor de maand Mei kan uitsluitend plaats hebben ten gehoeve van goederenvervoer, het meest vitale personenverkeer, alsmede voor tractoren en stationnaire motoren voor land- en tuinbouw-doeleinden en voor stationnaire motoren in de industrie.

Vordering van mijnhout.

De productiecommissaris voor den boschbouw en de houthandel deelt mede, dat de vrijwillig aangeboden hoeveelheden mijnhout niet voldoende zijn om de behoefte der mijnen te dekken.

In verband daarmee is het noodzakelijk, thans op grond van de bodemproductietwet 1939 mijnhout voor veiling en aflevering voor de mijnen aan te wijzen. Deze aflevering zal uitsluitend mogen geschieden door erkende mijnhouthan-delaren.

De aandacht wordt in het bijzonder gevestigd op den voor mijnhout vastgestelde maximumprijs van f 11,50 per M³ op stam. Er zal streng op worden toegezien, dat deze maximumprijs niet wordt overschreden.

Huisraad-schaden.

De Nederlandsche Staatscourant van 31 Maart 1941 no. 63 bevat een besluit van den secretaris-generaal van het departement van financiën met betrekking tot het in huurkoop gegeven huisraad en met betrekking tot het huisraad, dat tot zekerheid in eigendom was overgedragen, dat door het oorlogsgeweld is vernietigd.

In het kort komt de regeling op het volgende:

Indien op grond van de regelen inzake huisraad 1 een bijdrage wordt vastgesteld, welke mede betrekking heeft op goederen, die in huurkoop waren gegeven of tot zekerheid in eigendom waren overgedragen en geheel verloren zijn gegaan, wordt aan den huurverkooper resp. aan den schuldeiser een gedeelte van die bijdrage toegekend ten beloope van 50 pct. van het bedrag, dat de huurverkooper resp. de schuldeiser terzake van den huurkoop der goederen, resp. terzake van de schuld, tot welker zekerheid de goederen zijn overgedragen, nog te vorderen had op het oogenblik van het verloren gaan der goederen, eventueel verminderd met hetgeen sindsdien van de schuld mocht zijn teniet gegaan. De bedoelde toekenning aan huurverkooper en schuldeiser blijft beperkt tot 50 pct. van de geheele aan den schuldeiser op grond van de regelen inzake huisraad 1 toegekende bijdrage. Indien meerdere huurkopers of schuldeisers opkomen terzake van dezelfde bijdrage wordt het voor hen beschikbare bedrag naar evenredigheid onder hen verdeeld.

Zijn de bovenbedoelde goederen niet geheel verloren gegaan, dan wordt aan den huurverkooper of schuldeiser geen aanspraak toegekend.

Het bedrag, dat aan den huurverkooper in mindering wordt toegekend, wordt hem in contanten uitbetaald in mindering van de aan den huurverkooper of schuldenaar toe te kennen bijdrage, en wordt beschouwd als gedeeltelijke afbetaling op het totaal van het verschuldigde bedrag.

De huurverkooper of schuldeiser, als boven bedoeld, is — op verlangen van den huurverkooper resp. schuldenaar — verplicht een soortgelijke overeenkomst als de vroeger gesloten aan te gaan tot ten hoogste het dubbele van het bedrag, dat aan den huurverkooper resp. schuldeiser uit de bijdrage is toegekend.

In verband met bovenstaande regeling, wordt er door den secretaris-generaal van het departement van financiën met nadruk op gewezen, dat zij, die aanspraak maken op toekenning van een deel der bijdrage in de huuraadschade als bovenbedoeld en nog geen F-formulier indienden bij de bevoegde schade-enquête-commissie, zulks voor 20 April a.s. alsnog moeten doen. De F-formulieren zijn bij de schade-enquête-commissies gratis te verkrijgen.

Belanghebbenden moeten er ernstig rekening mede houden, dat eventuele na 20 April binnengekomen F-formulieren waarschijnlijk niet in behandeling zullen worden genomen.

VOORLOOPIG NOG GEEN ATOOMBOMMEN.

Geruststellende verklaring van prof. Niels Bohr.

De internationaal beroemde Deensche geleerde professor Niels Bohr heeft dezer dagen op een vergadering van het Deensche genootschap voor uitbreiding van de kennis der natuur gesproken over de mogelijkheden van gebruikmaking van de atoomenergie.

Hij gewaagde daarbij ook van de atoom-bommen, waarover hier en daar wordt gesproken, doch daaromtrent gaf hij een geruststellende inlichting, aldus lezen wij in het Deensche dagblad „Politiken“.

Men kan de atomen van het element uranium splitsen en de theoretische mogelijkheid is aanwezig dat men ook een bom kan maken van deze gesplijste atomen. Zulk een bom zou eenige honderden miljoenen malen krachtiger zijn dan de bommen, welke de oorlogsindustrie tot dusver heeft uitgevonden. Een zoon bom zou een heel land kunnen verwoesten.

Maar, zoo voegde prof. Bohr er aan toe, er is blijkbaar geen gevaar aanwezig dat men in de praktijk zulk een bom zal kunnen vervaardigen. Deze zou in de handen van den fabrikant ontploffen en de kosten van de vervaardiging zouden alle tot dusver bekende maatstaven overschrijden.

Over de atoomenergie als warmtebron zelde prof. Bohr, dat deze kwestie zeer actueel was en dat, wanneer zij werd opgelost, dit een volledige omwenteling zou betekenen in de geheele warmtevoorziening van de wereld. (Hbld.)

Gestolen effecten te koop aangeboden.

Verdacht van diefstal of heiling is op de Heerengracht te Amsterdam een 48-jarige man uit den Haag aangehouden, die bij een bank 26 effecten had aangeboden, welke in den Haag waren ontvreemd.

Bioscoopexploitant te Helden gearresteerd.

De politie te Helden is na een uitgebreid onderzoek overgegaan tot de arrestatie van den bioscoopexploitant v. d. K. aldaar. De aangehouden wordt ervan verdacht op de entreekaartjes van zijn bioscoop een nagemaakt gemeente stempel te hebben geplaatst, om zodoende de plaatselijke vermakelijkheidsbelasting te ontduiken. Een aantal entreebewijzen, waarvan wordt aangenomen, dat het daarop voorkomende gemeentestempel vals is, is gevonden en in beslag genomen.

De aangehouden is op transport gesteld naar Roermond om ter beschikking van den officier van justitie te worden gesteld.

RADIO-PROGRAM

Zondag, 13 April 1941.

HILVERSUM I 415.5 METER.

Nederlandsch Programma.

8.00 Gewijde muziek (opn.) — 8.30 Gr.pl. — 10.00 Gr.pl. — 12.00 Gewijde muziek (opn.) — 12.42 Almanak. — 12.45 Nieuws- en economische berichten ANP. — 1.00 Collegium „Musica Divina“. (1.15—1.30 Gr.pl.) — 1.45 Nederlandsche Verbond voor Sibbekunde: De archieven die voor ons van belang zijn. — 2.00 Ensemble Tonny Roxini. — 2.45 Gr.pl. — 3.30 Ut Berlijn: 69e Verzoekconcert voor de Duitse Weermacht. — 6.00 Voor de kinderen. — 6.30 Concertgebouw-orkest (opn.) — 7.00 Cabaretprogramma. — 8.00 Nieuwsberichten ANP. — 8.15 Spiegel van den dag. — 8.30 Berichten (Engelsch). — 8.45 Vocaal ensemble en Gr.pl. — 9.45 Engelsche berichten ANP. — 10.00 Nieuwsberichten ANP, sluiting.

HILVERSUM II 301.5 METER.

Nederlandsch Programma.

8.00 Gr.pl. — 9.15 Gewijde muziek (gr.pl.) — 9.30 Gr.pl. — 10.00 Wijdingswoord. — 11.15 Gewijde muziek (opn.) — 12.00 Christelijke Radio Stichting: Cyclus „Kent Gij Uw Bijbel“ (opn.) — 12.15 Nederlandsch Kamerkoor en een strijkenensemble. — 12.45 Nieuws- en economische berichten ANP. — 1.00 Omroeporkest en solisten. 2.00 Lezing „De wereld van 100 jaar terug.“ — 2.15 Residentie-orkest en solisten. (3.00—3.20 Gr.pl.) — 4.00 Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité: a. Declamatie (4.00). b. Studiedienst (4.15). — 5.30 Concertgebouwtrio. — 6.00 Radiotooneel met muziek. — 6.45 Sport van den dag. — 7.00 De Ramblers en piano-spel. — 7.45 De zomersporten naderen. — 8.00 Nieuwsberichten ANP. — 8.15 Gr.pl. — 8.30 „Der Graf von Luxemburg“, operette. — 9.30 Radiotooneel. — 10.00 Nieuwsberichten ANP, sluiting.

Maandag, 14 April 1941.

HILVERSUM I 415.5 METER.

Nederlandsch Programma.

6.45 Gr.pl. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Gr.pl. — 7.45 Ochtendgymnastiek. — 8.00 Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité Dagopening. — 8.10 Gewijde muziek (gr.pl.) — 8.30 Nieuwsberichten ANP. — 8.45 Gr.pl. — 10.00 Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité: a. Paaschdienst voor de kinderen (10.00). b. Studiedienst (11.00). — 12.00 Omroeporkest. — 12.42 Almanak. — 12.45 Nieuws- en economische berichten ANP. — 1.00 Amusementsorkest en ensemble Bandi Balogh. — 2.00 Causerie over Vondels geboortestad Keulen. — 2.30 Omroeporkest en solisten. — 3.30 Gr.pl. — 4.30 Zang met pianobegeleiding en Gr.pl. — 5.00 Gr.pl. — 5.15 Nieuws- en economische- en beursberichten ANP. — 5.30 Orchestralconcert. — 6.00 Gr.pl. — 6.15 Boekbespreking. — 6.30 Musette-orkest „Les gars de Paris“ en Gr.pl. — 7.00 Economische vragen van den dag ANP. — 7.15 Ensemble Tonny Roxini. 8.00 Nieuwsberichten ANP. — 8.15 Spiegel van den dag — 8.30 Berichten (Engelsch). — 8.15 Omroeporkest en solist. — 9.45 Engelsche berichten ANP. — 10.00 Nieuwsberichten ANP, sluiting.

HILVERSUM II 301.5 METER.

Nederlandsch Programma.

6.45 Gr.pl. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Gr.pl. — 7.45 Ochtendgymnastiek. —

DE DOLLE BENDE

TEKST EN TEKENINGEN

■ VAN KO KOSTER ■

18

Met veel gestommel klommen de beide jongens weer langs de trap omhoog en stoven de zolder binnen.

Verbaasd bleven ze even staan: Pietje Stulter had gezelschap gekregen. Flipse Molenaars had hem uit het dakvenster zien kijken en had hem gevraagd of hij niet boven mocht komen. En Pietje Stulter, die overal net deed of het zijn eigen huis was, had teruggeroepen dat het goed was. Eigenlijk vonden Bob en Klaas 't een beetje vervelend, dat Flipse er nu bij was

gehaald: ze hadden van den rooverhoofdman graag een verrassing gemaakt, maar er was niets aan te doen, want ook Flipse was lid van de dolle Bende.

„Kom“, zei Bob, „ik ga eens beginnen.“ Maar meteen liet de ezel de pot met rode verf op de grond vallen. Alle rode verf lag op de vloer verspreid.

„Alsjeblieft“, zei Bob Bolle, en hij lachte ook nog, „daar ligt-ie!“ Zachtjes drong de rode verf door de naden van de vloer.

Dr. Timmerman overleden.

Donderdagmiddag is te Blaricum, in zijn woning aan den Middenweg, op 82-jarigen leeftijd de bekende letterkundige dr. Aegidius W. Timmerman.

Door zijn vertaling van de Illas van Homerus verwierf hij zich groote bekendheid. Zijn artikelen in De Nieuwe Gids trokken eveneens zeer de aandacht.

Dr. Conti's indrukken van Nederland.

Het Nederlandsch perskantoor te Berlijn meldt:

De Duitse rijksgezondheidsleider dr. Conti, die, zoals men weet, op uitnodiging van den rijkscommissaris rijksminister Seyss Inquart met zijn staf een bezoek aan Nederland bracht, heeft van de Nederlandse instellingen op het gebied der volksgezondheid een uitstekenden indruk gekregen. Zijn hooggespannen verwachtingen blijken nog te zijn overtroffen.

Dinsdag, 15 April 1941.

HILVERSUM I 415.5 METER.

Nederlandsch Programma.

6.45 Gr.pl. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Gr.pl. — 7.45 Ochtendgymnastiek. — 8.00 Christelijke Radio-Stichting: Schriftlezing en Meditatie. — 8.10 Gewijde muziek (Gr.pl.) — 8.30 Nieuwsberichten ANP. — 8.45 Gr.pl. — 9.15 Voor de vrouw. — 9.17 Gr.pl. — 10.00 Ensemble Jack der Kinderen. (10.20—10.40 Declamatie). — 11.15 Cello en piano. — 12.00 Musquette. — 12.30 Gr.pl. — 12.42 Almanak. — 12.45 Nieuws- en economische berichten ANP. — 1.00 Gr.pl. (met toelichting). — 1.30 Esmeralda. — 2.10 Voor de vrouw. — 2.30 Puzza-orkest, de Melodisten en solisten. (3.00—3.30 Landman's lust). — 4.00 Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité: Cyclus „Ons geloof en ons werk“. — 4.20 Orgelconcert (opn.) — 4.30 Causerie met Gr.pl. — 5.00 Gr.pl. — 5.15 Nieuws- en economische- en beursberichten ANP. — 5.30 Omroeporkest en solist. — 6.15 Lezing „Nuchtere feiten“. — 6.30 Orgelconcert. — 7.00 Vragen van den dag ANP. — 7.15 Gr.pl. — 7.30 Duitse les. — 8.00 Nieuwsberichten ANP. — 8.15 Spiegel van den dag. — 8.30 Berichten (Engelsch). — 8.45 Musette-orkest „Les gars de Paris“ en Gr.pl. — 9.30 Gr.pl. — 9.40 Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité: Avondwijding. — 9.45 Engelsche berichten ANP. — 10.00 Nieuwsberichten ANP, sluiting.

HILVERSUM II 301.5 METER.

Nederlandsch Programma.

6.45 Gr.pl. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Gr.pl. — 7.45 Ochtendgymnastiek. — 8.00 Gr.pl. — 8.30 Nieuwsberichten ANP. — 8.45 Gr.pl. — 10.20 Planovoordracht en Gr.pl. — 11.00 Declamatie. 11.20 Amabilextekst. — 12.00 Berichten. — 12.15 Orgel-spel. — 12.45 Nieuws- en economische berichten ANP. — 1.00 Omroeporkest en zang met pianobegeleiding. — 2.00 Arnhemse Orkestvereniging en soliste. (2.45—3.00 Gr.pl.) — 3.30 Voor de zieken. — 4.00 Ensemble Jonny Kroon. — 4.30 Voor de jeugd. — 5.00 Gr.pl. — 5.15 Nieuws- en economische- en beursberichten ANP. — 5.30 De Ramblers. — 6.00 Causerie „Voorjaarsvermoedheid“. — 6.15 Musquette. — 6.45 Gr.pl. — 7.00 Vragen van den dag ANP. — 7.15 Melodisten en solisten. — 8.00 Nieuwsberichten ANP. — 8.15 Spiegel van den dag of Gr.pl. — 8.30 Radiotooneel. — 9.30 Kees Veening en zijn ensemble. — 10.00 Nieuwsberichten ANP, sluiting.

DEERTIGDUIZEND GULDEN BOETE

Wegens prijsverhoging van melkpoeder.

De inspecteur voor de prijsbeheersching te Amsterdam heeft een coöperatieve fabriek van melkproducten veroordeeld tot een boete van f 30.000.— wegens overtreding der prijsvoorschriften van melkpoeder.

Tusschen November en Februari bracht deze fabriek groote partijen magere melkpoeder in den handel, waarvoor prijzen werden gevraagd, welke belangrijk uitgingen boven den geldenden maximum-prijs. Zoo vroeg men voor doozen, bevattende 12 blikken van ½ kg melkpoeder, een bedrag van f 5.41 per doos, terwijl de fabriek, indien zij binnen de grenzen van het prijzenbesluit 1940 (zuivelproducten) was gebleven, slechts f 3.35 had mogen bedingen. Een nog grotere marge bestond tusschen den prijs, welken zij vroeg voor doozen, inhoudende 24 blikken à ½ kg en den toelaatbaren prijs. De verschillende transacties hadden betrekking op meer dan 100.000 kg melkpoeder.

In haar verweer beriep verdachte er zich op, dat een belangrijk gedeelte van de door haar verkochte melkpoeder vóór de vaststelling van den maximumprijs op 21 Nov. van het vorige jaar was gekocht. Zij meende ten aanzien van deze hoeveelheid te moeten worden beschouwd als handelaar in melkproducten. Zij zou, dus, den door haar betaalden inkoopsprijs mogen verhoogen met de gebruikelijke, op 9 Mei 1940 geldende, in geld uitgedrukte winstmarge.

De inspecteur voor de prijsbeheersching verwierp evenwel de opvatting, dat verdachte niet uitsluitend als producent, doch ook als handelaar te beschouwen zou zijn. Een dergelijke opvatting zou ertoe leiden, dat de prijzen van melkpoeder oneindig zouden kunnen worden verhoogd, indien zich maar voldoende schakels zouden bevinden in den keten tusschen producent en consument. Dat dit niet de bedoeling is, blijkt uitdrukkelijk uit het prijzenbesluit 1940, waarin wordt verboden gebruik te maken van andere handelskanalen dan vroeger. Ten aanzien van alle transacties welke verdachte dus verrichtte, valt zij als producent te beschouwen en daar zij als tusschenschakel fungeert, dient zij haar winst te zoeken in een korting op den door haar te betalen inkoopsprijs. In de tweede plaats werd het verweer verworpen, omdat een eventuele in geld uitgedrukte winstmarge slechts mag worden berekend binnen den vastgestelden maximumprijs en niet boven den in afwijking daarvan betaalden hooger inkoopsprijs.

Bij de bepaling van de strafmaat hield de inspecteur rekening met de overwegingen, welke verdachte ertoe hadden bewogen de overtredingen te begaan. Voor haar fabriek waren door den sterk verminderden aanvoer van melk geringere productiemogelijkheden van melkpoeder en een daarmee gepaard gaande daling van inkomsten. Bij het bepalen van de boete op f 30.000.— is verder rekening gehouden met de financiële draagkracht van verdachte en met de overweging, dat van de betaling van dat bedrag het personeel niet de dupe mag worden.

Als bijkomende straf werd publicatie van het vonnis opgelegd.

INBRAAK IN GOUD- EN ZILVERWINKEL.

Voor een waarde van f 8000 gestolen.

Dinsdagnacht is ingebroken in den goud- en zilverwinkel van de firma A. D. Overstrijd aan de Witte de Withstraat te Rotterdam. Door vernieling van een display-paneel zijn de inbrekers via de achterzijde binnengekomen en hebben uit den winkel een groot aantal dames- en heerenhorloges gestolen, waarvan aantal en waarde nog niet nauwkeurig zijn vastgesteld. Ruw geschat is voor een waarde van achtduizend gulden verdwenen. Van de daders ontbreekt elk spoor.

Doodelijke val van een kindje in tobbe.

Aan de Pluimstraat te Enschede is Donderdagmiddag een anderhalfjarig kindje in een tobbe met water gevallen en om het leven gekomen. Men dacht aanvankelijk, dat de kleine verdronken was, doch later werd vastgesteld, dat de doodsoorzaak het breken van een halswervel is geweest.

VII.

De Kerkelijke Geschiedenis.

Dank zij de ijverige nasporingen van den Hoogerwaard heer archivaris Fr. Waltman van Spilbeek van de abdij van Tongerlo, is het ons mogelijk een kijkje te nemen in de kerkhistorie van Mierlo van af het midden der 13e eeuw. De uitkomsten van zijn studie heeft deze geschiedvorsch neergelegd in de „Noord-Brabantse Almanak“ voor het jaar 1891.

Uit een aldaar gepubliceerde oorkonde van het jaar 1263 blijkt o.m., dat er in genoemd jaar, en al een halve eeuw vroeger, te Mierlo een kerk bestond met een pastoor, Hendrik genaamd, en dat deze kerk haar inkomsten trok uit enkele tienden onder Mierlo.

Ongetwijfeld reikt de kerkhistorie van dit dorp veel verder in de tijd terug, eeuwen zelfs, doch daarover ontbreekt ons elk gegeven.

Zeer waarschijnlijk is de kerk indertijd gesticht door de bezitters der heerlijkheid en stelden zij ook uit de opbrengsten hunner goederen en bezittingen de opbrengst voor het levensonderhoud van den pastoor vast. Niet ten onrechte wordt dan ook in deze oudste bekende oorkonde ridder Hendrik de heer van Mierlo genoemd „beschermheer der Mierlose kerk“. Evenals vele van die adellijke kerkstichters bezaten zij dan ook het recht om — behoudens goedkeuring der kerkelijke overheid — den priester aan te wijzen, die met de pastorale zorg van de parochie zou worden belast. Dit zogenaamde recht van patronaat alsmede het recht om tienden te heffen onder Mierlo werd in 1315 overgemaakt aan de abdij van Tongerlo. De eerste wittener van Tongerlo, die door zijn abt met de pastorale zorg van deze parochie werd belast, was heer Jan van Massenhoven. De overdracht van deze rechten en verplichtingen werd in 1316 door den bisschop van Luik, als hoogste kerkelijke overheid, en eerst in 1331 door hertog Jan van Brabant, als hoogste wereldlijke autoriteit in deze streken, bevestigd. In laatstgenoemd jaar werd het geschil beëindigd — of liever een hele reeks van moeilijkheden, die gerezen waren tussen de abdij en diverse familieleden van de heren van Mierlo.

Nog herhaaldelijk, jaren naderhand, komen geschillen voor over diverse bezittingen, die niet zeiden na een procedure door de rechterlijke macht moesten beslist worden.

Over het oudste bedehuis van Mierlo is niets bekend. In 1496 werd, naar het zeggen van den geschiedschrijver van ons Bisdom, pastoor L. Schutjes, een nieuwe parochiekerk gebouwd. Dit jaartal stond op een blauwe steen aan de Noordzijde in het Noordkoor der kerk aangegeven. De landmeter H. Verhees, die omtrent het begin der 19e eeuw deze streken doortrok en op verschillende plaatsen — voor zijn goederen — schetsen maakte van diverse kerkgebouwen, deelt in een korte aantekening bij de schets van Mierlo's kerk deze bijzonderheid mee.

Omtrents het midden der 16e eeuw behoorde de kerk aanzienlijke herstellingen. Niet onmogelijk, dat het verblijf van den beruchten Maarten van Rossem en zijn plunderende benden daaraan voor een groot deel schuld waren. Het is immers bekend, dat in 1543 het dorp door dezen veldoverste werd gebrandschat en dat slechts door het betalen van een grote som — die met moeite kon geleend worden — de algehele verwoesting van het dorp werd voorkomen.

In het jaar 1648 ging de oude parochiekerk, evenals alle andere bedehuizen in de Meierij, in protestantse handen over. Zij werd van haar kerkelijke ornamenten ontdaan en ingericht voor de dienst van het handjevol protestanten, die zich in dit dorp kwamen vestigen.

De katholieken waren genoodzaakt ter althuis hun godsdienst oefeningen te houden in schuren en afgelegen particuliere huizen. Uit de geregelde lijst van pastoors, die nog aanwezig is, blijkt wel, dat de katholieken van dit dorp nooit geheel — zeker niet voor lange tijd — van geestelijke hulp zijn verstoken geweest. Na de inval der Fransen in 1672 — toen de katholieken enige meerdere vrijheid kregen in de uitoefening van den godsdienst — konden de ingezetenen, op het einde der

17e eeuw, een schuurkerk opslaan. Deze werd, met verlof der Staten, in 1752 herbouwd en was nu in grootte gelijk aan de kerkhuizen van Nuenen en Geldrop. In de jaren 1780 en 1788 onderging zij nog aanzienlijke veranderingen.

Bij decreet van 25 Februari 1800 kwam de oude parochiekerk door de regering wederom aan de katholieken terug. Voorlopig bleef men echter de schuurkerk voor de kerkelijke diensten bezigen.

Onder de parochianen waren er velen, die de middeleeuwse geschiedenis weer wilden opnemen door hetzelfde kerkgebouw in gebruik te nemen, waarin vóór de Hervorming hun voorvaderen gebeden hadden. Door bezwaren van praktische aard werd de ingebruikname der grote kerk nog uitgesteld tot 1818. De parochie Mierlo omvatte immers een twintigtal gehuchten, wier gezamenlijke bevolking in 1807 ruim 1500 zielen bedroeg. Door verplaatsing van de parochiekerk werd steeds aan sommigen hunner een te kort gedaan, doordat zij verder van de kerk af kwamen te wonen. Ook zat men met de moeilijkheid om nabij de grote kerk voor den pastoor een geschikte pastorie te vinden.

Dit dralen was niet naar genoegen van de Regering.

Door den landdrost van Noord-Brabant werd aan den toenmaligen pastoor van Mierlo, Franciscus van Elswijk, een brief gezonden, waarin deze gelast werd, overeenkomstig de wens van Zijne Majesteit, de oude parochiekerk ten spoedigste in gebruik te nemen. Naar aanleiding hiervan richtte Vicaris van Alphen een schriftelijk protest tot den Landdrost, waarin hij verklaarde, dat zulk een bevel te kort deed aan het gezag der katholieke kerk.

Het is te begrijpen, dat de bevoiking zich ten dele schaarde achter den pastoor. Ten dele tegenover hem in zake de kerk. De vrede in het dorp was zoek en zou voorlopig niet wederkeren. Vooral de boeren van het gehucht Overaker maakten het den pastoor lastig. Van hen schreef de pastoor, dat zij „alhoewel de beste boeren van het dorp, de allerbeste zijn wegens den pastoor“ en die „meer liberaliteit en familiariteit hebben ten opzichte van den Dominé en Secretaris, als van hunnen eygen pastoor“.

Om aan alle onenigheid voorgoed een einde te maken, werd door Mgr. van Alphen op 14 Nov. 1817 een volkstemming voorgeschreven. Ook Gedeputeerde Staten hadden reeds een half jaar te voren een beslissing van gelijke strekking genomen. Op 16 Jan. 1818 werd van de prekestol een herderlijk schrijven voorgelezen. Bij een bezoek op 31 Jan. bracht kapelaan J. F. Boeren aan Monseigneur verslag uit over de indruk, welke zijn maatregelen in de parochie gewekt hadden. Deze kapelaan nam, na het overlijden van pastoor van Elswijk, tijdelijk de herderlijke functies waar.

De bewuste volkstemming had plaats op Zondag, 14 Juni 1818. Het stembureau werd gevormd door den Commissaris van het District Eindhoven, den burgemeester der gemeente Mierlo en kapelaan Boeren, als vertegenwoordiger der parochiegeestelijken.

De volgende dag werden, ten overstaan van dezelfde heren, de stemmen genomen. In het geheel waren er 342 stemgerechtigden. Hiervan hadden 246 hun stem uitgebracht ten gunste van de grote kerk; 71 ten gunste van de schuurkerk. Verder waren er nog 25 kiezers, die niet verschenen waren, of blanco gestemd hadden.

Hiermee was het pleit beslist ten gunste der grote kerk, welke nog in hetzelfde jaar in gebruik werd genomen. De schuurkerk is kort daarop weggebroken.

Reeds in 1856 werden plannen beraamd om de oude parochiekerk door een nieuwe te vervangen.

Naar het ontwerp van den architect H. van Tulder uit Tilburg werd op 6 Juni 1856 de eerste steen gelegd van de nieuwe kerk op de plaats van de oude parochiekerk. In deze kerk werd op Allerheiligen-dag 1858 de eerste H. Mis opgedragen. De plechtige Consecratie, ter ere van de H. Lucia, geschiedde 15 October 1860 door Johannes Philippus Dennen, bisschop van Samos i.p.i. Uit de gemeentekas werden voor de bouw dezer kerk 12.000 gulden geschonken. Deze kerk is tot heden in gebruik gebleven.

(Wordt vervolgd). J. HEEREN.

Wielrennen

HET CAUBERG CRITERIUM.

Jan Lambrechts teekende het eerste contract.

De wielclub „Valkenburg's Belang“ te Valkenburg koestert groote plannen om haar op 11 Mei te verrijden Cauberg-criterium tot een nog grooter succes te maken, dan verleden jaar al het geval was, toen Piet van Nek zulk 'n prachtige overwinning behaalde.

De Valkenburgers willen de allerbeste Nederlanders op hun zwaar circuit aan den start brengen en den eersten renner hebben zij al voor hun plannen gestrikt, namelijk onze Tour de France-openbaring Jan Lambrechts uit Bunde, die verleden jaar niet kon starten, vanwege zijn avontuurlijke reis in den vreemde, o.m. met Hubert Seijen. De deelneming van den Bunderaar is wel belangrijk, omdat hij in den Tour blijven heeft gegeven over uitmuntende klimcapaciteiten te beschikken. Indien Lambrechts in vorm is zullen de concurrenten derhalve een heelen dober aan hem hebben.

De organisatoren trachten ook een stuk of wat vooraanstaande Belgen naar den Cauberg te krijgen, waarvoor zij de hulp van Karel van Wynendaele hebben ingeroepen.

GEEN RONDE VAN WOUW.

De middenstand durft het risico niet aan.

Bij de raadpleging van het lijstje der diverse Rondes in Noord-Brabant, zal het velen zijn opgevallen, dat behalve Hoogerheide en Ossendrecht, ook Wouw ontbreekt. Wouw heeft een reeks van jaren kunnen terugzien op een ronde, die sportief steeds al zeer geslaagd mocht worden genoemd. Daarom is het jammer dat dit jaar Wouw zijn bekenden wegwedstrijd niet zal laten verrijden.

Het „Dagblad van N.-Brabant Zeeland“ had een kort onderhoud met den heer Hulshof, de stuwkracht van de Ronde. De heer Hulshof was zeer pessimistisch gestemd. Hij was er van overtuigd, dat het aan volle medewerking van de Deutsche autoriteiten, voor zoover dat mogelijk is, niet zou ontbreken, maar er is een andere belangrijke kwestie en dat is het vervoers- en verkeersvraagstuk. Door de omstandigheden genoodzaakt is het trein-, auto- en busvervoer sterk ingekrompen met als onmiddellijk gevolg, dat het moeilijker is geworden een ronde te bezoeken, vooral als zij eenigszins uit de route ligt. Dit is nu met Wouw niet direct het geval en het vraagstuk van het gebruik van een gedeelte van den Rijksweg zou vermoedelijk geen onoverkomelijke bezwaren op-eleven, maar het risico is te groot.

De middenstanders, op wie toch voor 'n groot deel de ronde financieel steunt, durven het niet aan, om onder de gegeven omstandigheden hun noodzakelijke bijdragen te geven, omdat zij ervan overtuigd zijn, dat het geschonken bedrag onvoldoende in den vorm van directe of indirecte baten zal terugvloeien. De middenstanders beschouwen de ronde niet uit een philanthropisch standpunt, maar wenschen een voldoende zekerheid, dat hun bijdrage geen weggeld gold. Elf a twaalfhonderd gulden mochten beschikbaar zijn, om het financieele gedeelte te waarborgen. Het is geen kleinigheid.

Hoe spijtig wij het ook vinden, wij hebben geen keus, aldus de heer Hulshof, dit jaar moeten wij ervan afzien om onze Ronde te organiseren.

TRAININGSWEDSTRIJDEN OP DE STADIONWIELERBAAN.

Nu verscheidene banen uit de omgeving van Amsterdam zijn verdwenen, wij noemen Heemstede, Assendelft, Alkmaar en Duivendrecht, bestaat er meer dan ooit behoefte aan een centrum, waar jongere krachten voldoende gelegenheid krijgen in onderlinge krachtmetingen routine op te doen. Vorige jaren had de Amsterdamse wielclub „Olympia“ elken Maandagavond de stadionwielersbaan in gebruik voor het geven van onderlinge wedstrijden. Dit seizoen zal de situatie eenigszins gewijzigd zijn. „Olympia“ zal haar wedstrijden om de 14 dagen geven en op de tusschenliggende Maandagavonden worden er wedstrijden georganiseerd, open voor leden van de bij de Nederlandsche Wielren Unie aangesloten vereenigingen van Amsterdam en omgeving. De directeur van het stadion, de heer J. J. van den Berg heeft hiervoor het initiatief genomen. Hij is daarbij van de gedachte uitgegaan, dat het kweeken van jonge krachten noodzakelijk is. Internationaal kunnen de amateursprinters als Remkes, Smits en nog enkele anderen misschien wel meekomen, maar tot de topklasse behoren zij zeker niet. Nu dit seizoen, evenals in 1940, geen wereldkampioenschappen op het program staan, is de gelegenheid geschapen de amateurs voor te bereiden in deze gedwongen rustperiode. Geen beter middel zou voor dit doel te bedenken zijn dan felle wekelijkse wedstrijden op de zware baan van het stadion, die nog andere eischen aan de renners stelt dan de kleine kuipjes in sommige plaatsen. Degenen, die zich in deze 14-daagse wedstrijden onderscheiden, zullen een kans krijgen in de gewone nationale wedstrijden, welke Maandagavond 28 April aanvangen, zal behartigen.

De programma's zullen een gevarieerd karakter dragen en behalve de sprint zal ook aandacht worden besteed aan de achtervolging, de Australische achtervolging en de persoonlijke lange afstands-wedstrijd.

DE RONDE VAN VUGHT OP 11 MEI.

De in vroeger jaren zoo bekende Ronde van Vught, een veldloop over ongeveer 5 k.m. door de omstreken van Vught, zal dit jaar weer gehouden worden. De organisatoren hebben 11 Mei als definitieve datum bepaald.

Hockey

ZUID NED. HOCKEY-BOND.

STRIJD OM DE TWEEDE PLAATS.

Nu in de dames en heerenafdeeling de kampioenen bekend zijn, zijn de wedstrijden welke op Tweeden Paaschdag gespeeld worden alleen van belang voor de elftallen welke nog kunnen klimmen op de ranglijst. Zoo b.v. de wedstrijd tusschen V.K.H. en D.W.H.C. in Venlo waarbij het gaat om de bezetting van de tweede plaats.

In Helmond waren de punten met groote cijfers voor de thuisclub en natuurlijk wil V.K.H. revanche nemen. Een spannende wedstrijd is te verwachten, waarbij wij aan de bezoekers de beste kansen geven, al is dan ook een puntenverdeling niet uitgesloten.

Play Fair—M.E.P. brengt voor deze elftallen de beëindiging van de competitie. Hier kan het gaan op de vierde plaats, wij verwachten een verdeling der punten, waardoor de stand ongewijzigd blijft.

De M.E.P.-Dames behaalden de laatste weken goede resultaten, zodat het oppassen zal zijn voor Play Fair.

De Dames en Heerenwedstrijd Rapidity-Hoco wordt een eerlijke puntenverdeling. Bij de Dames wint Rapidity, bij de Heeren Hoco.

Paschen.

't Is Paschen en de paaschzon schijnt in jubelende stralen.

Ik voel de feestelijke gloed

Over mij henen dalen.

Ik voel de feestelijke vreugd

Diep in mijn binnenst dringen.

Ik zou op dezen blijden dag

Een liedje willen zingen,

Zoals de vogels in het bosch,

Die lustig tierelieren.

En met hun opgewekt gekweel

Het nieuwe paaschfeest vieren.

't Is Paschen en de klokken zijn

Weer van hun reis naar Rome,

Luid beierend en klepelend

Naar huis teruggekomen.

De groote klokken waardig, kalm,

Brengen hun paaschfeestwenschen

Van uit het verre Rome mee

Naar ons, hun eigen menschen.

Zij wenschen ons berusting toe,

Geloof en diep vertrouwen.

Hun oude stem vermaant ons, om

Alleen op God te bouwen.

Dat is de groote boor'schap, die

Sinds dagen en sinds nachten,

Zij vliegend, beierend op aard'

Aan alle menschen brachten.

De kleine klokjes kleppe 'n rap

En druk en dor elcander,

En vliegen in hun overmoed

Het een tegen het ander.

Zij stoelen en zij tuimen,

Zij snaleren en spelen,

Tewijl ze zoo, zonder gedacht,

Hun boodschap mededeelen.

Want ook de kleinsten brengen nu

Hun paaschfeestboodschap mede.

Maar ach, het was hun eerste reis,

Zij spreken nog van vrede.

Van vrede... en dat in dezen tijd.

Wie durft er nog te reppen

Over zoo'n dingen, als waarvan

Die kleine klokjes kleppen?

Van vrede... wie durft met dat idee

Nog in zijn hoofd te loopen?

We durven enkel en alleen

Een heel klein beetje hopen.

Maar och, de paaschzon schijnt toch

En het begint te groeien, [nog

En in mijn tuintje staan zoowaar

De paaschklokjes te bloeien.

We vieren paaschfeest, alsof we

Van oorlog niets bemerkten.

Het ééne paascheitje per man

Zal ons daarin versterken.

BURGERLIJKE STAND.

GEMERT.

Over de maand Maart 1941.

Geboren: Johanna H. d. van H. v. d. Laar en C. Martens. — Johanna M. C. d. van B. v. Roosmalen en van J. H. v. d. Burgt. — Petrus J. J. z. van J. Th. v. d. Wijst en van C. M. Leenders. — Anna C. d. van J. Th. K. Geurts en van M. J. van Dijk. — Marinus J. G. z. van A. van Berlo en van M. W. van Berlo. — Johannes J. z. van J. Mezenberg en van E. A. van de Ligt. — Henrica M. J. d. van W. Spierings en van G. A. Neerven. — Bernardus A. H. z. van H. Vermeulen en van A. J. van Wanroij. — Josephus M. z. van J. M. Nellesen en H. Gruijters. — Cornelia J. d. van H. Herlings en van W. M. v. Berlo. — Rosé W. J. M. d. van W. P. van de Aa en van J. M. A. van Sambeek. — Anna M. d. van A. van Lankveld en van H. M. Adriaans. — Louis E. N. J. z. van H. C. D. Soontjens en van M. L. A. Schats. — Christiaan J. J. z. van G. Welten en M. de Vocht. — Paulus J. J. z. van J. H. E. Coolen en van J. van de Landen. — Wilhelmus P. z. van J. L. Ruhl en A. C. J. van Dijk. — Huberta A. M. J. dochter van A. J. A. Colen en van W. J. M. Nillesen. — Johannes M. z. van P. M. van Kilsdonk en van P. G. van de Crujssen. — Elisabeth A. M. d. van P. Vlemmings en van M. L. de Haard.

Overleden: J. Verschuuren, weduwe van M. Renders, oud 75 jaar. — J. M. van de Nieuwenhof, echtg. van N. van de Burgt, oud 44 jaar. — J. de Post, weduwnaar van A. M. van de Eijnde, oud 77 jaar. — C. Chr. G. Leenders, oud 3 maanden. — J. J. van Neerven, oud 31 jaar. — A. G. Schut, oud 60 jaar. — G. van Houtum, oud 58 jaar.

HANDELSREGISTER DER KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN

in Oost. N.-Brabant te Eindhoven. Gedurende de week, van 30 Maart tot 6 April 1941.

Nieuwe inschrijvingen.

Doss. 11322. Koppens Landbouwmachine-fabriek en Constructiewerken K.L.C. Someren, Eindestraat 79. Landbouwmachine-fabriek en constructiewerken. E. L. P. Koppens. Deurne.

Doss. 11323. J. J. Viassak, Maarheeze, Soerendonk B. 78. Winkel in manufacturen, tricotagegoederen, kousen, sokken enz. E. J. J. Viassak, Maarheeze.

Doss. 11327. J. P. M. Meeuws, Helmond, Noord-Koninginnewal 7. Gross. in manufacturen in den meest uitgebreiden zin. E. J. Fr. M. Meeuws, Helmond.

Doss. 11330. M. van Hoof van den Boogaard, Mierlo-Dorpstraat. Handel en winkel in rijwielen, onderdeelen rep. inr. enz. E. M. van Hoof, Mierlo.

Wijzigingen.

Doss. 10111. Adr. Verstappen, Helmond, Paterslaan 5. Winkel in kruidenierswaren, suikerwerken, chocolaterijen, conserven, wijnen, likeuren, boter, kaas, eieren, tabak en sigaren. Zaak uitgebreid met gross. in kruidenierswaren, suikerwerken, chocolaterijen, conserven, wijnen, likeuren, koek, beschuit, kaas, tabak, sigaren, sigaretten, borstelwerk en aanverw. art.

Doss. 11045. C. Zwanink Technisch Bureau, Eindhoven, Prins Hendrikstraat 53. Handel in aluminium solder. Zaakadres verplaatst naar Helmond, Tramburgweg 2. Woonadres verplaatst naar Helmond, Zuid-Koninginnewal.

Opheffingen.

Doss. 8138. Van Doorne's Aanhangwagen-fabriek N.V. (in liq.). Eindhoven, Burgstraat 50. Machinebedrijf in de uitgebreidste betekenis, het fabriceren van alle soorten transportmiddelen enz.

KANTONGERECHT TE HELMOND.

Uitspraken van 10 April 1941.

Motor- en Rijwielreglement: P. J. v. d. B. te Mierlo, J. A. v. B. te Asten, leder 2 x 3 of 2 x 3 d. h. I. de R. den Haag 2 x 2 of 2 x 2 d. h. W. H. v. d. K. te Helmond, J. v. L. te Helmond, H. v. L. te Gemert, A. v. d. E. te Gemert, J. C. H. v. d. H. te Deurne, allen f 3 of 3 d. h., F. W. te Meijl, A. C. W. v. S. te Helmond en L. H. F. te Helmond, leder f 2 of 2 d. h.

F. S. Lieshout Overtr. Arbeidswet 7 x 4 of 7 x 4 d. h., A. P. K. te Mierlo, idem f 2 of 2 d. h.

C. H. M. te Helden Motor- en Rijwielwet en na 12 uur op straat f 7 of 7 d. h.

P. B. te Rotterdam Verduisteringsverord. f 5 of 5 d. h., H. F. J. v. d. B. te Asten, idem 2 x 2 of 2 x 2 d. h., M. v. d. L. te Asten idem f 3 of 3 d. h.

Overtr. Verord. op de Verkeersbeperving: M. B. te Asten f 4 of 4 d. h., A. G. te Helmond f 2 of 2 d. h., A. M. O. te Helmond f 6 of 6 d. h., F. P. M. D. te Helmond f 8 of 8 d. h., A. J. L. G. te Helmond f 30 of 30 d. h., M. W. J. van D. te Helmond f 3 of 3 d. h., J. E. te Beek en Donk f 2 of 2 d. h., Th. v. B. te Helmond f 4 of 4 d. h., W. I. J. H. te Helmond f 5 of 5 d. h., H. v. H. te Helmond f 7 of 7 d. h., A. K. te Aarle-Rixtel f 10 of 10 d. h., K. H. R. te Someren f 5 of 5 d. h., J. A. R. te Someren f 4 of 4 d. h., M. J. v. d. E. te Asten f 5 of 5 d. h., A. J. L. G. te Helmond f 7 of 7 d. h., F. P. P. te Helmond f 5 of 5 d. h., F. J. v. d. V. te Helmond f 5 of 5 d. h., W. v. O. te Helmond f 10 of 10 dagen hechtenis.

Identificatie: J. W. v. L. te Deurne f 3 of 3 d. h., J. v. D. te Mierlo f 5 of 5 d. h., Th. E. te Helden f 3 of 3 d. h.

Overtr. Jachtwet: J. A. B. te Mierlo f 25 of 20 d. h., P. V. te Mierlo-Hout f 30 of 30 d. h., A. v. W. te Deurne 2 x 5 of 2 x 5 d. h., A. W. te Helmond f 15 of 15 d. h., P. V. te Mierlo-Hout f 10 of 10 d. h. en A. H. v. K. te Stiphout f 15 of 15 d. h.

P. V. in een woonwagen Overtr. Alg. Pol. Verord. Someren f 3 of 3 d. h.

A. J. H. J. te Helmond Alg. Pol. Verord. Helmond f 4 of 4 d. h.

J. W. A. D. te Helmond Vleeschkeuringswet f 20 of 20 d. h., A. J. v. te Beek en Donk idem f 4 of 4 d. h., G. J. W. te Venlo idem f 25 of 25 d. h.

L. van den B. Beek en Donk Overtr. Spoorwegwet f 15 of 15 d. h.

Th. R. te Stiphout Overtr. Melkbesluit f 7 of 7 d. h.

A. H. B. te Gemert Overtr. Drankwet f 30 of 30 d. h.

E. J. M. van D. te Helmond niet verschijnen als getuige f 4 of 4 d. h.

M. F. van C. te Schijndel Overtr. Regl. op de Wegen in Noord-Brabant f 1 of 1 d. h. P. van den B. te Aarle-Rixtel Overtr. op het verdelgen van rupsen f 5 of 5 d. h., L. J. H. G. te Aarle-Rixtel idem f 5 of 5 d. h., J. P. v. B. te Aarle-Rixtel idem f 5 of 5 d. h.

P. J. v. H. te Someren Overtr. Leerplichtwet f 3 of 3 d. h., P. J. v. H. te Someren idem f 4 of 4 d. h., A. de G. te Helmond idem f 5 of 5 d. h.

J. v. E. te Lagerak Overtr. Motor- en Rijwielwet 14 d. h. en ontzegging voor den tijd van 1 jaar.

J. W. G. J. te Venlo Overtr. Motor- en Rijwielregl. f 5 of 5 d. h., C. B. te Lieshout idem f 10 of 10 d. h.

H. C. N. te Helmond Overtr. Vestigingsbesluit f 5 of 5 d. h.

N. H. te Gemert Straatschenderij f 15 of 15 d. h.

W. v. N. te Rotterdam Overtr. Motor- en Rijwielregl. f 10 of 10 d. h.

G. van den B. te Asten Openb. dronkenschap f 10 of 10 d. h., P. W. van den H. te Helmond idem, M. V. te Vlieden idem, C.

Gastvrij weerzien in Brabant.

Een medewerker van de Nwe Rott. Crt. schrijft over zijn bezoek aan Brabant:

Aan den rand van de Peel ligt een keten van dorpjes. Ver achter in Brabant! Vroeger had men daar vandaan een uur noodig, om naar de dichte bijzijnde tram- of treinhalt te loopen. Thans komt enkele malen per dag de bus er door. Maar nog zijn ze stil, eenzijdig, op eigen bestaan aangewezen. De hoofdstraat is een paar minuten gaan; dan leiden haar kronkelarmen al weer het landschap in, langs gedoken boerderijen en populierenlanen. Er is maar weinig vertier; zelfs midden op den dag vindt men de kom verlaten. De weg is schoon aangeveegd alsof hij gereserveerd werd voor uitsluitend gebruik op Zondag.

Bij de kerk staan misschien een paar boertjes met de fiets in de hand over een varen of een toewijzing te praten; zij lichten de pet, wanneer een als vreemde passeert en kijken u na. Wat doet die hier op straat, als hij niet op het gemeentehuis en ook niet bij mijnheer pastoor moet zijn? Hij kwam zoo maar eens langs door dit dorp, hij reed Brabant in, Brabant, dat gastvrij heet te zijn. Maar geeft een verlaten dorpsstraat den indruk van gastvrijheid? Lokken al die gesloten voordeuren tot oponthoud?

Laat ons dien vreemde een antwoord geven. Brabant is gastvrij; de kleine afgelegen dorpjes zeker niet het minst. Maar men moet er zich niet vreemd voelen. Weet ge, waarom al die voordeuren gesloten zijn? De Brabander wenscht, dat men bij hem met de deur in huis valt.

Indien ge bescheiden aanbeld, zoo er al een bel is, of aan de deur klopt, komt er een verschrikte snuitje om den hoek, het vijfde of zesde kind, dat zonder iets te zeggen weer naar moeder vlucht en dan komt na eenige oogenblikken moeder zelf, met de jongste, een bleekwangig prullertje op den arm. En zij is ook niet op haar gemak; ze zoudt als „mijnheer“ van alles kunnen zijn.

Neen, hier eischt het begrip van menscheelijken omgang een andere wijze van optreden. Wil men den Brabander leeren kennen, dan opent men resoluut zijn voor- of nog beter zijn achterdeur, men stapt naar binnen zonder zijn hoofd te stooten en loopt niet zoo lang tot men gerucht tegenkomt. Daar binnenshuis is in tegenstelling tot de straat zeker ergens gerucht te vinden, hetzij in de kamer, hetzij in het waschblik of in den stal. En dan zegt men op gezellig vroolijken toon: „Dag, moeder; is de baas niet thuis?“, of: „Dag baas; mag ik er even in komen?“ Dat begrijpen moeder en de baas en ze jagen een paar kinderen opzij en veen hun handen af, of leggen hun gereedschap neer. En dan doet ge uw boodschap en als ge geen boodschap hebt, maakt ge uw praatje. Niet met een ernstig Hollandsch gezicht, maar zoo wat gemoeielyk en babbelen weg. Over de kpen en het varken en den kunstmest. En tegen één, dat moeder, eer het een half uur verder is, zegt: „Wil mijnheer niet een tas koffie?“ Of de koffie al op het vuur stond, of dat ze nog gemaakt moest worden, dat doet er niet toe. Geen woninkje in Brabant zoo klein, geen welstand zoo nederig of men slooft zich uit u een vriendelijkheid te bewijzen, wanneer ge blijk geeft een mensch te zijn, die zijn medemensch verstaat. En ge pakt een uur en hoort van de kinderen en van de familie, van het bedrijf en de vooruitzichten, over het dorp en de slechte tijden en ge weet meer, dan wanneer ge twintig keer de dorpsstraat op en neer waart gegaan.

Diegenen, die langer in Brabant getoefd hebben op een zelfde plaats, zullen weten, hoe men het er op prijs stelt, wanneer men nog eens iets van zich laat hooren. Komt ge onverwacht op bezoek, dan schaat de heele familie zich om u heen. En als het niet een al te ongewoon uur van den dag is, wordt een hoek van de tafel gedekt.

„Wat zullen we nu hebben?“ „Ge lust toch zeker wel een boterham? Een boterham? Ge durft er nauwelijks voor uit te komen, maar wie lust er nu geen boterham? Ge kunt zeker zijn, dat er het volgende oogenblik niet één, maar een heele stapel boterhammen voor u staat, met een klont beste boter en een paar eieren met spek. En als ge uit bescheidenheid na de tweede snee van dat Brabantsche boerenbrood uw mes neerlegt, wordt ieder verontwaardigd en zegt, dat ge „uw best“ moet eten nu en dan doet ge dat ook maar, want het is er in Brabant zoo heerlijk ouderwets goede kost. Maar de bonnen. Ge peult in uw zak naar Hollandsche bonnen. Geen sprake van! Ze willen n'ets van uw bonnen weten. Een gast vraagt men in Brabant niet naar bonnen.

Er zullen verscheidene Nederlanders zijn, die in het afgelopen jaar onder het Brabantsche boerenfolk vrienden hebben verworven; menschen, die verheugd zijn u terug te zien en die protesteeren, wanneer ge niet langer dan één dag kunt blijven. In het cigarettewinkeltje met de rinkelende zwiepbel ligt zeker nog een pakje voor u weggelegd. En dadelijk wordt ge achter de toonbank langs naar de kamer meegetroond; in het caféje halverwege, waar zoo menig uurtje de lijn wordt getrokken, moogt ge het extra cognacje dat voor u op tafel komt, niet betalen. En in het boerengezin bent ge kind in huis. Er wordt een feestmaal u ter eere aangericht, met warme vette kippensoep en vleesch uit de flesch, van de slacht, die ze nog onlangs hebben mogen doen. Ge tast uit de groote schaal met aardappelen en ieder is bezorgd, dat ge niet „uw best“ zult eten. Want als ge uw best eet, is het een teeken, dat ge u thuis voelt. Ja, en dan komt er tot overmaat nog een pudding op tafel, waarmee in de stad een heele bruiloftspartij voorzien zou kunnen worden. Anders gebeurt dat hier alleen op Zondag, maar een boerenfamilie, die een gast heeft, kan ook in de week wel een grooten pudding aan. En na den disch moet moeder uit de binnenkast het kistje met sigaren te voorschijn halen en dan gaan we met zijn allen om de ronde, zandlopervormige kachel zitten; de landsman met zijn kousen, de burger met zijn schoenen op den breeden onderrand en we praten over alles, wat we met elkander, lang geleden schijnt het, beleefden.

Men heeft daar in dat Oosten van het

stille, in zichzelf besloten Brabant, waar de wind door de droge populierentakken ruischt, waar de donkere aarde opengeregen ligt voor den nieuwen groei en logge houtwagens de gekapte boomstammen naar de zagerijen zeulen, een eigenaardig stopwoord ten besluite van een gesprek.

Men praat, men vraagt, men antwoordt en als er niets meer te praten valt, komt er een kort moment van stilte en dan zegt de Brabander terwijl hij voor zich uit kijkt, met een blik, waaruit niets valt op te maken, op wonderlijk zangerigen toon: „Jao, jao“... hetgeen zooveel moet beteekenen als: „I kan v'rezen, t kan doolen“.

Wie het stille, in zijn eenvoud zoo liefelijke boeren-Brabant heeft leeren kennen, zegt het hem na: „Jao, Jao!“ Want, afge-

zien van het v'rezen en doolen, men kan over het ware Brabant alleen in bevestigenden zin spreken.

Wie dit bord voor zich ziet moet extra voorzichtig zijn, want hij nadert 'n voor-rangsweg (ook het verkeer van links laten vóórgaan!)

Wat Landbouwer en Tuinliefhebber interesseert.

GEITENFOKKERIJ EN HOUDERIJ.

Een heel eenvoudig boekje, dat maar 10 cent kost en toch zeer nuttig is, verscheen bij de Zuid-Nederlandse Drukkerij St. Jorisstraat 37 's Bosch door Ir. Jacq. Timmermans. Het is niet alleen een propagandistisch boekje, maar is ook voor hen die reeds geiten houden nuttig door de vele wenken, die er in staan over de voeding en verzorging. Enkele van de vele propagandistische gedeelten halen wij aan, omdat ook wij overtuigd zijn van het geweldige voordeel dat het houden van geiten biedt.

Nu de melk geleverd wordt met 2.5 % vet, komt de voedingswaarde toch nog overeen met 6 eieren. De voedingsstoffen zijn in melk dus veel goedkooper dan in eieren, vleesch of visch. Geitenmelk is beter dan koemelk en al moest een geitenhouder alles koopen, dan kostte hem een liter geitenmelk nog minder dan een liter koemelk. Nu komt daar nog bij, dat een geit hoofdzakelijk gevoed wordt met afval van de keuken, de producten uit een tuintje of een stukje grond, met wegkan-ten, dijkgras of bermgras, zoodat de voerkosten heel gering zijn.

Geitenmelk is beter dan koemelk, niet alleen omdat het vetgehalte hooger is, maar vooral om het verscher zijn. Kersversch bezit ze de hoogste voedingswaarde, niet alleen wat betreft de vitaminekwestie. Twee of drie keer per dag krijgt men verse melk, terwijl de gekochte koemelk gewoonlijk minstens één dag oud is. Ook voor kinderen van 6 maanden oud, kan geitenmelk gebruikt worden. In België had men den vorigen oorlog niet het geitenhouden een prachtig werk verricht. Men kan goedkoop en voordeliger twee geiten houden dan een koe. En den voegt de schrijver er nog bij: het geitenhouden brengt ongemerkt een stuk levensvreugde. Die weet hoe na de bijen een imker aan het hart *ggen, hoeveel een konijnenfokker met zijn konijnen op heeft, die weet ook, dat een geitenhouder ook met trots naar de keuring of de tentoonstelling stapt met zijn dier en dat hij ook aan zoo'n beest gaat hechten.

Wat de opbrengst van deze dieren praktisch kan zijn, weten de kenners wel, maar de buitenstaanders niet. Heel gewoon is een opbrengst van 600 liter per jaar met 3.5-4 % vet. Maar ook opbrengsten van 800 kg met 4.4 % vet komen voor.

De voornaamste wenken, die Ir. Timmermans bij de voeding van de geiten geeft komen neer op: zindelijk, droog en afwisselend. Heel handig kan men zelfs kuilvoer maken voor den winter in een betonnen putring.

Ik geloof, dat ik de geitenhoudersbonden in de omgeving gerust kan aansporen dit boekje voor hun leden aan te schaffen. Bij 10 exemplaren of meer is de prijs slechts 9 cents en bij 25 exemplaren of meer slechts 8 cents. Heel nuttig werk zouden ze zelfs doen, als ze deze boekjes ook aan anderen, die er voor in aanmerking komen, wilden uitleveren. 't Is iets voor dezen tijd.

ONZE BIJEN.

Het koude weer houdt gelukkig de bijen nog veel binnen. Gelukkig, want anders zou de broedaanzet zoo sterk vooruit gaan, dat de zorg voor honger om de deur kwam kijken. En toch mogen er nu geen volken meer sneuvelen. We krijgen bijensukker, dus zoo gauw die er is, zijn we van de zorgen af en kunnen we gaan voeren. Er zijn er al begonnen, maar dat was wel wat vroeg. Gewoonlijk raden wij af om er voor half April mee te beginnen.

Om dezen tijd kan het dus wel. Dat noemen we drijfvoeren, omdat de bedoeling is, dat van dit voor broed wordt aangezet. Voeren we voor den winter dikke suikerstroop, twee suiker op één deel water, nu moeten we veel meer water gebruiken. Drie water op één suiker is het beste. Waarom? Behalve voedsel hebben de larven ook water nodig, verstrekken we dat in de dunne suikeroplossing, dan worden de bijen niet gedwongen om bij slecht weer toch uit te vliegen. We moeten met kleine beetjes beginnen om te zorgen, dat van het voer direct broed wordt aangezet en het niet als voorraad wordt opgeslagen. Wij beginnen altijd met 1/3 van een bienglas en nemen elken dag wat meer, zoodat we in een week tot een vol bienglas per opzetter komen. Halen de bijen wat honing, dan is het nog dikwijls goed te blijven voeren, omdat ze nu niet meer te vlug vooruit kunnen gaan. We moeten alleen opletten, dat ze ons voer verbruiken en niet opslaan, anders oogsten we in den zomer suiker in plaats van honing. H.

VAN WEEK TOT WEEK IN DEN TUIN.

Deze week kunnen we beginnen met het zaaien van koolplanten, ofschoon dat voor de latere soorten geen haast heeft en nog gerust tot de volgende week kan wachten. Wel zaaien we nu winterwortelen en opnieuw weer raapsteelten. Tusschen de winterwortelen laten we rijen vrij van 20 c.M. Probeer ook eens wat zaad van boonkruid magtig te worden. Dat zaait u breedwerpig, d.w.z. niet op rijen. Dat groeit zeer snel. Op beschutte plaatsen kan men ook al roode bieten of krotten zaaien, ofschoon de eigenlijke zaaitijd van dit gewas in de eerste week van Mei valt. Op voedzame vochthoudende grond kan men nu schorseneren zaaien. Leg de langwerpige zaadjes een voor een op een afstand van 10 c.M. in de rij en 15 c.M. tusschen de rij. De tomaten, die we in Maart in een kistje gezaaid hebben, moeten nu ieder apart in een bloempot gezet worden. Als u geen tomaten gezaaid hebt koopt u nu bij een kweeker of nog zeer kleine plantjes, die u zelf heel gemakkelijk in een bloempot kunt zetten en ze zelf verder in de huiskamer of op een andere warme plaats kunt opkweken. U kunt dat ook door een kweeker laten doen, maar bespreek daar nu uw planten reeds. Tomaten, die in potjes zijn opgekweekt brengen veel meer op en ze zijn veel vroeger.

We kunnen nu ook de late aardappels potten. Die we vroeg gezet hebben mogen nu nog gerust geschoufeld worden. Als er, door het koude voorjaar, nog geen onkruid tusschen staat wachten we tot de volgende week. Als een enkele aardappel al boven den grond is, schoffelen we die meteen door. Dat kan geen kwaad. U krijgt daarvoor een veel gelijkmatiger gewas.

Hebt u de rupsen nog niet uit de vruchtboomen gehaald, dan moet dat deze week absoluut gebeuren. Zoodra het warmer wordt is het te laat. Op niet te koude plaatsen in den tuin mogen we nu al enkele eenjarige bloemen zaaien zoals leeuwenbekken, asters en afrikaantjes. D.

DUIVENBOONEN.

Een duivenliefhebber vroeg om inlichtingen omtrent de teelt van duivenboonen, die we hem hierbij in het kort geven. Ze vragen voedzamen vochthoudenden grond, waar niet gauw gevaar voor droogte ontstaat. Zaai ze op rijen, die 35 c.M. uit elkaar liggen. Dun ze later uit op 30 c.M. in de rij. De beste soort is de Niki-duivenboon. Ze kunnen een meter hoog worden. Schoufeld er veel tusschen, want ze houden van lucht.

OUDE PAASCHGEBRUIKEN.

In vele streken houdt het volk schoone en bekoorlijke tradities in het leven.

De gebruiken, die op Paschen in verschillende deelen van ons land in zwang zijn, kenmerken zich enerzijds door een christelijke symboliek, terwijl zij anderzijds vele elementen van heidenschen oorsprong in zich hebben, (ook werden vele van deze gekerstend). Paschen valt nu eenmaal in het voorjaar, in den tijd, waarin het nieuwe leven ontwaakt en de kracht daarvan zich doet gelden in planten- en dierenrijk. Twee voorwerpen, die voor het volk altijd als een soort magische krachtbron hebben gegolden, vindt men in de Paaschgebruiken terug. In de eerste plaats is er het ei, dat altijd een groot wonder van nieuw leven en kracht is geweest. Deze kracht kon, naar het volksgeloof wil, worden overgedragen op de menschen en de landerijen, vandaar, dat het ei in het voorjaar een graag genuttigd voedingsmiddel was en vandaar ook dat de eieren over de velden werden verspreid, opdat de kracht ook op den bodem zou overgaan. Ook de boom was een soort magische krachtbron en dat verklaart de reden, dat hij in verschillende streken als melboom of Paaschtaak fungeert.

Waar vindt men nu die oude gebruiken nog voortleven? In hun meest zuiveren vorm treft men ze aan in streken, die nog niet uit hun isolement zijn verlost. Waar dit wel het geval is, zijn zij op enkele uitzonderingen na verdwenen. In andere gevallen is nog een rest van vroegere gebruiken blijven voortleven, al zijn zij langzaam aan het uitsterven. Gelukkig zijn er plaatselijke comités en V.V.V.'s, waarbij zich nu ook de Heemkundige studieringen gaan voegen, die in zulke gevallen trachten oude tradities te doen voortbestaan en als de zinvolle beteekenissen der gebruiken nog niet geheel verloren is gegaan en men er geen kijkspel van tracht te maken, kan er wellicht nog veel schoons worden gered.

Voor al bekend zijn de Paaschgebruiken in Gelderland en Twenthe. Op de Veluwe rond de vijfers van het Nationale Park „De Hoge Veluwe“, bij Lunteren en in den Achterhoek vlammen met Paschen de vuren hoog op, evenals in Twenthe, waar de vlammen het omringende landschap in een sprookjesachtig gloed zetten. In dezen tijd, waarin omstandigheden ertoe leiden dat de Paaschvuren des avonds niet zullen branden, is het goed te weten, dat het gebruik zoo hecht leeft in de harten van de bewoners van vele dorpen en buurtschappen, dat een verdwijnen ervan voort-

tigen grond. Ze kunnen alle mest gebruiken, als u ze maar niet teveel stikstofmest geeft. Dit maakt ze te bladrijk en daardoor wordt de opbrengst lager. In den zomer krijgen ze heel spoedig last van bladluizen. Als u die er in krijgt wordt het gevaarlijk, dat de geheele teelt mislukt. U kunt die er uit houden door bespiken met Poliflor of met een mengsel van zeepwater en wat brandspiritus. Met dit mengsel moet u minstens twee keer spuiten... 1 et tusschenpozen van een dag of vijf. Als u er niet veel zet, kunt u ook de toppen uit de tuinboonen nippen, als ze 80 tot 90 c.M. hoog zijn, of als u de eerste luizen in de toppen ziet zitten. U oogst de duivenboonen als de eerste, dat zijn de onderste, peulen zwart worden. D.

Een tweetal bereidingswijzen van de ui.

We leven in een tijd, waarin we niet altijd alles kunnen krijgen zoals we dat vroeger gewend waren, we moeten leeren ons zoo goed mogelijk te behelpen met de dingen, die wel verkrijgbaar zijn. Denk b.v. aan de specerijen als nootmuskaat, peper, kruidnagelgruis, enz. Tot voor kort meenden we, dat deze specerijen bij de bereiding van verschillende gerechten niet gemist konden worden. De smaak van het gerecht zou dus bij gebrek aan specerijen achteruitgaan.

Hoe kunnen we dit nu voorkomen?

We zoeken natuurlijk naar een vervangingsmiddel voor de gebruikelijke specerijen en kunnen dit vinden in de versche

loopig nog niet behoeft te worden gevreesd. In Twenthe heeft het „vloggele“ en het Paaschtaaksleepen een aparte bekooring. Velen zullen getuige zijn geweest van het „vloggele“ in Ootmarsum, als een lange slinger van menschen over de keelstraten van het oude stadje trekt en daarbij voortdurend een eeuwenoud Paaschlied zingt. Van het Paaschtaaksleepen is vooral al dat in Denekamp bekend, waar de boom op het landgoed „De Beugelskamp“ wordt gekapt en daarna door een lange menschenlanger naar de Paaschweide wordt gesleept.

Tal van landgenooten zijn de laatste jaren met de Paaschdagen van deze oude, primitieve gebruiken getuige geweest, en zijn onder de bekoring gekomen van de eenvoudige schoonheid, die zij ademen. Dat het geen kijkspel is, blijkt uit het feit, dat zij voortleven in buurtschappen, waar geen mensch naar deze feestelijkheden komt kijken.

De Paaschtafel.

Al zal men dit jaar niet naar hartelust eieren kunnen eten, een Paaschtafel kan iedereen maken. Bij de feestdagen past nu eenmaal wat extra gezelligheid in huis. Het zijn andere Zondagen dan de gewone. Zoo'n huiselijk feest heeft een groote bekoring en juist de huisvrouw is degene, die hier de sfeer schept.

Ook met eenvoudige middelen kan men een aardige Paaschtafel maken. Men dekt de tafel met een schoon wit kleed en plaatst er als middenstuk een platte ronde of ovale schaal op, die men opgevuld heeft met aarde en mos. In het mos plaatst men in een kring de eieren, die men met een klein beetje was mooi glimmend kan wrijven. In het midden van het bergje mos steekt men eenige gele narcissen, daar tusschen door een paar takjes wilgen-katjes en langs den rand misschien wat crocussen of speenkruid. Zoo'n voorjaarschotel geeft aan de tafel direct een fleurig cachet. Vanuit het midden kan men de tafel nu met gele of paarse linten of smalle reepen papier in vakken verdeelen. Aardig is het om, wanneer men daar wat handigheid in heeft, op een blauw naamkaartje een Paaschmotiefje te teekenen, een haasje of een bouquetje voorjaarsbloemen. Een klein voorjaarsbouquetje tusschen het servet gestoken doet het ook uitstekend. Men bedenke bij iedere versiering dat overdaad schaadt, vooral een tafelvorsiering lijkt snel aan dit euvel. Daarom juist kan een enkel bloemetje al zooveel doen.

tuinkruiden, die vroeger, voordat de specerijen in ons land ingevoerd werden, algemeen gebruikt werden. Welke zijn deze tuinkruiden?

In de eerste plaats de ui en de aan de ui nauw verwante sjalot, bies- en knoflook. Verder kennen we de tijm, boonkruid, lavas, mierikswortel, peterselle, blad- en knolselderij.

Het gebruik van vele van deze kruiden moesten we eerst weer leeren. Een kleine aanwijzing geeft het volgende lijstje, waaruit we kunnen zien, waarin de verschillende kruiden gebruikt kunnen worden:

Tijm als toevoeging bij vleesch in sauzen en soepen;
boonkruid bij tuinboonen;
lavas in verschillende soepen;
mierikswortel bij vleesch;
peterselle, selderij op verschillende groenten, in soepen en sauzen;
knolselderij in soepen;
ui, sjalot, bies- en knoflook bij vleesch, groenten, soepen, sauzen en aardappelgerechten.

Natuurlijk heeft niet ieder direct al deze kruiden ter beschikking. Het verdient daarom voor houders van tuinen of tuinjes aanbeveling, een kleintje kruidentuin aan te leggen. Deze neemt weinig ruimte in en kan veel voldoening geven. Voorloopig zullen we ons moeten redden met de kruiden die de groenteboer ons kan leveren, want van ui en sjalot wel de belangrijkste zijn.

De uit heeft door de tijden heen steeds een voorname plaats bij de bereiding van onze gerechten ingenomen, denk maar eens aan „het gefruite uijtje“, wat aan veel sauzes en soepen een lekkeren smaak moet geven, aan het rauwe gesnipperde uijtje of sjalotje in vele sla-soorten; aan aardappelgerechten, die zonder toevoeging van een uijtje weinig smaakvol zouden zijn, enz. enz.

Maar bovendien wordt de ui nog op andere wijze gebruikt, b.v. bij verwerking van restantjes vleesch, in haché, in stampot van uien en aardappelen, verder in de minder bekende uiensoep en gestoofde uien. Hieronder volgen de recepten van de twee laatstgenoemde gerechten.

UIENSOEP (4 borden).

2 uien (= 200 gr.), 1/2 L. water, 1/2 L. melk of 1 L. water en 100 gr. taptemelkpoeder, 40 gr. boter = 2 lepels (glad afgestreken), 40 gr. (4 lepels) maizena of bloem, 5 lepels geraspte of gemalen oude kaas, zout en „aroma“ naar smaak.

Fruit de gesnipperde uien in de bote licht bruin, voeg het water toe. Dan binden we de soep met de maizena of de bloem voegen de melk of het met een weinig lauwater aangelegde taptemelkpoeder toe en roeren er van het vuur af de geraspte kaas door en maken de soep op smaak af met zout en spijsaroma. Deze soep wordt als een bordje vooraf gegeven.

GESTOOFDE UIEN (4 personen). Kies hiervoor 1 K.G. kleine uien of snijd groote uien in stukken. Schil en wasch ze en zet ze op met weinig kokend water en iets zout. Na 1/2 uur zijn de uien gaar. Van het overtollige kooknat en melk, boter en bloem maken we een sausje op de volgende manier:

Roer voor een sausje van 2 d.L. 2 lepels bloem en 1 lepel boter in een pannetje op het vuur door elkaar, voeg het mengsel van 1 d.L. kooknat en 1 d.L. melk toe en blijf roeren tot het sausje doorkookt. Maak het daarna op smaak af met iets zout en wat aroma.

Het is ook zeer smakelijk, het sausje alleen van kooknat te maken, waaraan 2 lepels taptemelkpoeder en een scheutje azijn zijn toegevoegd; de bereiding is verder dezelfde.

Vroeger dan andere jaren is men in Drente reeds met de vervening begonnen. — Ook de vrouwen laten zich niet onbetuigd en helpen krachtig mede. (Foto Pax-Holland)

Vierde Blad van „De Zuidwillemsvaart“

De eieren voor Broeder Cyprianus

Door Paul Kuypers

(Paaschvertelling).

Deze vertelling begint met jongens en meisjes, ze zal er nochtans niet mee eindigen en zij, die zich gaande het verhaal zullen afvragen, of ze elkaar krijgen of niet, doen beter het lezen nu al te staken, want ze krijgen elkaar niet. Dit verhaal immers is geen fantasie, maar het is genomen uit het werkelijke alledaagsche leven, onopgesmukt waar het eenvoudig is en niet veranderd als het verhaal soms onwaarschijnlijk lijkende wendingen neemt.

Er was weer een nieuwe lente over Brabant gevallen. Het akkerland was opgedroogd en verkruid van de warmte, de heggen liepen uit, er kwamen vogels in de boomen en de leeuwerikken zongen de zon tegemoet.

Op zoo'n lentedag riep de knecht van „Berkenhof“ over vier hectaren land heen tegen Manus de Krul dat de eliersite dit jaar weer doorging.

— Zeg maar dat ik er bij ben, dan! Ja, zeg maar dat hij erbij was! Manus de Krul was overal bij, zonder verzocht te worden. Hij voegde zich bij de jongens die wel verzocht waren en men had hem tot hier toe nog nergens weggejaagd. Nou kon hij op die manier op den Berkenhof binnen komen.

Er viel daar van alles mee te maken. Men was er royaal op tafel, ge hoefde er geen dorst te lijden en aan het einde werd er gedanst op de muziek van een trekharmonica. Er kwamen op zoo'n dagen nogal wat durkskes bijeen. Ge weet nooit. Manus de Krul verheugde zich op de komende Paaschdagen.

Hij ging naar de eliersite in gezelschap van Franske Keeren, een driftig baaske, dat ze overal binnen lieten, omdat hij wat in de portemonnaie had.

Ze kwamen op den Berkenhof binnen. Franske groette en praatte met een vrijmoedigheid alsof hij hier alzeven gekomen was. Hij schoof bij aan de groote tafel en zette een stoel klaar voor Manus de Krul.

— Nou zullen we 'ns zien, of het de moeite waard is dat we hier op de eliersite zijn gekomen.

Hij vatte groote sneeën mlik, hij liet zich koffie ingieten en begon. Onderwijl zat de halve tafel hem aan te kijken, omdat dit jong zoo ongegeneerd strant was.

Maar Franske zei, dat ze wat op moesten schieten, subiet gingen ze dansen.

Neven dezen heer zat Manus de Krul z'n eigen maar goed te houden. Van binnen lachte-n-ie omdat ze allemaal zaten te stoken op Franske en hij gelukkig een beetje vergeten zat.

Er kwam naderhand bier op tafel. Franske hanteerde zelf de kan, hij goot z'n eigen in, hij zorgde ook dat Manus niet droog kwam zitten. En Franske stelde voor dat ze het vee 'ns zouden gaan bekijken, dan konden de melken de tafels afruimen en den herd klaar maken voor een dans.

Franske stond op en de rest volgde. Ja, het was wel een brutaal manneke. Hij lachte en knipoogde tegen Manus de Krul. Had hij 'm dat eventjes schoon geveerd!

Toen werd er gedanst. Maar hierbij was Manus de Krul de man. Hij was lang en gezet en hij voerde de meikes rond of het veerkes waren. Hij kende van ledere den echte figuren. Ge werd niet moe als ge met hem danste en hij kon alle liedjes meezingen.

Het dansen was nog maar 'n kwartierke aan den gang, toen Franske tegen Manus zei, dat ie niet geregeld mee Hanna's mocht dansen. Hij kon 'n ander ook wel 'ns 'n kans geven. Manus was er wel een beetje verwonderd over, dat hij deze boodschap van Franske kreeg, want hij had vanmiddag niet één keer met Hanna's gedanst.

Nou bekeek hij Hanna's, zooals ze daar stond onder de oude hangklok. Ze had een frische gezichtje, ze had klare oogen, die toe lachen genield waren, ze had natuurlijke krullen en ze kon zich zoo'n beetje als een echte dame bewegen. Had Franske maar niks gezegd, want nou kon Manus zich niet weerhouden om haar ten dans te vragen. Het ging schoon met Hanna's en Manus danste voort geregd met haar.

Tegen licht en donker gingen deze twee op zijn eentje naar het vee kijken. Maar ze stonden te nauwermond samen op den voorstal of daar had ge Franske al.

Hij vroeg Manus of ie even mee buiten wou komen. Iedereen weet wat zoo'n uitrodding beteekent in zulke omstandigheden en Hanna waarschuwde al.

— Blijf maar hier, Franske heeft te veel uit.

Maar Manus trok z'n Zondagsche jas uit, hij zei tegen Hanna, dat ze maar stilletjes binnen moest gaan dan zou hij dat prulleke buiten gaan opzoeken. Manus kwam buiten.

Franske en Manus. Franske had een knuppelke in de hand doch Manus sloeg hem met één vuistslag tegen de wereld, dat hij de beenen in de lucht stak. Maar Franske kwam weer overeind om Manus met zijn eind hout te lijf te gaan. Manus haalde nog eens aan en toen viel Franske tegen den muur, waar hij bleef liggen. Manus ontdekte dat Franske aan het hoofd bloede en toen hij nog stond te prakkzeeren, wat hij er mee aan moest vangen, was al 't volk van den herd al buiten komen gelopen. Bij het vrouwvolk begonnen ze subiet te schreuwen. Ze vatten Franske op, ze brachten hem binnen. Daar was het jong zoo weer tot z'n eiger gekomen. Maar het feest was afgelopen.

Wat deden deze twee kameraden? Den zelfden avond waren ze met elkaar uit om de ruzie af te drinken en ze deden dat royaal. Ten laatste zei Manus:

— Gekkenwerk om over durkskes van andere menschen te gaan vechten. Ik zie van Hanna's af, als ge wilt.

Nu was Franske ook vriendelijk genoeg. Hij zei:

— Wel nee, gij vat ze maar, want ik wil ze niet.

Ze gingen naderhand samen, zingend en wel, naar den Kloothoek en ze klopten Hanna's vader op de opkamer wakker.

— Uw dochter is een schoon meiske, maar we willen ze geen van beiden.

Hanna's vader zag genoeg, wat er met deze twee aan de hand was. Hij was een plezierig manneke en hij riep de nachtraven zelfs binnen. Of ze nog koffie lusten?

Ze zaten naderhand parmantig koffie te drinken. En Manus en Franske hadden het over Hanna's, die wel een schoon durkske was, maar die ze geen van beiden meer wilden hebben.

Hanna's vader moest haar dat maar vertellen. Maar deze boer trok zich het een beetje op z'n eer en hij antwoordde:

Het werd weer lente, het liep tegen Paschen en het was vastentijd. Franske kwam bij broeder Cyprianus:

— De oolenaar vliegt binnenkort over ons huis. Mahus, gij bidt nog al veel, denk ook 'ns aan ons Hanna, zoo maar mee impsant.

Ja, ja, altijd, daar kon Franske van op aan.

— Dan breng ik met Paschen een korf eieren, zooveel, dat alle paters en broeders er ieder minstens drie hebben.

— Heel mooi, goed bedacht, zei broeder Cyprianus, wat zullen we smullen!

— Dat is dan als herinnering aan dien Paaschdag op den Berkenhof en dien trubbel om Hanna's.

De oolenaar had een langzame maar voorspoedige vlucht en Franske en Hanna kregen een welgevormden zoon in de wieg dien ze van louter blijdschap Manus heetten.

Daags voor Paschen bracht Franske een groote mand eieren naar de bruine paters De armen uit de omgeving hadden er een goed ontbijt mee op Paaschmorgen en de zwervers van de straat kregen een Paaschei bij hun brood aangereikt van den goedlachschen portier.

Franske kwam ook met Paschen van het volgende jaar terug. Er was dezen keer wel niks op hand met Hanna's, maar een goele gewoonte moest ge niet te schierlijk te niet doen. Onderhand werd het een vaste gewoonte, dat Franske op Paaschzaterdag kwam biechten bij den Gardiaan en zijn eieren afleveren bij den portier.

Paasch-sonnet.

Paaschmorgen praalt in 't prille lenteleven,
De zonne zendt haar morgenstralen zacht,
En doet de bloemen van verrukking beven,
Heel de natuur op 't grootsch gebeuren wacht,

Dat dezen dag opnieuw weer zal geschieden,
In volle heerlijkheid! 't Mysterie van Zijn Macht,
Doet stralend Hem 't gesloten graf ontvlieden,
Waar in Pilatus Hem voor goed begraven dacht....!

Hij staat in sneeuw wit kleed, en Zijn doorboorde handen,
Zijn voeten en 't doorstoken Koningshart,
Getuigen van de wreedheid der soldaten....

Nu gaat Hij zegenend door alle landen,
Hij wil den Vreë brengen in onze smart,
„Maar eerst moet gij elkaar oprecht beminnen en niet
haten!”

JAN DE ROOIJ.

— Hebben jullie er al eens over gedacht, dat het omgekeerde ook wel 'ns waar kon zijn!

— Zoo zal het wel zijn, zei Manus, zij wil ons niet. Zooveel te beter ik ga broeder worden.

Dat hij broeder ging worden, herhaalde Manus bij het naar huis gaan. Hij vatte Franske geducht bij den kraag, zoodat deze naar adem gaapte:

— Jou heb ik bijna van kant gemaakt, nou ga ik naar het klooster, daar overkomt je zoodaets niet.

's Anderendaags herhaalde Manus dat hij naar het klooster zou gaan. Hij lachte er zelf mee en niemand wilde 't geloven. Maar het was nog geen hooienstijd, toen was Manus al bij den Gardiaan van het klooster geweest.

— Ik heb al zoo lang tegen dien buitenkant van den tuilmuur gekoken, zei Manus, ik wil hem ook wel eens aan den anderen kant zien.

En de Gardiaan wilde Manus wel.

Er was hier geen boer of boerin die geloofde, dat Manus bruine broeder zou worden, voor dat ze een hand van hem kregen ten afscheid. Met Franske Keeren ging Manus daags voor z'n intrede nog 'n keer uit. Manus had gewaarschuwd dat het niet te lang mocht duren, maar het werd bijna middernacht, toen ze naar huis gingen.

— Nou vat jij Hanna's toch maar, zei Manus.

— Ik zal er 'ns over prakkzeeren, antwoordde Franske.

Franske prakkzeerde niet lang. Den volgende Zondag ging hij met Hanna's uit het Lof naar huis, en toen het kermis werd, kwam hij bij Hanna's thuis al over den stoep.

Toen Manus als broeder Cyprianus zijn kleine geloften deed, stond Franske met

Toen Manus als broeder Cyprianus zijn kleine geloften deed, stond Franske met Hanna's onder de roepen en nadien kwamen ze wonen op een boerderij in de nabijheid van het klooster. Daar werden ze in den vroegen morgen gewekt met het doordringend klinken van de kleine kloosterklok die door Broeder Cyprianus geluid werd, omdat hij zoo sterk was.

Broeder Cyprianus en Franske Keeren bleven vrienden. Franske bracht aardappelen naar het klooster, als de broeder op termijn was geweest. Dan zag hij broeder Cyprianus die boelrider in den grooten tuin was. Franske voor hier nooit vandaan zonder dat ze samen bij den broederbrouwer waren geweest en een glas bier hadden gedronken op hun oude vriendschap. Aan de poort stak broeder Cyprianus Franske nog een paar sigaren toe.

— Hier, rook er maar eens goed van en doe de groeten aan Hanna's.

zijn jongste zoon getrouwd was, de stamhouder, Franske en Hanna hadden een burgerhuis laten bouwen. Nou zaten ze weer alleen.

Franske en broeder Cyprianus waren zeker een beetje kindsch aan het worden, want ze gaven elkaar met veel nadruk herhaalde keeren een hand en het speet broeder Cyprianus dat Franske zijn bier niet meer hebben kon.

— Volgend jaar zal ik een extra scheutje laten brouwen, zei de broeder, dit bier heeft te veel van suikerwater weg.

— Tot volgend jaar dan!

— Ja, tot volgend jaar!

Er viel een deur dicht, de poort werd achter Franske gesloten. Dit was eigenlijk een ontroerend afscheid. De Paschen ging voorbij, en de zomer en nadien een lange, barre winter.

Broeder Cyprianus werd gedispenseerd voor het nachtelijk koorgebed, hij hoefde de Mis niet meer te dienen, en de jonge paters, d'e pas gewijd waren, knikten vriendelijk als ze hem op het tuinpad ontmoetten, omdat hij zoo eerbiedwaardig oud was.

En weer werd het Paaschzaterdag. Maar dezen keer wachtte broeder Cyprianus tevergeefs op Franske Keeren, het oude beetje. Ook de eerste Paaschdag ging voorbij. Toen kon broeder Cyprianus de onrust niet meer verdragen. Hij sloofte op zijn verlopen sandalen naar den Gardiaan.

Of er niet iemand kon gaan kijken naar Franske Keeren, daar zou het wel niet goed mee zijn. De Gardiaan, die pas 'n paar maanden geleden door het kapittel voor dit klooster gekozen was, begreep het allemaal zoo gauw niet, maar de vicaris legde het hem wat beter uit. Er werd wezenlijk een broeder op uitgestuurd. Die vond Franske en de vrouw ziek te bed. Franske was zowat bezig te sterven en Hanna was van de onrust hierover ook maar ziek geworden.

De broeder kwam naar het klooster terug. Er ging een dokter naar het huiske en er werd een pater gevraagd om Franske te bedienen.

Broeder Cyprianus had een wensch tegenover den Gardiaan: Hij heeft altijd een beetje royaal geleefd, deze boer en hij

heeft er maar zoo'n beetje mee gelachen; stuur er dus niet zoo'n jongen spunter heen, maar een die hem met den Franschen slag behandelen kan. Zoo gebeurde het. En over de lentewegen ging dien Paaschdag een ingetogen priester met Ons Heer. De prille zon scheen breed over de wereld, de aarde barstte open in haar herkegen vruchtbaarheid, het jonge koren glansde onder den goeden adem van een westenwind. Daarbij zongen de leeuwerikken die van alle windstreken bijeen vlogen.

Franske werd bediend en Franske stierf nadien een vroemen dood, maar hij was niet vergeten de groeten te laten doen aan Manus in het klooster en ook had hij gecommandeerd, dat Hanna eieren zou laten brengen opdat de paters het na den vasten nog eens goed zouden hebben.

De eieren kwamen niet, want toen Franske nog boven aarde stond, moest de pater terugkeeren naar dit huis, om ook Hanna's in haar laatste uren bij te staan.

Ze werden naast elkaar begraven onder één kruis, dat hun beider namen draagt.

Graag had broeder Cyprianus dit graf eens bezocht, maar de Gardiaan had het hem ontraden: ge zoudt zelf den dood kunnen halen, broeder Cyprianus. Bid wat in het koor of in den hof. En broeder Cyprianus deed het. Hij bad in het koor in den morgen en als het avond werd. Hij bad in den hof bij het groepje kruisjes van de paters en broeders die hier gestorven waren.

Een keer bleef de plaats van broeder Cyprianus in den refter leeg. Men dacht dat hij op zijn cel was, maar ook bij de respers was zijn plaats in de koorbank onbezet. Men zocht hem en men vond hem, waar hij aan den calvarieberg in zwijn gevallen was. Ze legden hem eerbiedig neer op zijn krib, men verzorgde hem, het baatte niet en aan den morgen was broeder Cyprianus stilletjes weggeslapen. Zijn gelaat was verjongd door iets van een glimlach die over zijn gezicht bestorven lag.

En dit is de eenvoudige geschiedenis van Broeder Cyprianus, van Franske Keeren en zijn vrouwke Hanna. Er is niks af- of bijgedaan. Zoo hebben ze bestaan in den ouden tijd, hier in Brabant.

DOLF's BLIJDE PAASFEEST.

Door JACQ. v. KOLLENBURG.

Nadat de eerste twee meisjes waren geweest, was er na enkele jaren dan eindelijk een jongen gekomen. Toen heerste er veel blijdschap bij de familie Govers. Dolf, de eerste zoon, die ook de enige zou blijven in dit vrome huisgezin.

Dolfs ouders waren maar eenvoudige mensen, die al veel jaren hadden gewoond in een Brabants dorpje, dat ergens als verdwaald lag te midden van uitgestrekte velden in het klanke Peelland.

Na zijn geboorte waren de buren komen kijken naar dit tere mensje, dat zijn leven begonnen was midden in een stralende lente-tijd, en nog wel op een hoogtij-dag, toen de Paasklokken hun feestelijke klanken spontaan en jubelend over dit dorpje strooiden.

Dolf was een Paaschkind! Dit had ook de pastoor gezegd, die hem gedoopt had.

„En dat het een brave Christenmens mag worden”, had hij er aan toegevoegd.

„Natuurlijk, meneer Pastoor”, had Vader Govers lachend, maar vol trots geantwoord en opgetogen had hij het kleine kereltje weer naar huis gedragen, waar moeder al ongeduldig wachtte om haar jonkske aan haar hart te drukken, met een diepe lach van moederlijk geluk!

Dolf was een „gezegend” kindje. Moeder Govers placht het vol trots te zeggen.

„Van dat jonkske heb ik tot nou toe nog niks als plezier beleefd.”

Toen Dolf zeven jaar was mocht hij van meneer Pastoor misdienaar worden. Al spoedig kon hij vlot overweg met al die vreemde Latijnsche woorden en aan het altaar zat hij zo stil, zo eerbiedig en toch zo opletend.

„Een lief kereltje”, fluisterden vrome zielen elkander toe, wanneer ze Dolf zo zagen zitten en ze gesticht waren door zijn kinderlijke vroomheid.

Er was in de kleine parochie ook een jongens-koortje, dat ijverig meezong, Zondags in de Hoogmis, en door de week, als vele van de „grote” zangers naar hun werk moesten.

Toen Dolf 12 jaar was mocht hij van vader daar bij gaan, want de meester van de school had al lang gemerkt, dat Dolf een muzikaal gevoel en een zuiver stemmetje had. De parochianen wisten nu al spoedig, als Dolf niet aan den altaar zat, dat hij dan meezong op het hoge koor.

Ingetogen luisterden ze, wanneer zijn voorzag klinkklaar langs de gewelven klonk. Vooral op en rond de grote feesten van Pasen, Kerstmis en Pinksteren was Dolf naast een devoot misdienertje het zangerijke des Heren.

Zijne reine jongensstem leid in de Goede Week zingend mede met den gefolterden Christus; Dolfs jongenshart lag op zijn tong, wanneer hij weeklaagde: „Pópule! meus! Mij volk, wat heb ik u misdaan!”

Maar enige dagen later op Paasmorgen jubelde dit zelfde sopraantje onstuimig: Resurrexi, ik ben verzezen, Alleluia!

De goede Pastoor wilde op zulke dagen niet achterblijven en zong met zijn oude, hese stem moelzaam de schoonste Prefatie uit het hele misboek....

Ja, meneer Pastoor kon tevreden zijn over Dolf, zijn misdienaar-zanger, en hij was het ook!

Op een dag was Pastoor bij Govers thuis gekomen, toen Dolf weg was. Hij was nogal lang gebleven en had veel besproken met vader en moeder. Pastoor had in Dolf het muzikaal talent ontdekt. Dit mocht niet verwaarloosd worden. Dat wisten Dolfs ouders ook wel, maar zij waren maar eenvoudige mensen en een muzikale opleiding kostte veel geld! Dit gegronde bezwaar van vader en moeder had ook pastoor doorzien. Daarom zou hij Dolfs muzikale studie bekostigen. Vader Govers wilde hiervan eerst niets horen, maar toen pastoor nog meer gepleit had voor Dolf en z'n aangeboren gave, stemde hij toch eindelijk toe.

Jaren verstrekten waarin Dolf een stevige jongen werd. Een flinke hulp voor zijn vader in diens timmerwinkel.

Enkele middagen in de week zagen de dorpelingen hem met een grote boekentas op de fiets het dorp uit schieten in de richting van de stad. Dan ging hij muziek- en zangles halen aan het conservatorium. Al fietsend galmden zijn gave stem over de wijde velden.... Nog een jaar ging voorbij, tot Dolf bijna twintig was. Toen kwam de dienstplicht die hem lang zou wegrukken uit zijn gemeedelijk dorpje, dat hij lief had om zijn knusse kleinheid, maar waar ook Dolf op zijn beurt gezien was om zijn fier en blijmoedig karakter.

„Een flinke kerel, die zoon van Govers, de timmerman”, zeiden de dorpelingen altijd.

„Onze Dolf is een reuze jong”, pochte vader Govers zelf vol oudertrots tegen zijn vrouw en tegen allen die het horen wilden! „Onze Dolf, ja”, herhaalde moeder dan stil en innig.

Het viel vader niet mee Dolf in zijn zaak te moeten missen.

Maar ook moeder vond het erg, dat Dolf vertrekken moest. Zijn muzikale studies vooral zouden er onder lijden.

„Ja vrouw, niks aan te doen”, sprak vader dikwijls bemoedigend, „plicht is plicht en dan, hij zal er heus niet slechter van worden. Het is niet goed voor z'n jongen, altijd maar thuis te blijven, ook al heeft hij hier dan ook volop z'n werk. Ik voor mij, voegde hij er dan nadrukkelijk achteraan „ik denk nog altijd met veel plezier weer terug naar m'n jongen tijd toen ik ook in zo'n groen-grijs soldaten-pakje stak....!”

Al spoedig vertrok Dolf naar zijn aangewezen opleidingskamp ergens midden op de zanderige Veluwe. De eerste dagen „in dienst” waren saai en eentonig. Maar buiten dienst in zijne vrije uren wandelde Dolf graag rond in deze woeste omgeving met zijn struise heuvelpracht en vele ruige bossen.

Doch ondanks deze schoonheid zong de schoonheid en de goedheid van het vlakke Brabantse land een somber lied van heimwee in zijn jong soldatenhart!

Dolf was zeer gehecht aan het fiere Brabant met zijn gemeedelijke, openhartige bevolking, waartussen hij was opgegroeid; waarmee hij een tevreden leven had geleid.

Dolf was geen lichte hollewaal als veel van zijn kameraden hier, wie het bijkbaar onverschillig liet verwijderd te zijn van hun geboorteplaats, wie het om het even scheen waar zij dit gedeelte van hun leven sletten! Dolf had geen hekel aan de dienst o nee,

maar hij kon er toch ook niets aan doen, dat zijn gevoelige natuur hem in gedachten voortdurend terug voerde naar zijn verre Brabant....

Het was eerst Lente geweest en toen zomer. Nu was het winter, een felle lange winter. Vele maanden waren verstreken. Dolf was nog steeds in de grote kazerne op de Veluwe.

Gouden biezen stonden zijn mouwen als teken, dat hij de rang van sergeant al bereikt had. Geregeld ging hij met verlof want het was in vredes-tijd, toen er nog over geen oorlog werd gesproken of gedacht!

De soldaten maakten in de voormiddag hun marsen, werden in de namiddag wat getild en hadden 's avonds meestal rust. Sinds enkele maanden hield Dolf hier in zijn vrije uren z'n muziek-studies bij. Een vriendelijke kapitein had voor hem gedaan gekregen, dat hij rustig kon studeren op het orzel van de Dorpskerk.

En als zijn kameraden na de dagtaak wat rondslenterden dan zat Dolf in het schemerig kerkje aan het orgel en blokte hardnekkig op lastige fuga's en langdradige preluden.... Binnenkort zou hij enkele dagen vrij vragen uit de dienst om in Amsterdam examen te gaan doen in piano en orzel.

Dan zou hij, als de diensttijd afgelopen was, vooroef afswaaien naar zijn dierbaar Zuiden om daar in het bezit van zijn diploma en een prachtig geschoolde stem, aan de arbeid gaan. Als koorleider, dirigent of organist. Ook zou hij links en rechts muziekvoordrachten geven, misschien zelfs ooit kunnen optreden als solist bij een groot erkend orkest...! Zo fanatiseerde Dolf, bouwde vijftig aan schitterende luchtkastelen....

Maar helaas zou deze schone toekomst-musiek vooraleer zij zou gaan klinken schel worden overstemd door andere geluiden.... Het was in de navinter van 1940.

Dolf had examen gedaan en was nu in het bezit van het lang begeerde diploma.

Het wachten was nu op de dag, dat hij zijn soldaten-plunje uit kon trekken en overblijven in een groot koffer waarin het sterk naar kamfer rook....!

Maar dit zou nog lang duren want er was over ons vredig landje een broerige sfeer gaan hangen, die deed vermoeden dat er iets op handen was, iets, wat de naderende lente zou overmeesteren!

Het bevon te haasten met verlof geven. Dit was Dolf tot nu toe nog niet gewend geweest. En op een dag, toen hij eindelijk weer eens gereed stond om naar huis te reizen werd bekend gemaakt, dat de verloven deze keer helemaal ingetrokken waren....

Dolf en bijna allen die tegelijk met hem in dienst waren gekomen hadden de kazerne moeten verlaten en waren haastig weggetrokken naar het dorp Ede, in de buurt van de Grebbelinie.

Hier werden ze inekwartierd bij ontstelde burgers. Dolf kwam in huis bij de familie Hartgers, net te burgemeesters, die midden in het dorp woonden. Vader en moeder Hartgers keken eerst verbaasd en onwennig naar dien gullen Brabant, die zo maar ineens bij hen was komen binnenvallen. Toch waren het goede, bezorgde mensen, die echter de eerste dagen dat Dolf bij hen in huis was, hun eigenlijke karakter liet wat schuchter verborgen hielden achter een waas van koel teruggetrokkenheid.

Maar zeer spoedig al was dit brokje stroeve verbaard gaan wijken en had plaatsgemaakt voor hechte, diepe vriendschap! Dolf was volwaardig opgenomen in dit kleine huisgezin, waar behalve vader en moeder nog een zoon Frits en dochter Mientje aanwezig waren.

Wanneer Dolf 's avonds aangeschoven zat bij de huishoudelijke kring dan lieten vader Hartgers en Frits hem breeduit vertellen van zijn Brabantse land, waarvan hij, door alles heen, zo'n trouwe, ware zoon bleef!

Ze genoten van zijn sappig taalje dat hij sprak wanneer hij historische belevenissen opstelde! Want Dolf was een felle grapmaker met een ingeboren humor.

Ook Mevrouw Hartgers was duchtig in de weer om het Dolf zo gezellig mogelijk te maken. Ze ijverde volop, om door haar goede zorgen zoveel mogelijk te vergoeden wat ze wist dat Dolf zo zeer miste: zijn thuis!

Wanneer hij zijn rantsen kucht verorberd had tracteerde hij hem dikwijls op extra fijne hapjes. Moeder Hartgers verwonderde zich over Dolf's eetlust, menigmaal vroeg zij zich in stilte af of alle Brabanders zulke „vreedzame“ mensen waren....! En dan Mientje, de ranke dochter van om en bij de twintig. Een plantje melks met rode ronde wangen en schalkse bruine ogen. Een dertelving vol vrolijkheid en met een gouden hert! Ze stopte Dolf's wollen wanten, zet'le knopen aan de uniform en poetste 's morgens trouw zijn logge, soldaten „kistjes“!

Dolf was bij, dat hij het zo goed getroffen had en juist bij deze mensen in huis was gekomen, vooral om Mientje! Niet dat hij de zorgen der andere huisgenoten minder waardeerde. Natuurlijk niet! Dit was te dwaas om zelfs maar te veronderstellen. Maar ook ja, Mientje was een aardig meisje, wat jonger als hij. En Dolf, hij was nog immer een vrije, blide jongen die zijn hart gelukkig niet verpacht had aan de eerste de beste.

Hier, ver van zijn dorpie, was hij ineens gaan houden van Mientje. Vreemd toch eigenlijk. Een meisje uit een andere streek, met andere gebruiken, en andere gewoonten.

Dolf ervoer, op zijn manier, dat het zonderling kon lijken in deze woelige wereld.... Dolf hield veel van Mientje, maar ook uit haar ogen meende hij bijwijlen een warme blik op te vangen, die meer verried als louter vriendschap! Dolf werd wat stiller. Hij kon niet meer zo ongedwongen doen als vader en de anderen hier van hem gewend waren. Ook het vertellen 's avonds ging niet meer zo vlot en indachtig, vooral niet als Mientje er bij zat. Want dan dwaalden zijn ogen onwillekeurig naar haar kwiek fleurte uit aan de andere kant van de tafel, waar ze zat, gebogen over een handwerkje, te welk een bedeesd bloesje haar wangen kleurde.... Want ook Mientje's gevoelens ten opzichte van Dolf hadden zoetjes aan een amoureuze tint gekregen!

Zo verstreken de dagen in wederzijds groeiende vriendschap.

Het was half April.

De lucht kwam vol tere geruchten en dertel speelden de zonnestralen door de stoere elkebomen.

Over ons land en over de heuvelende heide van de Veluwe juichte een nieuwe lente in al haar prilte schoonheid!

Maar met de mooie lente ging de wrede oorlog komen....

De eerste dagen van Mei verstreken in de droeve verwarring, die plotseling over ons land en volk gekomen was. Pinksteren 1940! Dolf was weggerukt bij de familie Hartgers om met zijn regiment een overmachtigen vijand te gaan bestrijden.

Hij had de goede mensen moeten achterlaten in bange vertwijfeling. Haastig en zenuwachtig had hij afscheid genomen van Mientje.

Mientje werd stil. Haar gedachten zwierden voortdurend langs de dagelijkse gebeurtenissen heen naar Dolf.

Op haar kamer prijkte op het nachtkastje een glanzende foto van hem, waar hij opstond nog onbezorgd lachend vanonder zijn olijk soldaten-mutsje.

En beneden in de huiskamer flikkerde voor het kruisbeeld een devotie-lichtje. En na hun avondgebed bad heel de familie Hartgers trouw nog een extra weesgroetie om zegen en redding voor ons land, voor al de soldaten maar vooral voor Dolf!

De eerste dagen waren de troepen opgestuwd naar de grens. Maar vlak daarop werden ze weer teruggedreven....

Dolf's regiment streed nu hardnekkig mee aan de Grebbe-linie! Als verradelijke monstergangen kronkelden de loopgraven zich door en langs de heuvelige bossen. Boven huilde een vreselijke strijd! Kogels sloeten snerpnd door de ijle lucht, granaatsplinters sprongen in het rond en troffen vechtelende helden.

Beneden in het dal stroomde blinkend het klitsende water van de Grebbe.

Dolf met z'n regiment vocht dapper mee in deze hopeloze strijd.

En.... midden in dit krigstumult kwam het haast onvermijdelijke: Dolf raakte gewond!

Een suizende granaat-scherf had hem getroffen in z'n linkerbeen....

Kreunend zonk hij neer. Toen later het vuren even minder werd, kregen moedige Rode-Kruis-soldaten gelegenheid hem weg te voeren naar het hospitaal in Amersfoort. Daar kwam Dolf bij en zag verward rond in de vreemde, witte ruimte van de ziekenzaal. Nog half versuft en met de doodangst, die in zijn doffe ogen blonk richtte hij zich op en greep onzeker naar zijn getroffen been. Maar een starre, stekende pijn, deed hem weer machteloos terugvallen in de blanke kussens. Dolf was gewond, het zou wel heel lang duren, eer hij weer als vroeger zou kunnen lopen! Maar toch welde in zijn binnenste een oprechte, vurige dankbaarheid jegens Hem, de Heerser aller Volken, die in Zijn oneindige goedheid hem, Dolf, zijn jonge leven had gelaten!

Buiten was de wilde oorlogsstorm bedaard en Dolf was nu een der velen, die genezing zocht in dit hospitaal.

Het werd al zomer!

Bloemengeuren uit de tuin zwierden door de opstaande ramen naar binnen en gouden zonlicht danste over de heldere bedden. Dolf lag stil en berustend en genoot van deze zomerse schoonheid. In gedachten zag hij allen die hem dierbaar waren hier aan zijn ziekbed staan: vader en moeder, z'n beide zusters, Mientje, vader en moeder Hartgers en nog veel meer, die hij nu al zo lang niet meer gezien had.... Wat was er toch ontzettend veel gebeurd sinds hij de laatste keer met verlof thuis was, in Brabant.

Dolf had vanuit het hospitaal direct naar huis geschreven en naar Ede. Een apart briefje had hij er bijgedaan voor Mientje. Hij had gevraagd, of vader en moeder en allen, die hij maar kende toch gauw eens wilden komen....

En ja, ondanks de gebrekkige reisgelegenheden waren vader en moeder helemaal uit Brabant overgekomen. En in de lange, tijd dat hij hier nu al was, had ook Mientje en haar vader enkele malen rond zijn ziekbed gestaan!

De zomer ging voorbij en vele, windrige herfstdagen leidden een nieuwe winter-tijd in.

Dolf was nog altijd in Amersfoort. Z'n been was nu weer zover genezen, dat hij niet meer in bed behoefde te blijven. Dagelijks wandelde hij wat rond in de tuin, nog steunend op een stevige stok, of ging eens praten met zijn collega's die gezellig rond een warme, glimmende kachel zaten. Maar ook de donkere wintermaanden verstreken en een nieuwe Lente ging komen.

Het werd Maart. Vele herstelde soldaten hadden het ziekenhuis al verlaten, anderen zouden binnenkort naar huis vertrekken, ook Dolf. Hij had vernomen, dat hij als alles goed ging met Pasen weer thuis zou zijn. Direct had hij dit blijde nieuws in een lange opgetogen brief naar huis geschreven. Toen de laatste week voor Pasen aangebroken was, werkten vader en moeder Govers, Lena, Truus en de burens allemaal even hard om Dolf een ontvangst te bereiden, die hij nimmer vergeten mocht.

Giechelend vlochten de buurmeisjes slingeren van papier die dwars door het huis werden opgehangen. Vader Govers had een kruiwagen vol palmtakken gehaald en Lena en Truus knutselden dit groene goedge rond de grote arm-stoel van vader. Want daarin mocht natuurlijk Dolf zitten als hij thuis kwam. In de keuken redde moeder Govers het eten; het siste en knisperde er hevig en door het hele huis zweefden welriekende geuren. Moeder Govers sprak niet veel, ze dacht, dacht maar aan Dolf.

In haar binnenste jubelde nu reeds het feestelijke „Alleluia“ van pure dankbaarheid en tevredenheid, maar toch bovenal van blijdschap om Dolf's terugkeer. „Dolf's verrijzenis“, zoals zij tegen vader zei!

Paas-Zaterdag! In de voormiddag was Dolf thuis gekomen. Hij zag nog wat bleek en was nog zwak, maar zat toch alweer vol nieuwe levenslust. De vreugde en blijdschap bij het weerzien was groot, te groot eigenlijk om hier in effen woorden te worden neergeschreven. Een diep gevoel van dankbaarheid lichtte op uit de gesprekken van vijf gelukkigen en verjoeg de schaduwen van martelende onzekerheid, van zorgen en van leed uit deze beproefde mensenharten....

Er was feest bij Govers! Dolf zetelde glanzend van geluk in de versierde arm-stoel. Er kwam van alle kanten visite. Dolf moest vertellen. Hij vertelde over de oorlog, over 't ziekenhuis, over de familie Hartgers en over Mientje! Vader en moeder wisten alles van Mientje en hem! Ze kenden Mientje al uit de brieven van Dolf en van foto's die hij hen al eens gestuurd had....

En toen Dolf nog maar meer vertelde over Mientje glimlachten vader en moeder heimelijk tegen elkaar, ze deden ook wat ongeduldig. Maar dit merkte Dolf niet en hij merkte ok niet, dat Lena en Truus ongemerkt weggegaan waren.... Na een uurtje kwamen ze terug. Dolf zag ze vanuit de huiskamer aankomen buiten op het tuinpad. Ze waren niet alleen! Dolf zag het. Hij keek, keek nog eens scherper en toen.... toen sprong hij „onfeestelijk“ op uit zijn grote stoel en rende naar de deur, waardoor met Lena en Truus.... Mientje zijn Mientje binnenkwam....! Dolf was verrukt! Hij nam Mientje in zijn armen en kustte haar zo vaak en innig, dat ze er beiden verlegen van werden! Daarna keek hij van vader naar Moeder en van Lena naar Truus, twijfelend, wie van hen deze wonder verrassing voor hem had uitgedacht.

En tegen de avond, toen ze allemaal weer bijeen zaten, kwam de pastoor binnen. Pastoor wist, dat Dolf weer thuis was, want

Dolf had hem vanuit Ede en later vanuit het ziekenhuis geregeld geschreven. Pastoor schoof mee aan een gluurde onderwijl langs de anderen heen naar Mientje!

Dan zei hij: „Beste mensen, ik ben hier nou binnengelopen om Dolf en u allen geluk te wensen. Maar vooral voor Dolf heb ik bijzonder nieuws!“

Pastoor trok eens langzaam aan zijn sigaar en vervolgde: „Voor Dolf heb ik prettig nieuws! Hij kan organist worden aan de St. Agatha-parochie in de stad....“ Pastoor zweeg en genoot een ogenblik van de blijde verbazing. Dan stond hij op en sprak: „Je hoeft maar ja te knikken, en die baan is voor jouw Dolf! Denk er nog maar eens over en kom morgen, maar even op de pastorie.“

Na een vluchtige groet was pastoor verdwenen.

„Zou dit niet té veel geluk op één dag zijn, moeder?“, vroeg Dolf met een hese stem.

„Och, waarom jongen“, antwoordde moeder goedge lachend, „het is je toch allemaal gegund!“

En 's anderen daags in de plechtige Paas-mis jubelde als van ouds Dolf's heldere stem door het kerkgebouw: „Resurrexi, Ik ben verzezen, Alleluia“. Een nieuw leven was op deze verheven Paasmorgen ook voor hem begonnen!

Over den oorsprong van Paschen en haar gebruiken

DOOR A. SPOORENBERG.

Wederom is een der Christelijke hoogtijden aangebroken: de Paschen, waarmee de herrijzenis van den Zaligmaker herdacht wordt. Wie zich echter oit verdiept heeft in de Germaansche fabelleer of het Oude Testament weet, dat dit feest gezins zijn oorsprong heeft gevonden in het Christendom, doch dat het zeer, zeer ver in het grijze verleden teruggrijpt, zoover zelfs, dat de oermensch al zoo iets als onze Paschen gekend moet hebben. De reden daarvan ligt min of meer voor de hand, als wij bedenken, dat de komst van de lente voor de natuurvolken een groote gebeurtenis was, die luisterlijk gevierd diende te worden. Begrijpelijk daarom, dat onze voorouders in den avond, waarop de zon bij haar schijnbaren omloop rond de aarde in den evenaar valt (21 Maart), „naar de heil met den heiligen elk“ trokken, om daar een vuur aan te leggen, ter eere van hun voorjaarsgodin, Ostara), aan wier invloed het ontwaken van het licht en van de dieren- en plantenwereld werd toegeschreven. Met den omhoogwaarenden rook zonden zij dan hun gebeden naar de zon op, ten einde haar warmte en vruchtbaarheid voor den aanstaanden zomer af te smeeken. En om aan deze ootmoedige verzoeken meer kracht bij te zetten, gaven de aanwezigen zich daarbij vol geestdrift aan allerlei rhythmische bewegingen over, die — volgens Böttger's *Sonnencult der Indogermanen* — gepaard gingen met het weemoedig gezang eener enkele vrouw:

Ostra, Göttin, glänze,
Wirke Wärme, Ostra!
Sonne ist erstanden,
Laub und Leben kommt!
In des Lichtes Lust
Schwillt die Knospe kräftig,
Weitet sich die Welt!

Onmiddellijk hierna — aldus verhaalt Frazer in zijn *The Spirit of the Corn and of the Wild* — werd een soort toneelspel opgevoerd, bestaande uit een zwaarddans, waaraan even veel schrikwekkend-uitgedoste krijgers medewerkten als er maanden zijn. In een aantal standen en handelingen beelden deze mannen eerst de verdrijving uit van alles wat koude, honger en armoede betekende, daarna de glorieuze zege van den reus Zomer op zijn aartsvijand Winter.

Nadat de Semiet dit lentefestijn bij „minder uit-verkorenen“ had leeren kennen, eigende hij zich de leidende gedachte daarvan min of meer gewijzigd toe. Wel is waar vierden zij het officieel ter gelegenheid van hun uittocht uit Egypte, toen God de eerstgeboorten der verdrukters doodde, maar Zijn eigen eerstelingen, de kinderen Israëls, spaarde en bevrijdde (in het Hebreeuwsch: pasach, en deswege Pascha), maar niettemin is het nauwe verband met het buitenleven nog steeds duidelijk te herkennen uit het offermaal der landbouwers, die van het ongedesemde brood, uit den nieuwen gerstooget bereid, aten; alsmede uit den maaltijd der herders die een lam uit de jonge dracht hunner kudde slachtten.

Alvorens het nu tot een kerstening van het Pascha kwam, waren er ontelbare moeilijkheden te overwinnen, zoo lezen wij in het belangwekkende *Christentum, Volksglaube und Volksbrauch* door J. Lipfert, Zeker, ook de wegbereders van het Christendom hadden hun Paschen, doch deze bezat geen zelfstandig karakter, geleek veel op het Joodsche gebruik en werd inderdaad gelijk met hen gehouden. De eenig zuiver-christelijke herdenkingsdag, dien de Christenen de eerste twee, drie eeuwen heiligden, was de dag, waarop Jezus kruisiging plaats had. Dat moest de Vrijdag zijn voor het zevendaagsche Pascha, dat op den 15den Nisan (= Maart-April) aanvangt en voor de Joden hun grootste godsdienstige plechtigheid was. Reeds dagen te voren togen alle gezinnen uit Palestina naar Jeruzalem, om deze gebeurtenis bij te wonen en er aan deel te nemen, naar de voorschriften van Mozes' tweede boek, de Exodus. Vanzelfsprekend, dat in de week het minste noch geringste de algemeene wijding mocht verstoren. Ja, zelfs de lijken van ter-dood-veroordeelden, die in dien tijd zoo vaak als afschrikwekkend voorbeeld dagen lang tentoongesteld werden, moesten worden verwijderd, dat toont het Evangelie van Johannes, hoofdstuk 19, vers 32, aan:

„De Joden dan, opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op den Sabbat, dewijl het de voorbereiding was (want

die dag des Sabbats was groot), baden Pilatus, dat hun beenderen zouden gebroken en zij weggenomen zouden worden.“

Ofschoon dus uit den Bijbel kan worden opgemaakt, dat Jezus op een Vrijdag den bitteren kelk werd toegereikt, bleek de juiste datum minder gemakkelijk op te sporen. De Joodsche kalender — het eenige bewijsmateriaal, dat ter beschikking stond — is immers gegrondvest op het Lunisolar jaar, d.w.z. het jaar, waarvan het begin der maanden — evenals bij ons: twaalf in totaal — naar de nieuwe maan geregeld wordt. De sterrenkunde leert ons, dat de maan 29½ dag noodig heeft, om haar uitgangspunt weer te bereiken, ofte wel 59 dagen voor twee maanden (waarvan de eene dan 30, de andere 29 dagen telt) en 354 dagen in één jaar. Aan ons tegenwoordige (zonne)jaar kwamen derhalve 11 dagen te kort, welke de Semieten inhaalden door z.g. schrikkelmaanden, die echter zeer willekeurig — o.a. wanneer de gerst niet meer tegen den 15den Nisan rijp was door verlies aan tijd — werden ingelascht.

Juist deze geheel onwetenschappelijke manier van handelen heeft den lateren chronologen dermate parten gespeeld, aldus licht Keller ons daarover in zijn *Herortologie oder die geschichtliche Entwicklung des Kirchenjahres und der Heiligenfeste*, dat zij naar een andere, meer betrouwbare methode hebben moeten omzien. Men berekende op welken datum de eerste volle maan valt na den lente-equinox, daar deze ongeveer met den 15den Nisan samenvalt. Dit was de Zondag na de eerste volle maan, volgende op de lente-avond. Hoogstwaarschijnlijk onder Paus Sixtus I heeft de Kerk op deze uitkomst haar stempel gedrukt, en ruim 200 jaar naderhand werd dit besluit door het Concilie van Nicea (325) bekrachtigd. Eerst van dien tijd af vierde de gansche Christenheid plechtig het Feest der Opstanding, dat evenwel tevens het Feest van Nieuwjaar was, van de schepping der wereld. Vandaar, dat bij die gelegenheid de nieuwe leden en de uitgestooten boetelingen tot de Katholieke gemeenschap werden toegelaten; dat in de aan Paschen voorafgaande week de kinderen, geboren uit Christelijke ouders, het doopsel ontvingen; en dat alle geloovigen in hun zondenbelijdenis beloofden (en nog in onzen Paaschbleict beloven!), dat zij een nieuw leven zouden beginnen.

Het behoeft geen verwondering te baren dat de Germanen zich in den beginne met hand en tand tegen de prediking van het ware geloof verzetten. We kunnen ons daarom indenken, dat de navolgers van Servatius, Willibrordus en Bonifatius in vele gevallen reeds meer dan tevreden waren, wanneer zij bij deze halve wilden het zaad van het monothelisme gelegd hadden. Wijselijk bedwongen zij zich dan maar, om meteen een verbod uit te vaardigen tegen alles wat den afgodendienst aankleeft. Veeleer lieten zij de vele onbegrijpelijkheden, die de kern niet raakten, oogluikend toe, of hechten zij er hun goedkeuring aan, mits zij in Christelijken zin uitgelegd zouden worden. Bijgevolg bleef de Paschen een echt voorjaarsfeest. Niet in het minst in haar talrijke gebruiken. Want het Paaschvuur, de Paaschhaas, het Paaschei: zij alle zijn opgebloeid en uitgegroeid in den donkeren tijd vóór twee duizend jaar.

Slechts de Palmpasch vormt hierop min of meer een uitzondering. Daarmee toch werd de intocht van Jezus, in de hoofdstad der Joden nagebootst. Nadat de priester met 't kruis op de groote kerkdeur had geklopt, werd deze langzaam geopend, als het ware ten teken, dat de menschen dóór Christus den hemel zullen binnentreden. Hieraan vooraf had de wijding der Palmtakken plaats gehad, waarbij aan elk der geloovigen een of meer takken werden uitgereikt, die hij behoedzaam mee naar huis droeg en bewaarde, omdat hij er een afwerende betekenis aan toekende. Vandaar ook, dat een stervende een gewijden palm in handen werd gegeven, om „den duivel in deze laatste oogeblikken op de vlucht te jagen.“ In de Middeleeuwen is deze gewoonte in sommige streken van ons land veralgemeend. Vooral in Twente trokken de kinderen — en trekken zij nog steeds — op Paaschzondag in optocht door stad of dorp, voorzien van met palmtakken en papieren vlaggetjes versierde stokken, waaraan een zwaantje, een kippetje of een krans van koeke is gestoken.

Kunnen wij in de Palmpasch nog eenigszins het godsdienstig element ontdekken, in de andere gebruiken ligt de Germaansche invloed er dik boven op.

Daar zijn de Paaschvuren, die thans weinig of niet meer in zwang zijn. Althans niet in hun oorspronkelijken vorm. Voor den twintigste-eeuw, vermeld als die is met elektriciteit, heeft het licht nu eenmaal lang niet die bekoring, die het voor zijn bet-, bet-overgrootvader had. Die legde in het voorjaar een flink vuur aan, om de zonnewarmte aan te wakkeren, waardoor de zon haar tegenstander beter kon verpletteren, terwijl de landbouwer zich bovendien kon vergewissen van de toekomstige, al of niet groote opbrengst van zijn akkers: zoover de rook afdeef, zoover ook zou moeder natuur zich over zijn bouwgrond ontfermen....

Hoewel niet valt te bewijzen, dat de Kerk het ontbranden van vuren op bepaalde dagen tot een ritus heeft verheven, om daarmee heldensche denkbeelden te verdringen, is de veronderstelling toch niet te boud, dat de geestelijkheid wat heeft moeten transigeeren, wilde zij den vrede niet verstoren. Terecht wijst C. R. Hermans hierop (in diens *Geschiedkundig Mengelwerk over de Provincie Noord-Brabant*):

„Het komt mij aannemelijk voor, dat juist door de Paaschkaars de eerste Christenleeraars aanleiding vonden, om de Heldensche Godsdienstplechtigheden in een Christelijke te wijzigen.“

Trouwens, er zijn meer teekenen, die daarop duiden. Wij weten, dat in de R. K. kerken vóór de communiebank een lamp hangt, de Choorlamp, die het gehele jaar door brandt tot lof van het Allerheiligste, dat steeds in het tabernakel aanwezig is. Alleen op Goeden Vrijdag wordt de Godslamp gedoofd, omdat het H. Sacrament dan, met de klokken „naar Rome is“. En pas op den dag der Opstanding wordt de vlam opnieuw ontstoken. De zinnebeeldige bedoeling van deze handeling is duidelijk. Tot de symbolen van de vruchtbaarheid en den overvloed der natuur moeten ten slotte de Paaschhaas en het Paaschei gerekend worden. Beide zijn zuiver volksch en hebben een lange geschiedenis. Zoo wordt de Paaschhaas beschouwd als „afstammeling“ van het lam, dat de Joden met hun Pascha nuttigden. Eigenaardig is het daarbij dat van de Middeleeuwen tot op heden de haas van koeke of brood was gebakken, ofwel van karton vervaardigd en met verrassingen gevuld, dat dus in dit opzicht het „onechte“ den boven-toon voerde.

In tegenstelling met den Paaschhaas, wien slechts het lot heeft getroffen, heeft het Paaschei zijn gebruik aan bepaalde eigenschappen te danken. Inderdaad, het is en blijft raadselachtig, dat uit het schijnbaar doode ei iets levends kan geboren worden. Ons nog vervult het met ontzag, maar den primitieven mensch moet het met stomheid geslagen hebben. Niet onlogisch is daarom zijn gedachtegang geweest, dat hij de kracht, die in het ei school, op zich zelf kon overdragen door er zoveel mogelijk van te verorberen, of op zijn akkers en vruchtbomen door een tiental eieren in den grond te begraven. Als gevolg hiervan — weet Franz Die *Kirchenlichen Benediktionen im Mittelalter* mee te deelen — zag de Kerk zich in de twaalfde eeuw genoodzaakt het ei onder haar wijdingen op te nemen en van toen af aan werd het op Witten Donderdag en Paaschzondag een gewoonte, een schotel met eieren op tafel te zetten, die de klp-pen dienzelfden dag gelegd hadden, omdat die z.g. „aflaat-eieren“ een buitengewoon geneeskragtige uitwerking moesten hebben op zwakken en zieken. Ten overvloede werden deze eieren soms nog beschilderd met zuigelingen, korenaren, of alleen maar rood ter eere van den dondergod, Thor, en geel ter eere van Ostara.

Voor zoover wij hebben kunnen uitpluizen, wordt uitsluitend in Griekenland een andere, legendarische uitleg voor het eieren-kleuren gevonden. Daar zou het op een blijden Paaschmorgen, tijdens de bezetting door de Mohammedanen in de vijftiende eeuw, gebeurd zijn, dat een Turksche vrouw met een mand vol eieren van de markt kwam. Onderweg ontmoette zij een Griekschen boer, die haar volgens 'slands wijs groette met: „Christus is opgestaan!“ De ongelooovige Turksche echter haalde laatdunkend de schouders op en spoot: „Zwijg toch, met dien onzin. Hoe, bij Allah, kan een doode weer levend worden? Neen, neen, vriend, speld jij anderen je grapjes maar op den mouw. Tenzij die eieren, hier, rood worden, geloof ik van je geraaskal geen sikkepit.“ — Kennelijk van streek, dacht de eenvoudige landman even na, voor hij met volle overtuiging herhaalde: „Christus is opgestaan!“ En zie, nauwelijks had hij dit fiere antwoord gegeven, of de eieren waren van helder wit in bloedrood veranderd. Op haar beurt loofde de vrouw thans den Heer. En zo-doende eten de Hellenen al 500 jaar lang rood-geverfde eieren met Paschen.

(Nieuwe Eeuw).
(Auteursrechten voorbehouden).

*) Nog herinnert het Duitsche *Ostern* en het Engelsche *Eastern* hieraan.

Katholiek Comité van actie „Voor God“

EEN KONINKLIJKE WEG

Eéns is het Goede Vrijdag, ééns Paaschdag. Hoevelen willen hier reeds ononderbroken Paschen vieren en hierboven ook nog! Wij willen met den Zaligmaker de weinige dagen van ons leven den weg van den Goeden Vrijdag bewandelen, opdat wij ook aan zijn eeuwige Paaschvreugde mogen deel hebben. En al gaan wij hier dan ook den kruisweg, toch zijn wij nog gelukkiger en tevredener dan degenen, voor wie „de prediking van het Kruis een dwaasheid is“. (1 Cor. 1,8)